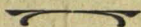

Margeris.

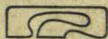
Behdu luga peežōs zehleenōs.

1911.

No

Lautenbach-Zuhfmina.

Terpatā. 1912.

Drukats pee H. Laakmann'a, Terpatā.

Dalibneeki.

Margeris, Leišu kunigaitšhtis, sem wahrda Juris
bruneneeku gubstefnis-audjetnis.

Bernards, muhts-bruneneeks, kunigaitšhta audfinatajs.

Lüderšs, Wahzu ordena leelmestrs.

Altenburgs, maršhals.

Soltešs, komturs.

Geldners, mantglabis.

Grafs Dbergs, wiswezakais šhšehpnešuju bruneneeks,
dehwets par drupu kaudfi.

Silwestrs, diakons, bruneneeku ahrsts.

Sigfrids,

Lamperts,

Wirnburgs,

v. Getkens,

} bruneneeki.

Grafs Ennebergs, leelmestra kumpans jeb goda-
šargs.

Strekers, ordena maršhala kumpans.

Paters Antonijs, maršhala kaplans.

Krenkels, šlimnizas usraugs.

Tomlens, Bernarda bruku nešejš.

Didriķa pate, Beenawas muiščā.

Ludwigis, Brandenburgas markgrafs,

Jndriķis, Braunšweigas leelškungs,

Filips, Namuras grafs,

Gmunda Löwen, šwabadi dšihwoščha kundse.

Barbara-Banuta, laupita Leišu bajara meita,

Gmundas šabeedribā, Margera lihgamina.

Swents,

Rims,

} Leiši, šhšehpnešuju kalpibā.

Keda, Pilenu kunigaitšhtene, Margera mahte.

Walguts, tās tehws.

Namiščķis, Kedas deeneštā.

Wiſchuts, Leiſchu fara wadonis.

Gaidis, pils ſargs Bilenôs.

Jargala, Banutas mahte.

Marga, kahda ſewa.

Rihwis, kuhreju kuhrejs Rahmawâ.

Margens, }

Meruns, } waideloti.

Ronis, }

Wahzu ordena ſchepneſeji, ſulaini, deeneſtneeki, deeneſtneezeſ, Leiſchu kareimji, waideloti, waidelotes, ſargi, iſluhki, ſinneſchi, wezakee, bajari, wiſtri, ſewas, meitas, wiſadi laudis.

Noteek 14. gadſimteni Prufijâ, Marienburgâ (Malburgâ) un Leetawâ, Bilenôs (Puhnôs) un ſchi zeetolſchna un pilſatina apſahrtnê.

Pirmais zehleens.

Rapituls, plašča ordenbrahlu jahle, kurai spreeslotos greestus nes granita atmenu pihlari. Ordenbrahli baltos mehtelos safehdušchi puzrinda us šoleem. Deela laminā deg uguns. Geraugami ša-ihguschi, dušmigi gihmji, rehtatni waigi, platas kruhtis. Sadširdama šchur tur starp šapulzeteem šatšchuftešchanās. Genahť ordena amata wihri: leelmestrs, komturs, maršchals, mantglabīs, nostahdamees pee lamina. Deelmestra godšarģs paleeť šawrup pee durwim.

Pirmais škats.

Deelmestrs Lūderšs (ar šahju šahdu pagali lamina pašpahrdams, nemeera pilns us wišam pušem azis mešdams, šodams luhpas un peeri krunkās šaraukdams, eesauģas):
Nu, runajeet tať, eesahķeet, es klaušos!

Komturs.

Man šķķeet, ka buhtu taš taš labakais,
Ka par šcho wišai šlehpumaino leetu,
Kaš no tiť leela šwara ordenim,
Mums plašchak pašnotu brahliš Bernardšs.

Deelmestrs.

Nu lai wišch nahť un šahsta!

(Bernardšs no šahda stuhra peeželdamees, tuwoģas lehneem šoleem amata wihreem. Tad taš pahrdomā, no šahda gala eesahķt, nebehdadams par leelmestra nemeeru).

Maršchals.

Runajeet,

Brahl, Bernard!

Bernardšs.

Deeta, par to nahķas špreest,
Ir łoti šwariga un labaki
Neweens par mani nesin to. Mums wajag

To faut fà isspreest, notahrtot. . . laits nezeeſch. . .
 Sche jarunà par Leischi funigaiſſhti,
 No mehſ preeſch kahdeem gadeem deſmiteem
 No mahtes rokàm iſrahwam, fà ſinat.
 Un newar ſazit, fa beſ kahda mehrka
 Mehſ wianu eſam audſinajuſchi.
 Es glahbu to, pehz mana padoma
 Tam dewa eeſpehju ſche augt par wihru
 Un peenemtees it wiſàs ſinaſchanàs,
 Lai waretu to ſawâ laikâ leetot
 Par droſchu eerozi, ar furu apturet
 Tif pahrlleezigu aſinſ iſleeſchanu
 No muhſu puſeſ. . . Jaunekliſ. . .

Deelmeſtrſ.

Ro neekuſ!

Teikt newar wiſ, fa leeluſ nopelnuſ
 Juhs buhtu neſuſchi muhſ' ordenim,
 Scho meſcha wilzenu mumſ audſinot.
 Raſ mumſ no wina gan par labumu?
 Daudſ labaki juhs buhtu darijuſchi,
 Ja tam pee pirmàs preedes buhtu droſchi
 Saſchkehluſchi ta galwaſ kauſu.

Bernardſ.

Wiaſch war

Buht wiſai derigſ muhſu ordenim;
 Jo wina mahte atraitne un walda
 Uſ robeschàm par plaſchu ſemeſ dalu.
 Tàs zeetokſniſ jo labi apſargatſ,
 To eenemt buhtu wiſai gruhti mumſ.
 Bet funigaiſſhtene mihl ſawu dehlu.
 Ro war nu ſinat? Dehlſ ir uſaudſinatſ,
 Râ katriſ no mumſ, Kriſtuſ tizibâ,
 Pee mumſ ar ſird' un dwehſeli taſ turas;
 Te mumſ nu gatawſ bruneneekſ un beedrſ.
 Pehz manàm domàm jaunaiſ bruneneekſ
 Gan ſwertin atſwex maijeſ gabalu,
 Ro uſaugdamſ pee mumſ taſ ehdiſ.

Es labat wehlos fimtu bruneneeku
 Un kahdu tuhftot' drofschirdigu lauschu,
 Ar kureem eenemt stipro zeetokfni,
 Behz juhfu wahrdeem labi apfargato,
 Nefà wis tahdu kihlas leetu. Mahte
 Bes fchaubàm laikam fen buhs beigufe
 Skumt, apraudat tai nolaupto dehlu
 Un domat nedomà par wixu wairs.
 Bet fà tad buhtu, kad wehl wina fenàs
 No mahtes behrna gadôs eefihstàs
 Un eepotetàs atminas tam mostos
 Un Veifchu funigaitfchta afinis
 Ta dsihflàs fahktu atdsihwinatees?
 Luhf, aprehkinums naw tad nefà wehrts.
 Kad sehns kopfch gadeem nahza muhfu rotàs,
 Tad teefcham kapituls bij tahdàs domàs,
 Ka usaudfinams tas par bruneneeku.
 Nu galu galà darbs ir padarits,
 Ka titai atleekas nu fanemt augfus,
 Ko zereja to usaudfinot fafneegt.

Bernards.

Slehpt negribu, fa jauni gruhumi
 Gan zelà stahjufchees. Kad leetai dala
 Ar ordena un brahtu labumeem,
 Tad fawas wainas atsiht, nawa kauns,
 Bet wajadsigs. . . tas muhfu peenahfums.
 Lihds fchim tà tifa audsets jauneklis,
 Ka labafi nebuht to newareja;
 Bet tagadin nu brijdis atnahjis,
 Nur wajaga to darit, mehginat:
 Waj wina mahte meerà nebuhtu,
 Nu makfat ispirofchanas naudu jeb
 Mums folit kahdus semes gabalus,
 Ja atdotum tai dehlu atpakaf?
 Un to war finat? Rafi waretum
 Par wixu dabut Puhnu zeetokfni?

Un jauneklīs ir kristīts, deembijigs. . .
Kad buhtu Seetawâ, tad kalpotu
Tas mums un newis winai.

Deelmeistrs.

Es netizu

Tam, ja tà aplinkus grib kaut ko šasneegt.
Behz manâm domâm špehts tik šchēhpâ mahjo
Un mantas eeguwums tik karâ teežams;
Ar Seetawu un Bomeraniju
Un Poliju ar' nihstees, stihwetees,
Ar wahrdeem mehtatees jeb krawatees,
Nest schehlabas pee šwentâ tehwa krehsa —
Ir weltigs puhliņš; gluschi weltigi
Mehs saudejam tà tikai laiku, naudu.
Kadeht to? Wiša pašauļe nahl, škrej,
Mums aizinot; no wišas Wahzijas
Un Franzijas un Anglijas, beš šchaubâm
No wišam kristigajâm semem šanahks
Mums šchēhpnešēji usbrukt paganeem.
Tahds, luhk, ir muhju špehts un muhju nags!
Mums zita špehta aba newajaga!
Ar behrneem, ne ar šchēhpu karu west —
Ir kauna leeta.

Romturš.

Wiši lihdsēkli

Ir teizami, kas tikai wed pee mehrka.

Deelmeistrs (uj Bernardu šhmedamees).

Kas eesahka, lai tas nu ari pabeids.
Kas padarits, tas naw wairs nedarits;
Šleetu uhdeni wairs nešasmels.

Bernards.

Kad es šcho behrnu isglahtu, tad teešham
Man bij pateesi šaws labs aprehinums.

Deelmeistrs (šachutumâ).

Nu dareet juhs ar wiku, ko juhs gribat!
Ak, deemschehl, manu preešchgabjeju laikâ —
Tas nemasina wiku nopelnus —

Gan eeraduſchees ſche dauds lihdsigu
 Tam Endorfam, kas kawa leelmestru.
 It katriſ grib par ſewi leelais kungs buht,
 Grib katriſ, lai ta nopelnus tif atſihſt,
 Kaut nebija gan leegts, ka bruneneekeem
 Saws abgehrbs, ka ſaws ſirgs un ſawa ſlawa
 Un ar' ſaws gods. Tadehl ar' katriſ ſahka,
 Ko gribeja, bet tagadin es teizu,
 Ka turpmaf ta tas newares wairs eet.

Bernards.

Ja mani atrodāt par wainigu
 Juhſ tahdā leetā, kahdu atſiniſ
 Pats kapituls par pareiſu un labu,
 Tad luhdsu, ſaſauzeet tif ſapulzi
 Un mani teeſai, ſodam nododeet.
 Beſ kahdas pretoſchanās nonahſſchu;
 Tad noſakeet man pilnu ſoda mehru,
 Es zeetiſchu pee ſals un maiſes, teeſcham,
 Kad ari kopā pat ar Endorfu.

Leelmestrs (nogreſdamees).

Buhſ deesgan par tam! Kad es gribetu,
 Tad neprafitu jums wiſ atkāju,
 Juhſ nodot teeſai, noſodiſchanai.
 Un ſineet wehl, ka juhſ, kam ſcheitan ſwars
 Rā praſtam bruneneekam, kas eet pahri
 Par juhſu ſtahwokli un amatu,
 It wiſur eejauzatees, gribat wadit —
 Es nebiſtos no jums, es nebiſtos! (Bernards iſeet ahra.)

Romturs.

Beſ wjadſibas juhſu godiba
 Par brahli Bernardu ſche ſaſkaitatees,
 Par dauds pret winu ſtingri iſturatees.
 Mehſ ziti winu koti zeenijam;
 Tam leeli nopelni preeſſch ordena.
 Wiſleelafais no wina nopelneem
 Ir tas, ka weenumehr tas atteizees
 Ko augſta amata, lai gan tam daudsreiſ
 Jau tahdu peedahwajiſ kapituls.

Leelmestrs.

Ja! lai nu buhtu tã! Es šaprotu!
Beš goda amata, beš darba ešot,
Tam patihš allasch wišur eejauftees,
Bahst wišur degunu un wišus wadit;
Bet es wiš nezeetišchu palihgus
Neds pahr šew pahri, neds šew ari lihdsãs. —

(Uš maršchalu pagreesees).

Bet nu par gatawibu, maršchal, stahsteet,
Rã stahw ar usbrukumu Leetawai?

Maršchals.

Wišs gataws, juhšu godiba. Tif atleef
Wehl nogaidit, lihds aiššalst upes, purwi.

Romturs.

Behz nu pat peenahkušchãm šinãm gaidams
Leels šawalneeku pulks no Bahšemes.

Leelmestrs

(pa šahli šchurpu turpu pastaigadamees).

Nu tad muhš' darišchanas šchoreiš beigtas.
(Kumpans atdara durwis un leelmestrs lihds ar to aiseet, pret
stahstejem drušku paklanidamees. Ari ziti šteidsas projam.
Paleef tif wehl pahrejee amata wihri).

Otrais štats.

Romturs. Maršchals. Mantglabis.

Mantglabis.

Uš, netaišnis gan muhšu mestris loti
Pret Bernardu, šo, šchkeetams, nepasihst.

Maršchals.

Schis godajamais wihrs pateefi peln
Tif pilnu zeenišchanu, tas ne weenreis ween
Muhš' ordenim dauds laba darijis.
It wiši ziti šewi nepeemirst —
Mehs tatschu ešam wiši zilweki —;
Turpreti winam zits naw ruhpejis,
Rã tikai orden' labšlahjiba, šlawa.
Gandrihs par zilweku tas naw wairs šauzams,
Tif zeešchi ee=audšis tas ordeni.

R o m t u r s.

Un nepraša preekšč fewis šlawu, godu;
Bet drihs ween Lüderšs sinas wiau zeenit.

M a r ſ c h a l s.

Ja gan, par Bernardu war droſchi galwot,
Ka taš par Endorſu nebuhtin nekluhs,
Bet drihsať liks taš nozirſt ſawu galwu
Par labu ordenim. (Montglabis un marſchals aiſeet.)

T r e e ſ c h a i s ſ t a t s.

R o m t u r s. Bernardš (eefteidsaš).

R o m t u r s.

Brahl' Bernard, Lüderšs juhs wehl nepaſihſt,
Jr ziteem mums leek manit ſawu waru,
Taš ja-atwaino jumš.

B e r n a r d š.

No wiſaš ſirds!

Ne eš, ne wiſſch pehž labas teeſaš wainigš.
Mehš wiſi leelai leetai kaſpojam;
Mehš wiſi tikai eerotſchi preekšč taš.
Kad dalameeš, naw wiš wehl nelaiime,
No ſwara mums, ka tikai uſwaram.

R o m t u r s.

Jums juhſu wahrđi, brahli Bernard, ſwehti
Un juhs pehž wineem ari riſkojateeš.

B e r n a r d š.

Man prahtâ nenahť, zitad iſtureteeš.
Preekšč manis taš ſchoreiš no leela ſwara,
Ka leelmetriš man atlahwiš ſchai leetâ
Jo pilnu ſwabadibu. Tamlabad
Ur domaju, ka ſpehſchu weſt to leetu
Biħđi galam, un ja nelaiimejaš. . .

R o m t u r s.

Reeki!

Kadehť tad lai ta nelaiimejaš?

Bernards.

Proteet,

Tadehl ka zilwezigâs leetâs naw
Nekas jel droščs, jo reisam noteekas,
Ka gahšč mass zinit's leelu wesumu.
Tapat tas aridsan ar mani tagad.
Man isdewas ņcho puifu audsinat,
Tas man par leelu preeku auga brangi
Un peenehmas ar' wisâs mahzibâs,
Bet nu. . .

R o m t u r s.
Winsch ņlims? Ak nebehdejatees!

Tas iswesekosees.

Bernards.

Bet diakons

Wis neapņola pee ta neka laba
Un teesĆam, jauneklis nu wahrgst un dilst.
Es wiuu apmekleju, apluhĆoju,
Un newaru un newaru es ņapraft
Un tomehr ņajuhtu, ka kas nebuht
Ir eelausees ta jaunâ dwehĆelâ.
Es esmu pahrleezinats, ka ta nawa
Wis kahda kaite pee ta jaunâs meesâs.
Pawisam pahrwehrtees winsch. Bihstos. . .

R o m t u r s.

Neetus!

Man nahw nekahdas ruhpes ne par jums,
Ne par to leetu, kas reis juhĆu rokâs.
Ar Deewu! (Tas aiseet.)

Beturtais ņkats.

Bernards. Seelmestrs (eenahl).

Seelmestrs (laipnâ prahtâ).

Es gribu ar jums ņlepen parunat,
Brah! Bernard, juhs ņche orden' pabalstitajs. . .
Juhš pasihstat ta kaites, ņinat labâĆ,
Kadehl ņche nawa lahgas ņaĆkanâs.

Nu pat jums bija jāzēst zitu deht.
 Es biju spēests, jums šazit pahrmetumus,
 Jums, zilwekam ar leeleem nopelneem,
 Kas eennem godajamu stahwofli,
 Un norahht juhs deht kahdas patwaribas,
 Vai zitus spēestu manu waru zeenit.
 To šaku, negribedams juhsu azis
 Par netaisnigu zilweku wis palikt.
 Es leeku pilnu zeribu us jums
 Un tizu, ka juhs kalpošit pee manis
 Tapat, ka jau pee maneem preekšgahjejeem,
 Ar wiseem spēhteem ordenim par labu.
 Mums ordenlikum' stingrums ja-atjauno
 Un jaraugas us litumpildišanu.
 Es nebihstos wis no ta listena,
 Kas bija nolemts mestram Orselinam,
 Tapat nokautam no pašča ordenbrahla:
 Jo mana dšihwiba stahw Deewa rokā. . .
 Es bihstos it pawisam no ka zita:
 Es bihstos ordenbrahlu weeglprahhibu:
 Tee zehla mani mestra amatā
 Ne nopelnu, bet mana wahrda deht
 Un tagad zer, ka es ais pateizibas
 Nu panesišču wina weeglu dšihwi
 Un laušču teem bej kahda šoda iseet. . . (Speesdams
 Juhs ešat tillis strahdneeks ordenim, Bernardam roku.)
 Jel palihdseet, bet manit neleekait,
 Ka weenis prahhtis mehš... us weenu roku. (Nopuhšdamees.)
 Muhš' darba lauks ir leels, leels, brahli Bernard,
 Tadeht, ka muhsu leetas tapat stahw,
 Ka stahweja pee Tempļa ordenbrahteem,
 Ak, kurus peemekleja Deewa dušmiba.
 Sašchlobijušchees likum' pamati
 Un netikliba tos wairs ne-eewehro.
 Pee mums, ak, naw wairs deewbijibas, naw,
 Mehš nebehdam wairs, ka wišu Deews redš,
 Un tad nu ari rodas wišs tas launums.
 Par mehru pahraš ešam bruneneeki,
 Par daudš no muhtu dšihwes atradušchi.

Muhf' zenteeni — tik lauschu pulzeschana,
 No Kristus mihlestibas naw ne jaušmas,
 Tas tihri nemanot nu gahsch muhs postā.
 Us desmit deembijigeem bruneneekeem
 Naht simteem brammanu un slaptawu,
 Kam prahts us kareem ween ar paganeem,
 Tadehl ka kara laikā wišs top atkauts.
 Un mums wehl wini jafanem ar godu,
 Par to wehl jameelo un jadsirdina,
 Ka tee mums ir ka kahda launa sehrga
 Un maitā muhsu titlās eeraschas.
 Ak, puhlaitees arweenu, brahli Bernard,
 Un noskataitees, noklausaites wišu
 Un darait tā, ka ordenis tik nenihkst!
 Ja wajaga jums manas palihdsibas,
 Tad nahfait ween pee manis, apspreestees.

Bernards.

Es pateizos par juhšu ustizibu.

Seelmeštrs.

Schi šaruna lai muhsu noslehpums. (Aiseet.)

Beektais škats.

Bernards. Swents (eenahf, nobutšho Bernarda baltā mehteka šehrbeli).

Bernards.

Nu, naigi kerees, Swent, pee zeka nuhjas!

Swents.

Jr labi, kungs, kad ja-eet, tad ween ja-eet!
 Arweenu esmu gataws; nuhju rokā
 Un — projam! Bet us kureen, zeenigs kungs?

Bernards.

Par peemehru us Seetawu nu teikšim.

Swents.

Kad wajadsigs, tad waj us Seetawu.
 Weenalga! Waj es tur gan n'esmu bijis?

Bernards.

Get nu gan ja-eet, bet ar' wajaga
 No tureenes ar' dsihwam pahrnahft mahjâs.
 Pee tam ar' wajaga it wiſu gudri
 No laudim iſſinat, kaſ wajadſigs,
 Un pahrneſt ſchurpu nepamanitam.

(Swents ſit ſew ar duhri pa kruhtim).

Bet turees, krupi, Leiſchu beſtija!
 Ka tiſ tew ſchi-tâ wakâ patapuſham
 Wehl nenahft prahtâ ſenâ meſcha dsihwe
 Un ſenâs Leiſchu lopu eeraſchas.
 Tiſ rauges, ka tu man wiſ nedomâ,
 Waj mani apmahnit jeb ordeni,
 Eſ tewi tad waj pat no ſemeſ ahrâ
 Gan iſdabuſchu, pakahrſchu kâ ſuni!

S w e n t s (ſatrihzedams).

Waj tad juhs mani nepaſiſtata wairs?
 Eſ jau ne weenreiſ ween, bet deſmit reiſas
 Preeſch jums jau eſmu turpu gahjis, lihdis,
 Lai ſlepen iſluhtotn, iſklaufitu . . .
 Un jums par wiſu dewiſ ſkaidraſ ſinaſ.
 No kahda laba man ſchee meſchoni?
 Schee pagani? Waj ſweſcha mana dsihwe
 Jums? Waj juhs neſinat, kaſ manâ ſirdi?
 No laba prahta eſ jums padewoſ,
 Lai waretu tiſ atreebtees lihdiſ kapam
 Pee ſawejeem, lihdiſ pehdigajam brihdim.
 Dee mani patwarigi pakahra,
 Bet mahte pahrgreeſa wehl laikâ wirwi.
 Dee nolaupija manu lihgawinu
 Un nodedſinaja tee manu buhdu
 Beſ kahdas teeſibaſ, ar tiſchu prahtu.
 Naw wini mani brahki, mana aſiniſ,
 Bet mani eenaidneeki wini gan!
 Luht, talabad eſ nahzn ſchurp pee jums! —
 Uſ kureen ja-eet, zeeniſ kungſ? Eſ eeſchu,
 Kur pawehleſit. Ja, eſ eeſchu! eeſchu!
 Ka winu aſiniſ tiſ ſtraumem pluhſtu!

Bernards.

Tu fini Bilenus jeb Puhau zeetofni?
Tur dsihwo. . .

S w e n t s.

Nitnà Reda, funigaischtene,
Ta pate, kuras dehlu wehl it masu
Reif saguhstija un tad nonahweja.
Uh, ta ir zeetfirdiga wezene! . . .
Ta atturefees pret trim nikneem wihreem.
Pee winas nolihst, buhtu tihri tà
Rà lapsen' punduri jeb skudru puhfni,

Bernards.

Tew negribas? Waj naw tà? Dikti baidees.

S w e n t s (smeedamees).

No skudram, lapsenem es nebihstos.
Kadeht tad Deews man dewis gudru prahtu?

Bernards.

Tew nenahfrees tik Bilenos ween pabuht,
Bet kahdu laiku pat tur paschdet.
Bes schaubam Reda apraud dehla nahwi;
Ta tiz warbuht tà tu, ka dehls tai nokauts;
Rà buhtu, ja tas taf wehl dsihwotu?

S w e n t s.

Ja tas wehl dsihwotu? Ja gan, ja gan!
Par dsihwu dabutu tad brangu naudu;
Bet waj tas dsihws waj ne, tas weena alga:
Ta weetâ waretu jau zitu rahdit,
Kas buhtu ar to tikai weenos gadôs,
Ram buhtu tahdi paschi gaischi mati;
Dauds laika aistezejis pa to starpu,
Wairs nepasihs ta pasaudeto dehlu.

Bernards.

Bet wareja jau ari notikt tà,
Ka winu toreif nemas nenokawa.
Bet apdomà jel pats wehl, Swent, ka . . . ka . . .
No kureenes tad tu gan teifsees nahkdams?

S w e n t s.

Waj Pilenòs? Kas to nu tagad sin?
Es runaşchu it reis pehş wajadsibas.

B e r n a r d s.

Leiz, esus tu no Leishu robescham;
Bet apdomà, par fo tu usdosees?

S w e n t s.

Par fo? Par ubagu! Par burwi, klaidoni!
Rà eekritis un fà buhs wajadsigs.

B e r n a r d s.

Bet ispaud wisur tahdu walodu,
It fà no laudim şadsirdejis buhtu,
Ra şchepneseju pils runajot
No kahda jaunekla, kas kahdreis laupits;
Das esot dsihws un topot audsinats.

S w e n t s.

Ja gan, at, nebihstatees ne no fa,
Es jau gan mahku wineem şamelot.

B e r n a r d s.

Nu ja, buhs ari ar tam deesgan, ej
Un şahsti wisu, fo es tew şche lizis,
Bet usklausees pee tam ar jaustràm aufim
Uş fatru wahrdiru no winas luhpàm,
Jo wina tatschu mahte.

S w e n t s.

Ne, ne, wina

Wisniknakà no şeweetem, fo sinu.
Man jau par wina şahstijuşchi dauds.
Tif atreeşchanas gars şchai şewà mahjo
Un padarijis to par wihreeti.
Şchai garà tifai wina dsihwo, domà,
Rà şpehtu atreebtees par şawu dehlu.

B e r n a r d s.

Jo labafi wehl, ja ta dabus finat,
Ra winas dehlş wehl dsihws. (Swents kexas atkal pee
Bernarda mehtelea şehrbeles, nobutscho to, paklanas lihş semei
un aiseet.)

Sestais fstats.

Bernards. Grafs Oberg (ar rehtu pilnu gihmi).

Grafs Oberg (pahr fleegfni kahpdams).

Nu, kà! nu, kà! Jau Lüderis rahda ragus.
Winfch newar zeeft, ka fche kahds zits bef wina
Ir eedrihtstejees rokas lift pee leetas.
Rà dsird, ar jums winfch fahzis kesatees.
Zuhs noscheloju, noscheloju loti!
Bet ar tam wehl naw gals. Schi jaunà pa-audse
Sahks wehl pehz fawas gribas pahrtaitit
Muhf' feno ordeni un nolikumus
Un eerafchas, kamehr wehl pahrwehrtis
Scho fwehto weetu negehligà peklê. (Tas noschdas, no
kaulu fahpem eewaidedamees).

Es atminu wehl zitus laikus — laudis,
Ar' muhfu ordeni ta fahkumà,
Kad fchurp to pahrzehla no Palestina. . .
Zuhs tatschu finat, ka neweens par mani
Wis labat nesin stahstit par scho leetu. . .
Gruhst nelaimê grib wini! Deewa naw wairs;
No ordena tif drupas atlitufchas
Un bruneeziba top nu burlaziba,
Un palaidniba, leekuliba wifur!
Jo ilgafi, jo behdigafi metas!

Bernards.

Bet es wehl tif daudf kauna neredfu.

Grafs Oberg.

Tadehl. . . tadehl, ka paschi efat labi.
Es tatschu paredseju. . . behdigi,
Ja! behdigi! Ja! behdigi! Nu protams,
Ka manas azis wairs to neredses,
Bet tizeet man, fchis orden's fprahgs tapat
Rà tuknesi tas muhlehselis fpraga,
Kam fpihdofchs selts bij uskrauts mugurà.
Un kraukli faskrees, knahbas wina ribas
Un iswasas ta eekfchas malu malàs. . .
Zuhs maf ween atminat muh' wezos laikus.

Tee bija ziti laiki. . . labaki!
 Zits gars tad mitinajas muhsu starpâ,
 Mehs bijam Kristus kara bruneneeki,
 Mehs ihstee muhki; bet kas tagad esam?
 Mehs esam rasbaineeki kaltâs brunâs.
 Mehs dewamees tad karâ, Deewa mahtei
 Tif slawas dseesmas skandinadami,
 Un gamejam tad ari eepreeksch kara;
 Ne spiltwenus, ne gultas neprasija,
 Ne selta kehdes kaskâ, wihnu zekâ,
 Ne kumpanus, ne kalpus nepeenehma,
 Kas nestu eerotschus un smagumus.
 Bij wisi brahki lihdsigi, bet tagad! . . .

Bernards.

Ar' tagad turamees par lihdsigeem.

Grafs Dbergs.

Ir jau nu gan tâ; bet no kureenes
 Tad nahtsuchi gan pelekaji paltraki?
 Zel isskaidrojeet to man, es juhs luhdsu.
 Kas newar rahdit sawôs ziltstrakstôs
 Wismasak tshetras lepnas ziltshimes,
 Tam janesh pelekaji paltraki,
 Lai gan tas tahds pats muishneeks, kâ tee ziti.
 Tas wehl nefas, schis ziltshimes par sewi. . .
 Wehl duschigakam bruneneekam janesh,
 Ja tas naw bagats, tam truhkst aisstahwibas,
 Tad jawelt pelekaji paltraki.
 Un, teesa, peleswahrtschi kautinâs
 Daudj firdigaki kâ tee baltswahrtschi.
 To tikai eewehrojeet. (Schtaudidams). Westram — kumpanš
 Seb goda sargs, to wehlas ari baltee,
 Un drihs weens kumpanš balteem buhs par mas. —
 Tif swehtdeenâs pa tsharkai dewa senak,
 Bet tagad stopeem nes, lai spehki aug.
 Ja senak mugurâ bij tif saws apgehrbs,
 Tad tagad ne-eet baltais bruneneeks
 Refur us weesibam bes selta kehdes
 Un katram kules pildit pilditas!

Ar ſeeweeti ne wahrda patreekt ſenaſ,
Bet tagad muhſu brahkeem bruneneekeem
Iz pilſatâ gan ſawaſ ſatikſchanâs. . .

Bernardſ.

Klau tehwoz!

Grafſ Obergſ.

Mihlo brahl, eſ nemeloju,
Man nawa ſauna mehle, bet wiſſ tihra,
Wiſſ tihra pateefiba. Deewſ man leezneekſ!
Tadehl to wiſu runaju, ka firdeſ man
Waj puſchu plihſt, ſcho wiſu redſot, ſinot.
Eſ mihlu Kriſtuſ kruſta ordeni,
Bet reebigſ man ſchiſ Baala ordeniſ. (Dſiti nopuſſhaſ).
Un ſahdu galu ordeniſ gan nemſ?
Gan laikam tahdu pat, kâ templexi,
Warbuht wehl aridſan daudſ ſiſtaku.
Muhſ' bagatiba wilin waldneekſ
Un pahweſtiſ atteikſeeſ no muhſu pekſeſ. . .

Bernardſ.

Bet paldees Deewam, mehſ taf ne-eſam
Wehl tahdi pagani un elka kalpi,
Iz tahdi tizib'ſ ſweſſchneeki, kâ tee.

Grafſ Obergſ.

Ia, wahrdoſ, runâſ gan wehl ne-eſam,
Bet pateefiba tahdi eſam teeſſham!
Kaſ nedſihwo pehz ſwehta Deewa bauſſchkeem,
Taſ ſen jau Deewam atmetiſ ar roku.

Bernardſ.

Iumſ pateizos par juhſu lihdiſzeetibu,
Bet Lüderſ' wahrdi palikuſſchi man
Pawiſam beſ jebſahda eeſpaيدا.
Lai winſſch jel treez un domâ, ko ween grib,
Man taſ wiſſ weena alga; ſawu leetu
Eſ pameſt nepametiſſchu, bet zelſſchu.

Grafſ Obergſ.

Eſ atkal ſawu leetu ſpredikſſchu.
Iſ katram droſſham wahrdam ſawa weeta,
Kad rokai naw wairſ ſpehjamſ riſkoteeſ. (Nopuſſhaſ).

Waj tad nu tihri tas par jums tà skaitas
Schi jaunekla deht, ko juhs audsejusch
Rà zilweku pehz Kristus mahzibàm?
Juhš esat tikai labu darijusch,
Bet leelmestris ir to wehl negrib šaprast.

Bernards.

Par nelaimi bij jauneklīm wehl šastlimt.

Grafs Obergš.

At neeki ween! . . . gan iswešelošees!
Schòš gadòš naw no šlimošchanas bihteēs.
Wīnš aug un ašinis naw meerigas.
Tas sehđinams tik širgam mugurà,
Lai wīnu kreetni pakrata.

Bernards.

Tam preti

Ar wīju šparu diakons, šchis šaka,
Ka širgam mugurà tas sehšteēs newar.

Grafs Obergš.

Tad janodod tas kahdam komturam
Un wairak japalaisch tas šwabadiš.

Bernards.

Par wīju to jau esmu domajis
Un pats šcho šoli esmu eeteizis. (Grafs Obergš želas eet.
Bernards nem to aš rotas un iswada).

Septitais štats.

Bernards. Diakons Silwestrs (eenahť nemeerigš).

Bernards.

Nu kà ar jaunekli? Tak nestahw šlistat?

Silwestrs (nopusđdameēs).

Ne ari labaki. Ja gan! tas šakams,
Ka ne par naga melnumu naw labak.
Wehl wakar newareju ihsti šaprast
Ta šlimibu, waj dwehšel' zeešch waj meeša,
Schodeen, kà leekas, es wairš newiķoš,
Ja šaku, ka širdš šchehlumi to moza.

Bernards.

Par to tad winam ihsten ſchehlotees?

Silweſtrs.

Gan gruhiti uſminams, jo jaunibai,
Kà paſchi ſinat, ſawi noſlehpumi.
Tiz Franzijâ, kad jaunais wiſns ruhgt baklas,
Tad wezee wiſni winam lihdsi zeeſch;
Kad ſarôs raiſas pumpuri, tad ſula,
Kas baklâs iſſpeesta no ſekareem,
Jo ſtipri puto, karſti ilgodamâs. (Tas apfluſt).

Bernards.

Nu, brahli, runajeet!

Silweſtrs.

Sums tatſchu ſinams,
Kas ſche ſchis jauneklis par tahdu putnu?
Ko war nu ſinat, waj naw ſahkuſchas
Karſt winam Leiſchu aſinis eekſch dſihſlâm,
Waj neſajuht to aſins iſleekſchanu,
Kas draud jau wiſam wina pereklim?

Bernards.

Tas newar buht! Par ſawu radneezibu
Tas neka neſin; ta tam noſlehpums.

Silweſtrs.

Bet neſinot ja ſajuht, kas wiſch tahds?

Bernards.

Tas newar buht!

Silweſtrs.

Kam tad no mums gan ſinams,
Kas war, kas newar buht, jo dabas leetâm
Iſ ſawi noſlehpumi, ſunt arcana rerum.
Schodeen tahds fluſs un neſajuhtigs nebij
Kà wakar, kad to abi redſejam.
Wiſch ſkraidija pa ſawu iſtabeli
Un mehtajas ſchur tur, kà putnis buhri.
Tam gihmis dega, azis ſwehroja.
Ko tahleenes man likas wiſch pat dſeedam;
Bet kad eſ jautaju, taſ ne-atſinâs.

Bernards.

Tam wajag mahzitaja, luhgſchanu,
Kas wina apmeerina nemeerâ.
Tam dwehſel' palikuſe nemeeriga,
Bee wina paterſ Antoniſ buhſ ſuhſtamſ. (Ubi aiſeet).

Aſtotaiſ ſkats.

Pilenôſ. Pils pagalmâ ugunſkuriſ. Gaidiſ. Daſchi
zihti wihreeſchi, kaħdas ſeweetes. Swentſ (pahrgehr-
bees kâ ſihlneekſ, noſehdees uſ almena pee ugunſkura; atraifa
jepureſ-jehrenes lipaſ, kaſ ſaſeetas apaſſch ſchoda, iſſteepj pret
uguni noſaluſchâſ rolaſ). Kaħda meitene (ar ſiakahribu uſ
ſihlneeku ſtatidamaſ, met ſauſuſ ſaruſ uguni).

Gaidiſ

(aluſ kauſu ſihlneekam paſneegdamſ, paſluſu).

Waj nedſird ko par noħadameem Waħzeem?

Sihlneekſ.

Kad tad par wineem nedſird! Waj tad wini
ſel kaħdu deenu meerâ nodſihwo?
Bee wineem eet kâ kaħdâ biſchu ſtropâ,
Tif paſtaħwiga ſkuba, riħkoſchanaſ
Un duħſchana beſ meera meſchanaſ.
Ak, kaħdiſ daħdſ mehďſ ſtaħſtit. Tâ ar' ſtaħſta,
Kad ſeema tuwoſees, kaħ aiſſaſ purwi —
Un wini mumaſ buhſ liħďſ ar ſneegu wirſu.

Gaidiſ (nopuħſdamees).

Ja! Ja! Ja nebuħtu mumaſ, luħſ, ſchi pila
Un muħſu kreetnâ kunigaiſſchene,
Kaſ noneħmuſeſ aiſſtaħwet tâ pili,
Kâ ari muħſ, ko ta pee ſewiſ kawè, —
ſau ſen eſ buħtu putna ſpahrneem laidees
Brom dſilôſ meſchôſ, neſneedſamaſ weħrôſ.

Sihlneekſ.

Kâ? Laiſam juħſ gan kunigaiſſchta naw?

Gaidiſ.

Kâ ſazit? Ir un tomeħr ari naw.
Tâſ paſchâſ tehwaſ ir weħſ, beſ kaħdaſ ſpeħjaſ;
ſau ſen taſ ſlimo, nezeħaſ no ziſam;

Tàs wihrs no farâ guhtâm bruhzem mira;
 Tàs dehlu masu nolaupija Bahzi.
 Un laikam gan to nogalinaja;
 Ta walda weena ſche pahr pili, ſemi
 Un teſſham, ſakams, walda ta par diweem:
 Par wihru un par fara wadoni.
 Neeuens zits neſpehtu wiſ winas weetâ
 Sche turetees uſ paſchâm robeschâm!
 Kur kahdam zitam buhtu tahda galwa,
 Sche uſzelt tahdu draudu zeetofni?

Sihlneeks.

Gan brihnum' ſeeweete!

Kahds wihreetis.

Bet tatſchu ſenaf

Ta tahda nebija pawifam, ne!
 Tif tad, kad Bahzi laupija tàs dehlu
 Un nonahweja winas mihto wihru,
 Tif no ta laika atreebibas griba
 No winas iſwehrtuſe karewi.
 Wehl laudis labi atmin wiau laiku,
 Kad wina dſeeſmas ſkandinajuſe
 Un rotajuſes kâ jau jauna mahte,
 Uſ rokâm ſawu puiku auklejuſe
 Un to ar puķem grasni puſchtojuſe.
 Bet kad wairs nebija ne wihra, dehla,
 Tad wina ar' wairs nebij ſeeweete,
 Ta tapa atreebiga deeweete.

Sihlneeks.

Uh! Brihnums gan par brihnumu! Ir es
 Jau par tam kahdreis dſirdejis, bet man
 Ar' kluwa ſtahstits, ka to maſo puiku
 Gan ſchſehpneſeji eſot laupijuſchi,
 Bet ne-eſot wiſ nogalinajuſchi.
 Kâ eſmu dſirdejis daudſ tahdu puiku
 Bee ſewis mahjâs wixi uſandſinot
 Ar noluhku, teem ſirdis naidu dehſtit
 Pret ſaweem paſchu brahkeem dſimtenê.

Gaidis.

Ta titai tahda neeku melshana!
 Waj ne-efam mehš noſtatijuſchees
 Uſ wineem kara laukâ, kâ ar' zitur?
 Tee neſchehlo un netaupa nekad.
 Tee jaunus ſkufus patur kahdas deenas
 Pee ſewis ſawôs weſumôs un nozehrt
 Tad wineem galwu; kuſleem behrneem ſaſchket
 Tee galwas kauſu, ſiſdami pret kraſni;
 Un wetſchus met tee apaſch ſirgu kahjam.
 Ar' gadijees, ka leegufchees pat kſtit
 Un ſmehjuſchees par teem, kaſ luhguſchees,
 Lai wineem dſihwibu jel apſchehlo.

Sihlneeks.

Taſ nu gan teeſa, ka ar pee-auguſcheem
 Tee tâ un ne wiſ zitat apeetas;
 To patſ ar ſawâm azim eſmu redſej's;
 Bet puiſenus tee daudreif aiſwed lihdi
 Un audſina toſ, jebſchu ari kuhſis.

Gaidis.

Mubſ' kunigaitſchtene gan ſinatu,
 Ja winas dehls pee dſihwibas wehl buhtu.
 Ta wiſai duſmu pilna par ta nahwi.

Sihlneeks.

Nu ſinams, kaſ par mahti ſin nu labaf?
 Raut neſinatu, mahtes ſirds taſ juſtu . . .
 Bet tomehr paleeku pee ſaweem wahrdeem,
 Ka daudsreis dſirdejis no laudim ſtahtam,
 Ka puiſu ne-efot wiſ noſawuſchi.
 Par wixu eeſtahjees kahds bruneneeks,
 To nehmiſ ſawâ gahdibâ un lizis
 To audſinat par ihſtu bruneneeku.

Gaidis (ſatruhtdams).

Ak, ſihwais Behrkon! ſper toſ ſibeneem!
 Warbuht wehl wini nodomajuſchi
 Pret paſchu mahti karâ ſuhtit dehlu

Un wina galwu list sem mahtes schkehpa.
Raut paschi besdibeni winus rihtu! (Sihneeks nobihda-
mees nobreb un zeesch kufu).

Dewitais fflats.

Lee paschi. Namischkis (masu zirwiti rokâ, pee Gaidja faru-
nas ar sihneeku isnahf no pils, nosehdas ari pee ugunskura).

N a m i s c h k i s (us sihneeku).

Waj sen tas atpakal, kad dsirdejat
Par muhsu funigaitschti runajam?

S i h l n e e k s.

Ne wis schodeen, neds ari wafardeen!
Wisbrihnischkigati wehl tas, ka n'esmu
Wis dsirdejis no weenas pufes ween,
Bet no dauds pufem un jau ilgus gadus
To allasch dsirdejis es atfahrtojam.

N a m i s c h k i s.

Gan brihnums un ne wairak! Ja! . . . waj finat,
Ko teischu? Muhsu funigaitschtene
Un Walguts, winas firmais, wezais tehws,
Ir loti pateizigi zilwekeem,
Kas stahstit sin par seneem notifumeem,
Prot wezas dainas ari skandinat.
Jums wajadsetu eekluht seklitschâ,¹⁾
Tur israhdit tad juhsu sinti, mahkslu.
Tad funigaitschtene juhs apdahwatu,
Jo wina mehds buht loti dewiga.
Un teescham nebuhtu par welti, kad juhs
To paschu stahstitu ar' winai paschai,
Ko stahstijuschi sche un ko wehl finat.

S i h l n e e k s.

Al, kundsin, mihlais! fur es ubadsinsch
Un skrandu lupata lai usdrihstos
Pee tahdeem augsteem fungeem ee-eet eeschâ . . .
To preeeschâ wiseem zekos jametas . . .
Al, kâ? Neds es, neds apgehrbs mans pehz tam . . .
Es bihstos.

¹⁾ Wehrpama istaba.

N a m i ſ c h k i s (fmeedamees).

Paſahrt juhs jau nepafahrſ

Un galwu ari nenoraus no plezeem.

Juhs tatſchu ne-eſat kaħds Waħzeetis?

Tad zita leeta buhtu, ja tiſ manitu

Un ſa-oſtu, ka juhs kaħds wiltneeks, iſluħts

Jeb iſſinatajſ jeb kaħds nodewejs . . .

Tad ari eſ jums dotu padomu,

Wiſ nekluht nagõs funigaiſchtenei.

Jau notiziſ, ka peħz taſ pawehles

Jr diwi fruſta bruneneeki meſti

Ar wiſam brunam augſtâ uguns ſahrtâ

Un dſihwi wini ſadedſinati;

Bet ſihlneekam un tautas paregonim

Gan ne-eetu ne matu galiſch bojâ. (Sihlneeks ſadreb.)

Nu ſanematees! Eſ juhs pawadiſchu.

S i h l n e e k s

(ſchaubidamees, tad duħſchu ſaneħmiſ peezeleſ, ſcheħligâ balſi).

Nu lai tad ari noteek juħſu praħts,

Eſ eeſchu.

G a i d i s.

Sinams, piſi laiķu kawet.

(Kameħr Swents nowell newajadſigâs drehbeſ un noleek ſawu knupiti, pa tam Namiſchkiſ winu jau funigaiſchtenei Redai peeteiziſ).

N a m i ſ c h k i s (atpaķat naħtdams).

Nu laiķſ; jau funigaiſchtenei ir ſinams,

Ka peewediſchu winai zilweķu,

Kaſ dſeeſmaſ dſeedat prot un ſinaſ weħſtit.

Deſmitaiſ ſtats.

Turpat leelakai, lepnakai eħtai atweaſ plataſ durwiſ; redſ funigaiſchteneſ ſpodraſ iſtabaſ. Dibenâ augſta laħtſch-ahdâ ĩaħta gulta ar neſpeħzigo Wałgutu, kaſ briħſcheem, eedegoteeſ dſihwiwaſ leeſminai, dſeed, parego, kuſtaſ, — tad nogrimſt atķal murgõs, ĩluſumâ. Iſtabaſ widû deg laħturõs ſwiķainu ſķalu uguns. Apſahrt pee ratineem ſeħd meitaſ bałtâſ drehbeſ; redſ ſtaħwam ſeeweeti ar zeetu, ſķumju piſnu waigu. Tai atraitneſ rota puſchķo galwu, apſedeſ ĩuploſ mataſ. Joſta ar iħſu ſobenu joſchâſ ap winâſ gurneem. Ta ſtaħw nekufteeda-

mās, tā kahds no marmora ziršs tehls, azis uš uguni mešdama,
uš dšeesmām-dainām klausdamās. Ta kunigaiščtene Reda.
Šwents-šihlneekš paleel pee šleegščna šahwam. Patlaban
dšeesma beigufes, bet Reda ne kufiet nekufst, it tā wehl klausitos.
Ta šihme, lai meitas turpina dainās. Wixas bailigi pašlataš
uš kunigaiščteni, šatšchufštas šawâ šarpâ, šahf atkal dšeedat.

Š i r m â.

Ro, mahšina, mihta, balta,
Tu tiš gaušči behdajees?
Šam aztinas nolaidufe,
Wairs dšeesminas nešandin'?

D t r â.

Ro dšeesminas man dšeedati?
Ro lihğšmitê lihğšmotees?
Wans dahrsinis ispostitis,
Šeetis gaušču šuhdumix'.

Man ruhtinas šamihditas,
Rošch' šeedini nolaupt';
Šul lilijas nolauššitas,
Tâm rašina nobirdit'.

T r e š č â.

Waj šeemelis bahrgi puhta?
Tas šeedixus nobrauzij'? —
Waj Wemana pludinaja
Prom šeedixus atwarâ?

Š i r m â.

Waj pehrtonis šihwi nahza
Šahr juhrinu draudedamš,
Šahr juhrinu draudedamš,
Toš šibeneem šašpahrdij'?

D t r â.

Ne šeemelis bahrgi puhta,
Ne Wemana pludinaj';
Ne pehrtonis šihwi nahza,
Ne šibeneem šašpahrdij'.

Nahza, nahza no juhrinas
Li, bahrsdaini kara wihr';
Tee išanaha krašta malâ,
Man dahrsinu ispostij'.

Man pukites nolausija,
Tām rašīnu nobirdij'. . .
Pate tīk ko pašlēpofi
Viš ta ruhtu pudurin'.

(Pee wahrdeem „bahrsbaini kara wihri“ Nedai šaraujās
ušazīs un luhpās notrihš. Dšeedatajas noprašdamās, ka šči
dšeesma šazet kunigaiščhtenei nepatīškamas juhtas, dšeed nu zitu.)

P i r m ā.

Vi, Saulite, Deew' meitina,
Kur tīk ilgi kawejees?
Kur tīk ilgi kawejeesi,
Saw's behrniaus atstahdam'?

D t r ā.

Viš juhrinas kawejofi,
Viš wineemi kalnneem,
Sildidama šehrdeenīščus,
Vi, ganiaus nošalusč's.

T r e š č ā.

Vi, Saulite, Deew' meitina,
Kas kur rihtōš uguntin',
Kas kur rihtōš uguntinu,
Klahj gultinu wakarōš.?

D t r ā.

Man teš diwi kalponites,
Pa gaišīnu šibedam's:
Lez Austrina rihtināi,
Keet Dšeesčina wakarā.

Lez Austrina rihtōš agri,
Uguntinas kuhrejīn',
Keet Dšeesčina wakarāi,
Ta gultinas taišitaj'.

Man behrnini išklihduschi
Pa šilaju plaščumīn',
Miršs dahwanu daudšumīnis
Krahšaināi špoščumā.

S i h l n e e k s (pee šewis).

Vi, tā šchis dšeesmas šexas man pee širds,
Pee širds, kas ir tīk atreeščhanas šahra,

Pee firds, kas ir tii blehdiga un nifna!
 Ai, ko ta stipri eepufstas man fruhstis?
 Ak wai! jau newaru to jawalbit!
 Sahf winâ mostitees it kâ zits zilweks!
 Ko atgahdina man schis dseefmu skanas? —
 Tâs modina man manas behrnu deenas,
 Min mahti, jaunibu un lihgawinu,
 Ai, lihgawinu, ko man laupija.
 Bet brihnums! Slahbst jau atreebibas gars
 Un dsimten's ilgas aptumscho man prahtus,
 Ai, azis afaras man speeschas, speeschas.
 Ak dsihwe, kahdu lihds schim dsihwojis,
 Tu esi pahraf pahrmetumu pilna! —
 Waj ne-esmu tâs paschas tautas dehls?
 Ja! Kahdas afinis rit manâs dsihflâs?
 Ko noseegufchees man schee brahli, mahsas?
 Tee naw nefa man launa darijuichi.
 Kas noseedsas, man kawa dwehveli,
 Neweens no teem wairs naw starp dsihwajeem.
 Un tu wed eenaidneekus tehwsemê;
 Teem kalpo, kas kauj tawus bahlelinus! (Tas raud.)

Tapat, ai, dseedaja man behrnam esot
 Pee dsirnâm makot, wehrpjot ratinu,
 Us aku ejot, smelot uhdeni,
 Ir tihrumâ un meschâ, ogas lasot.
 Ja, tihri redsu sawu mihlo mahti,
 Zaur brihniichkigo feno dseefmu spehku
 It kâ no kapa zelamees un raudam
 Un jautajam: waj esi tu mans dehls,
 Ko sikhdiu pee sawâm mahtes fruhstim?
 Zaur ko es noseegufes lawâ preekschâ?
 (Tas dreb un behrê azis.)

Ak, brihnums . . . brihnums, nenoleedsams brihnums!
 Nu meesâs eeschmauzis man kahds zits zilweks,
 Grib mani wadit, grib man pawehlet.
 Nu turees, Swent, tu nifno atreebei,
 Un atgainajees, brahlu nodewej!
 Ne . . . newaru . . . man fruhstis zeeti schauds . . .
 Man saspeesch, smadsenes . . . Man atnem elpu.

Man uffauz jaunais, pateefigais Swents:
 Es kungs ſche! padodees tu, wezo blehdi! (Das nobreb.)
 Breeſch azim lehkà raibi plankumi . . .
 Top gaischs un tumſchs gar azim, gais jo ſmags . . .
 Wairs dseeſmas neſtan, tomehr dimd un dimd
 Tàs auſis . . . kahda bahrga ſoga balſs!
 Baj augſtee, ſmagee greeſti gruhs man wirſu? (Das
 Ne! aſaras jau iſſituſchas azis . . . iſbihſtas.)
 Buhſ labaki gan, projam wirſitees,
 Wairs neklauſitees breeſmigajàs dseeſmàs,
 Kas fir di eekur karſtas pekles leeſmas,
 Behgt, behgt no ſoda balſs, to ſazel dainas,
 Kas kleebs un atklahj manas wiltus wainas . . .
 Prom atpakal, prom, nodot Wahzu pili!
 Ne! . . . mani waldfina jau zitàs leetas
 Un kahjas pee-auguſchas pee ſchis weetàs.

(Namisſchis un ziti pilskaudis brihnidamees ſtatas uf
 ſihlneeku, kas kà drudſi kratas, krampjòs rauſtits no kahdas
 trihtomas kaites.)

Rà ſumpurns rahdas nodeweja grehks,
 To ſauzis dainu, dseeſmu burwja ſpehks.

(Das peeſtejas pee feenas.)

Das tagad azim aiſſklahj apfahrtni,
 Man rahdas ſen jau peemirſufes paſaul' . . .
 Tur meſchà buhdina, tàs preeſchà atmens,
 Uf kura mehdsja ſehdet mihlais tehws,
 Uf ſehtas mahſas ſchahwè laſatinus,
 Pats krawaju no akmentineem buhdu.
 Tur lejà, luhk, tek upite, gar kraſteem
 Tai ſeed gan dſeltenas gan baltas pufes . . .
 Wehl labi atminu, fur liku murdus,
 Kur gahju peldet. Uri ruhtu dahrsinſch
 Bij mahjinai, fur pagalms un fur aka,
 Kur dſeltens tazinſch, weſdams augſchup kalnà.
 Te naw neweens, kas buhtu noſeedſees
 Un garà ſtatitos preeſch manàm azim . . .
 It wiſi launee mahni aiſbehguſchi.
 Tee parahdas tik, kas man bija mihli —
 Tà bahli, tik to zehluſchees no kapeem —

Lee steepj man rokas preti, mihli luhdsas:

At, ne-ſi jel eenaidneeks! (Das azis aishwehriſ, nogrimſt ſawâ dabâ.)

N a m i ſ c h i s (tam ſahnôs eegrufhdams)

Jel moſtees!

(Swents azis atwehrdams, reds Redu ſawâ preeſſchâ ſtah-wam, ar uſmanibu uſ wiaw luhſojamees.)

S w e n t s (pee ſewis).

Zit breeſmigs, at, ſchis ſeewas azu ſkats!

Top bail, ſchis ſtingrâs azis raugotees . . .

Ja atklahtos tai mani noſſehpumi?

Jau krata mani atkal drebuki . . .

R e d a (ilgi noſtatijufes uſ Swentu).

No kureenes juhs, kâ juhs ſchurpu kluwat?

S w e n t s (apſerdamees).

At, zeenig' mahte, kunigaiſchtene,

Es eſmu weens no tahdeem zilwezineem,

Ko iſtumj Deews no ſchuhpla paſaulê,

Lai wineem nebuhtu nekad tur meers;

Bet Laima likuſe man zela ſomâ

Gan dainas, dſeeſmas, burwju mahſſlu, teikas,

Kas labakas par katru pateſibu.

Ar tahdu krahjumu tad waſajos

Ba Deewa mihlu paſauliti apſahrt.

Man nawa ſawa paſcha kaktina . . .

Kur rodu pajumti, tur manas mahjas,

Ko rihtu aiſmirſt, zitas meklejot.

R e d a.

Ba paſauli wiſapſahrt kleijojot,

Jums dauds kas ſakrahjees buhs juhsu ſomâ

Un ne tiſ weena ſinte ween buhs omâ.

S w e n t s (paſlanidamees).

At, ko nu zeenig' mahte, augſtâ, dahrgâ!

Das — maſuminiſch, ko es wehl ſinatu.

Sche nu jums iſdſeedatas wiſas dſeeſmas

Un iſſtaſtitas raſi wiſas teikas,

Man buhtu kauns, wehl ſcheitan plahſtitees.

K e d a.

Waj sibleet mahfat?

S w e n t s (domigi).

Sibleet, kundse, sibleet?

Waj zilweks tad kahdreis war ussibleet?
To Deews tik war, zaur zilwek' palihdsibu.
Ir taure pate nekkan, ja to nepuhsh.
Gan noteek ar', ka Deews lihds nabagam
Un runà, stahsta ar shi pascha luhpam,
Bet kas tad spehj to peedabut pee tam?

K e d a.

Tas pascheem jasin, tas jau juhfu amats.
Uf ko tad juhs nu siblejat?

S w e n t s.

Es . . . es . . .

Rà kuru reis, ai, zeenijamà kundse!
Uf uhdena, gan alù, gan pehz wehja,
Bat reisam uhdens spaint parahdas kas.

(Keda pamet ar azim, Diwi meitas aistet, preekschautu podsinàm schkindet noschkindot un usmodinot Walgutu. Keda eet lihds gultai, safeds tehwu).

Weenpadsmitais skats.

(Meitas atnes stoweri ar uhdeni, noleek sikhneekam preekschà.
Ap winu sapulzejas pils faine. Beenahk klast pate Keda).

S i h l n e e k s (ilgi klusu zeetis, lehnà balfi).

Ko wehlatees juhs sinat, augstà kundse?

K e d a (apdomadamàs).

Ja mahfat welus ataizinat schurpu,
Jf winas faules fauzeet manu dehlu.
To schkehpueseji nobendejuschi . . .
Waj kluwis Saules-mahtes aplokà,
Tur prom pee sentehweem un ritin' seltu?
Tas aishahjis bes sharta un bes dseesmàm . . .
Kur? Kahdòs welòs wina dwehshelite?

Sihlneeks (skatidamees uhdeni, pee fewis).

Ku, tawu brihnumu! ko tur es redsu?

Tauns gihmis, ko ne-ilgi atpafak
Kaut kur es redseju; tas bija bahls,
Bij skumju pilns. Zaur skaidro uhdeni
Kau, raugas azis, gruhti panesamas.

(Keda gaida; pa winas waigeem norit diwi afarinas).

Man ta ap firdi, ka pats nesaprotu.

Getsh manis eelihdis kahds, kas grib runat;
Kaut luhpas jakneebtu, taf mehli waldit
Wairs nespehju. Ku jashk paregot,
Kaut pats ar' nesinadams, ko pats muld.

(Tas issauzas ditti pret sawu gribu).

Hi, augsta kundse, funigaitshkene!

Uš kalna, Saules-mahtes aploka,

Tur tawa dehla naw . . . naw wina ar'

Starp wekeem, kas pa shwehtkeem welos nahk.

Taws dehls ir dsihws un staiga Deewa šaul!

(Ši mahtes kruhtim nahk kleadseens un otrs tahds no Walguta,
tura gihmis azumirkli parahdas un atkal pasuhd gultā).

K e d a.

At, ko wehl ne! At, ko wehl ne! Ko mahni?

Dauds asaru jau islehjuse esmu,

To apraudama un skumdama.

Sihlneeks.

Winsch dsihws, winsch dsihwo, es, luhk wixu redsu.

K e d a.

Kur atrodas winsch?

Sihlneeks.

Laupitaju rokās.

K e d a (ihgnumā eekleegdamās).

Tad noprotams, ka tas nu audsinats,

Ar naidu pildits tas pret šawejeem!

Ar šawam asinim tee pildijuschi

Ta dsihslas, winsch nu muhsu eenaidneeks!

At, eenaidneeks mans Margeris, mans dehls . . .

Bet neko nesin! wixu nokawuschi!

(Draudu pilna un galwu purinadama kleadš).

Tee wixu nokawuschi!

Sihlneeks.

Ne, wiensch dsihwo!

Wienſch dsihwos un dsihwo! (Tas patriht uſ grihdu, ar weenu rotu aiſtlaſj azis, ar otru mahj, lai ſtoweri aiſnes. Kad ſtoweris aiſneſts uſ ſwehtu awotu, tad ſihlneeks peezeſas. Tam paleet labati, kad ſtoweri wairs neredſ.)

Zeenijamâ kundſe,

To, to eſ uhdeni ſche redſeju,
Eſ eſmu ari dſirdejis no laudim . . .
Ja, juhſu dehls ir dsihwos . . . Un par ſcho leetu
Jau ſtahta, runâ ſen aiſ robeschâm
Un daudj ir pahrlleezinati no tam,
Ka taſ jo tihra pateeſiba eſot.

Reda.

Bet kahta wajadsiba bij ſcheem wilkeem
Wehl wiaw audſinat?

S w e n t s (droſchats tapdams).

Lai gan tee Wahzi

Jr kauni, bet tee ari gudri laudis
Un teem ir pahweſts — warens Deews, kaſ walda
Daudj paſauligus ſemes gabalus.
Tee breeſmigi ar' mantas kahtotaji,
Turklaht wehl kahti tee pehz waldibas . . .
Kadeht tad wineem to wiſ nenopraſt,
Ka war no kunigaitſchtenes par dehlu
Tee dabut prahwu iſpirkſchanas naudu?

Reda.

To wini ſen jau buhtu praſtjuſchi
Beſ kahtas leekas audſinaſchanas;
Bet wini grib eet ſawâ labumâ
Wehl tahtaku un dehlu iſaudſinat
Breekſch tam, lai ſawu mahti peerunatu . . .
(Wina noſkatas tad ilgi uſ ſihlneeku, tura klufa, ſaſtinguſchâ
gihmi atſpogutojas kahts dwehſeles zihniſch).

S w e n t s (pehz klufa zeeſchanas).

Wiſzeenigakâ kundſe, waj juhſ eſat
Uſ wilku bedri ſuhtijuſchi kahtu,
Lai iſſinatu, iſklaufſchinatu,
Waj nawu pateeſi tur juhſ' mihtais dehls?

R e d a (behdu pilna).

Radeht lai ſuhtitu? Eš ne-ešmu
Nekad to tizejuše, netizu
Wis leetas patešibai . . . un ja wiſch
Ar' teeſcham buhtu dſihws, kaš man no wiaa
Par labumu? Wašs ſchunelis, kaš kopā
Ar wilzeneem reiš ušaudſinats, dihdits,
Tit reet ween iſmahzas.

S w e n t s.

Ai, zeenig' mahte,

Taš wajađſeja iſſinat wiſmaſaš,
Uš ko war zeret un par ko war raudat?
Eš, buhdams waſanķis, reiš, ja pat diwreiš
Jau ešmu bijis ušwaretōš wiđōš,
Tadeht ka tur daudš muhſeju gan pliku
Gan noſtrandejušchos ſehd guhſtneezibā
Un ſmoš un nihtſt pa daſchdaſchadām pilim.
Teem ſihlneekš wairak ſwarā kriht kā ſelšs,
Tadeht ka wiſch teem nones ſawām kaĵjām
Šel kaĵdu pižiku no tehwu ſemaš . . .
Ja wehlat, eeſchu meklet juhſu dehlu.

(Keda it urbtin iſurbj Swentam zauri ſawām lepnuma un
brihnuma pilnām azim).

R e d a.

Waj juhš?

S w e n t s.

Ja gan, kaš žits kā eš! Eš patš!
Pee kaĵdām ſihmem waretu to paſiht?

(Kedaš azis mirdš aſaras, wina ſaht iſmiſuše lauſit rokaš).

R e d a.

Pee kaĵdām ſihmem wiņu paſiht? wiņu?
Waj manu dehlu? — Wiſch ir ſkaišš kā ſaule!
Tam bija gaiſchi mati, ſelta kraſjā.
Wiſch tihrs kā ſtikliš, naw tam raibumina . . .
Jau ſchuhpult to Laima ſihmejuše
Ar ſihmi, it kā melnu ſirna graudu;
Šchi ſihme lejpūs kreišās aušs uš kaĵla.
Ak, žittahrt leezinaja ſihlneezeš,

Ka ſchahda rehhta apſihmejot laimi,
Bet liktens lehmiš, ka ta nahweš ſihme.
(Ta aiſtlaſj ar roſam azis, ſahbdama raubat).

Me i t a š (dſeed).

Wakar ſaulei no-ejoti,
Man paſuda awitin'.

Kaš lihdeſi uſmekleti
Manu mihtu awitin'?

Bee Auſtrinaš aištezeju,
Ai, Auſtrina atbildej' :

Iš rihtinu Saulitei
Man kura ma uguntin'.

Bee Dſeeſchinaš aištezeju,
Ai, Dſeeſchina atſazij' :

Iš wakar Saulitei
Man gultina paklaſjam'.

Bee Mehneſcha aištezeju,
Mehneſtinis atbildej' :

Man waidſinis ſakapatis,
Man firſnina ſkumjibâš.

Bee Sauliteš aištezeju,
Miht' Saulite ſolijas :

Dewin deenas pamekleſchu,
Deſmitai nendeeſch'.

S w e n t š (zihnas ar ſewi, pee ſewiſ).

Schiš aſaras ar' mani apſuhdi, teeſa.

Ka ſatreektš eſmu, drebedamš ka drudſi . . .

Daudš gadu breeſmu naida nodſihwojiš . . .

Bet naidš, kaš pildija ta manu ſirdi

Pret ſawejeem, juſt ſahk un gruſdet kruhtis.

Kahdš eemeſliš tad mani ſpeeda niſteeš?

Gan teeſa, laupija man lihgawinu;

Bet ſen ta gul ſem ſakam welenam,

Jau truhdôš tee, kaš wiku laupija,

Bet mahmulina Deetawa wehl dſihwa.

Te redſu winas jauno ſpirgto ſeiju,

Iš dſirdeju taš ſenâš dainas, dſeeſmaš . . .

Waj man wehl bendem palihdſet, to ſamiht?

Ut, diwi zilwefi man tagad kruhtis,
 Weens — jenais kaunais tautas nodewejs
 Un otris — Leetaw's jaunais tautas dehls.
 Tee zihnas manâs kruhtis weens ar otru,
 Bet nodewejs jau duhschu saudejis
 Sahk atkahptees un lehni projam wilktees . . .
 Kas atleekas man wehl gan eesahkt, darit?
 Schurp nahzu speegot, issinat par Redu,
 Bet juhotos nu no winas peewilktis, peespeests,
 Ur meef' un dwehsfeli tik winai kaspot.
 Gan gruhti atsihteets, ka maldijees,
 Ka wainigs, tomehr fajuhthu, ka ilgaf
 Nest nodewibas lahstu, eet pahr spehkeem.
 Un Redas balsis man firdi atsauzas
 Ka pascha mahtes balsis. Ja pawehletu
 Ta eet man, pafahrtees pee kahda koka,
 Tad skreetin skreetu, mestu zilpu kaskâ;
 Bat nahwe buhtu mihla no tâs rokâm.

(Reda, ašaras noslauzijuše, pee-eet pee Swenta, tas pašlanas,
ditti šazidams).

Ai, zeenig' jemes mahte, kunigaitšchten',
 Jau došchos prom no šchejeenes us ahru;
 Tahds gahju putnis esmu, kam tihk laisteets.
 Us Wahzu robeschâm es došchos projam
 Un tad . . . to pats wehl ihsti nesinu.
 Es wišur taujašchu par juhju dehlu. (Redai šahk azis
 Ne weenreis ween es bijis Wahzu pilis. šwehrot.)
 Kas war nu sinat? Kafi Vaimina
 Man pašchîrs žeku, lîks man tapt us pehdam . . .

(Saraudama usazis, Reda ilgi štatas.)

R e d a (lehna balsi).

Lai labais Algis pawada juhs žekâ!
 Staigajeet laimigi, to usmeklejeet,
 Lai gan es netizu, ka dšihws wehl dehls mans.
 Ja teescham laimetos jums wînu useet,
 To eeraudsit kâ kristitu, kâ Wahzi,
 Kâ eenaidneeku, jebšchu redsetu
 To sirna graudu juhs pee wîna kaska

Un pasihitu, ka meesa no muhf' meesas,
Tad newehsteet man wis par winau, ne,
Un nesakeet ar' winam tad par mani
Ne wahrdina . . . kahds preeks par tahdu dehlu?

(Tad isbihdamas, ka sihlneeks ne-aiseet ar' tahdu atbildi).

Ne, ne! Ja tas ar' buhtu pahrmajijees . . .
Ja mani tas ar' nepasihitu, es taf . . .
Ne, lai ar'! Dabuschu to tatschu redset!

S w e n t s.

It wisi jafa, ka winasch teescham dsihws
Un nu pat redseju to uhdeni.
Bes azim rahdas gari uhdent . . .
Schis gars us mani skatijas ar azim . . .
Mehs winau useesim, ja, useesim!

(Tas paklanidamees aiseet).

Otrais zehleens.

Malburgas pagalmā.

Birmais ūkats.

S w e n t s (sehđ pee sirgu stalla us atmena). Bernard s (pah pagalmu eedams, to eerauga, apstahjas ta preekšā pus brihnumu pilns, pus dusmigs, tam azis usmesdams la diwi naschus).

B e r n a r d s (stingri).

Jau atpaka? un ne-eeahz pee manis?

S w e n t s (meenaldfigi).

Es tikko pahrahzu.

B e r n a r d s.

Ko isdariji?

S w e n t s

Kefa!

B e r n a r d s (pee sewis).

Waj tas pateesi wareja

Tapt neustizigs pehz tik ilgeem gadeem,

Ko nodsihwojis starp mums ūhini pili? (Ditti uskleeg-

Ku runā!

dams.)

S w e n t s (tasidams pakausi).

Puhnōs — Bilēnōs es biju.

B e r n a r d s.

Ku kas tad isnahza tur?

S w e n t s.

Mahte netiz,

Ka winas dehlis wehl dsihws. Winaūch aismirsts tur...

Es teizu, ka tas rasi nokauts naw,

Ra laudis wehl par wianu runat mehds . . .
Par mani wiani tur it wiſi ſmehjaſ.

Bernards.

Tà, tà! Tu biji Buhnòs — Bilenòs
Un wiani tewi pili eelaida?
Nu feiz, ko ſini par ſcho malkas blaſki?
Turp muhſeji ar fugeem aiſbrauza,
Lai waretu to labat apſtatit
No Neman's upes puſes . . . wiani ſtahta,
Ra ta tiſ eſot eglu balku kaudſe;
Tiſ eſot wehrts, tai peelaiſt uguni,
No tureenès tad iſkuhpinat ſwehru.

S w e n t s (galwu fratidams).

Tad dſeſes zilweks ſpehtu peelihſt ſchai
No jumš tà ſauktai eglu malkas iſchupai?
Buhš deesgan gruhti winai turwotees . . .
Un kaut kahts uguns winai nepeekluhs.

Bernards.

Kaš tad tai pili ir par wadoni?

S w e n t s.

Tur wezais Walguts un tad wina meita,
Par atraitni ſen palikuſe Nedà.

Bernards.

Nu ja gan, atraitne! Ko ta tur wehrta?

S w e n t s (ſmeedamees).

Ko wina wehrta? Wina tur ir wiſš,
Ir riſkotaja, wirſpawehletaja.

Bernards (ſmejaš).

Waj eſi prahtà juziš? (Swents zeſch tuſu.) Nunà jell!
Un ſtahſti, ko tu wiſu redſejiš?

S w e n t s (ſwarigi).

Ko wiſu redſejiš? Nu, beeuš muhrus
Un walnuš, meetu ſchogus, ſtahdagus
Un pulku kauſchu, ſtipru zeetokſni.
Neš ſeeweete pee ſahneem ſobenu,
So weikli munſture ta kara wihrus,
Ir duhſchigata kà daſchš wihrētis.

Gods Deewam, ka man issprukt laimejas
No tureenes ar galwu wehl us plezeem.

Bernards.

Tu isbijeēs un pasaudeji prahtu,
Tad nedrihtsteji labi apskatiteēs?
Es redsu, tu jau nowezojeēs efi
Un palizis bej prahta tā kà lops . . .
Nekur, nekam tu wairs jau nederi,
Kà tīkai sīrgus tihrit, mehslus ismest. (Usgreech muguru
Swentam, tursch fashkoba gihmi. Bernards pee fewis).
Kaut sūhtneeziba naw tam isdewufes,
Tas tomehr nepalika nodewejs,
Jo nebuhtu schis senak ismanigais
Un niķu pilnais isluhts pahrnahzis. (Ditti.)
Kad Kedai teizi, ka warbuht dehlš dsihwš,
Waj nemanij' tās gihmi pahrwehrschameēs,
Waj wina neistruhkas, nerahdija
Kaut kahdu nemeeribu?

Swents.

Wina netiz.

Bernards.

Ja gan, tas wišs jau nebuhtu nekās,
Bet behdas, ka wairs nederi nekam. (Tas aiseet).

Otrais skats.

Swents. Diafons Silwestrs.

Silwestrs (tam ussit pa plezu).

Ko tu tā welzeēs, it kà diwi puhri
Tew labibas us muguras waj buhtu?

Swents.

Es peekufis, es šlims . . . es ša-aufstejeēs.

Silwestrs.

No kam tas nahzis?

Swents.

Biju isshutits.

Vi, seema usnahza un kahjas pampst.

Silwestrs.

Tad ej us kahdām deenām šlimnizā,
Tur wari atpuhstees pehz gruh tā zela.

S w e n t s.

Es nedrihftu.

Silwestrs.

Bet es tew pawehlu.

Tur lejā ej, tur kalpu nodaka . . .
Kad buhs tew deesgan špehku radees kalpot,
Tad tu turpat kaut kam gar dereši
Un labi atšpirdsināši turklahtu
Ir šawus grehku pilnos ložeklus.

S w e n t s (preezigs).

Paldees, aš paldees, mihlais tehtin!

S i l w e s t r s (uš kahdām durwim rahdidams).

Ēj tur! (Silwestrs aiseet).

S w e n t s (weens).

Āi, atpuhšchanās filtā faktinā,
Turklaht ar' labaks ehdeens šlimnizā . . .
Ēh! Swent, tu buhši atkal ihsti wihrā!
Bet ko gan bahrgais Bernards par tam teiks?
Nu lai wiņšch padušmojas . . . kas par wainu!
(Taisas eet.)

Treeschais šfats.

S w e n t s. Krenkels (pee šlimnizas durwim).

K r e n k e l s.

Kur welzees, lahzi, wezais Leišchu maita?

S w e n t s.

Man pawehlets, lai eju šlimnizā.

K r e n k e l s.

Tu wari eet un isguletees mehšlōs . . .
Preekšch tewis weetas naw wis šlimnizā.
Ta tā jau pahrum pahri peepildita.

S w e n t s.

Tehws Silwesters man tomehr pawehleja.

Krenkels.

Waj tu tif nemelo, tu kuhtrais lops?

S w e n t s.

No diakona dabufit to finat.

Krenkels (dujmās).

Beenmehr tas pahraf ſchehligs pret ſcheem lopeem.

S w e n t s (ſpeesdamees pee durwim).

Un juhs bef lopeem newarat wis iſtift.

Krenkels (to pa durwim eegrufhdams).

Nu ej tad, ej, tu negantigais lops,

Tu maita, ej! un ſildees . . . peerijees!

Bet es tew, tehwin ne-atklaufchu wis

Tur ſehdet ſalitiām un brihwām rokam . . .

Tew, ſlinki, ja-eet buhs un jakalpo! (Projam.)

Beturtais ſtats.

S w e n t s (nah āhrā ar krukhu un apſegtu blōdu).

Ke, Swent, naw weegli pulku fungeem kalpot;

Bet nu ſem diakona ſpahrneem eſmu

Un wina labſirdiba man kà medus.

Tadehl ka ſlimnizā ir deesgan puiſchu,

Tad labais diakons man pawehleja,

Get apkalpot pee bruneneeku galba.

Nu, paldees Deewam, eſmu atkal ſwabads

No zeetſirdigā Krenkel' uſtraudſibas.

Behz tam tad ſtaigajis no zeem' uſ zeemu,

Ar aſaidu pee bruneneeka eemu. (Ge-eet pa kahdām durwim.)

Beettais ſtats.

(Kloſtera iſtaba ar gultu un maſu galdinu, uſ kura ſchēihwis un krukha ar kanniāu; iſtabā wehl ſolitis, logs un diwi plauktinas.)

Juris. S w e n t s.

S w e n t s (paſpehris kahdus ſokus pahr ſleegſni, ſlimajam azis uſmetis, paleek uſtraukts ſtahwam, pee ſewis).

Tu brihnums gan par wiſeem brihnumeem!

Tas jauneklis ar tahdu iſſkatu

Un tahdàm paščàm škumju pilnàm azim,
Rà redseju es Buhnòs uhdeni.
Ak, drebuki jau mani krata tà,
Ka tik to traufus noturet wehl špehju!
Ališ bailem, uštraufuma škreetu, Deewš, kur?

Juris (pagreesdamees).

Kaul! kas ar tewi ir? (Žura melno, širnīm lihšfigo šihmi
šem aušš eeraugot, Šwentam išraujas iš kruhtš atturets kreedseens).

Waj šehmu redsi?

Nu, kas ar tewi notizis? (Šwents nolizis kruhku un blodu
uš galbina nokriht Žura preekščà želòs un šahš šuhpštit wina
lahjas. Žauneklis no wina nogreesčas.)

Šwents (peeželdamees, šatwer jauneka roku, špeesč to pee
šawàm luhpàm).

Ak, kungs!

Ali, kunigaiščiti!

Juris (ušlez lahjas, nošarkšt, peeleet pirktus pee luhpàm,
lehnà balši).

No ka tu to šini? (Šwents no-
šuhpšta wehl reiš jauneka balto roku, eesmejas, išškrej no klo-
štera kà apdullis.)

No kureenes šchis žilweks šinaja,
Ka ešmu Leitis, kunigaiščita dehlš?

Waj waretu tas buht, ka tas ar' Leitis?

Waj tik tam naw lahds paudis nošlehpumu?

Waj Rims gan šcheitan buhtu wainigais,

Kas wakaròs šchurp nahš? Ko nupat gaidu?

Špat ehšt man negribas; tà ešmu uštrauktš!

Kaut drihš ween gulet eetu šlimnizà,

Ka gaiditais pee manis atšchautos!

Man šchoreiš gruhšak gaidit kà jebkad. (Šširbedams šolus,
winšch uššlaušas.)

Šestais škats.

Juris. Rims (bailigi eesagdamees).

Juris.

Klau, draugs, tu išpaudis muhš' nošlehpumu . . .

Nu pat lahds eeneša man ehdeenu

Un godaja par kunigaiščiti mani;

Tà plahpadams tu eegrubdis muhš breesmàs.

R i m s.

Waj es? — Bai mani fihwais Behrkons fatreez,
Ja muti buhtu tikai atdarijis!
Waj es jums waretu tapt neustizams?

J u r i s.

Tas bija jau it labi wezigs zilweks,
Man leekas, ka tas bija ari Leitis.

R i m s (eefauzas).

Tas nebij zits neweens ka blehdis Swents,
Tas wiltneeks, Bahzu padewigais kalps,
Kas tik daudsi muhsej' afin's islehjis,
Ka waretu to tanis noslihzinat.
Tas sun's! Un kad tam isspruka tas wahrds . . .
Kad, tizeet man, tas bija zilpu pilns
Un wehstidams turklaht mums draudu breefmas.
Tee grib no mums gan kaut ko iswikat,
Grib slajdu walgu list, juhs nokert slasda,
Un fuhtijuschi nu pee jums scho lopu,
Bai issinatu muhju farunas.
Ai, esait usmanigi, apdomigi,
Un nepaleekait few par nodeweju!

J u r i s.

Tas newar buht, tam ašaras bij azis.

R i m s (pilns ihgnuma).

Ai, netizeet! Winſch peelihdsinams tſchuhſtai
Un ſumpurnim un lapſas kuhminam,
Kas pat dehl kahda galas gabala
Waj aridsan dehl kahdas kruhſas alus
Prot islittees un isleet ašaras.
Ak, netizeet nekam! Winſch teem ſen kalpo;
Tee wianu ſuhſta wiſur isluhtot;
Winſch wada toſ, kur wineem wajadſigs. (Aiſ bailem
Tee isoduschi muhju noſlehpumu! trihzedams.)

J u r i s.

Bet ka lai ſin?

R i m s.

Tas tatſchu noproſtams;
Buhſ laitam ſlepen noſlauſijuschees.

Mums abeem tagad draudē breesmīgs šods.
 Waj redsejat juhs tumšos semes gangus,
 Kas krustojas sem pils tā tihrā elle?
 Tee naw wis špihkeri, naw mantu klehtis,
 Bet bedres, tur mirst zilweki beš gaismas.
 Pa naktim, tad, kad klušums eestahjees,
 Dšird apakš semes stenam, waščas šchwargstam.
 Ja kahds no bruneneekeem apgrehkojees,
 Tad wezakee to nem un bahrgi teesā
 Un otrā deenā tas jau pasudis
 Un smok tur waščās tumšās pašaulē. (Wailigi apfahrt
 Man prahtā šchaujas ar' wehl zitas sīhmes, štatidamees.)
 Ka zilweki dehd tur tās elles bedrēs,
 No kurām atšlehgas stahw mestra rokā.
 Luht, wahra nabadsīgu ehdeenu,
 Kas tad iš kehka nesinami nosuhd
 Un kahdā istabā ir grihdā akmens,
 Kas aišklahj kahdu leelu zaurumu,
 Pa kuru nolaišč maifi, uhdeni.
 Tā kluši stahsta tee, kas redsejušchi. (Juris klausas fa-
 rauttu peeri; Rims šaker šawu galwu, waida, štatas un klau-
 šas wisapfahrt. Tas tihri šaud aiš bailem wisus prahtus.)
 Warbuht, ka muhs kahds isluhts apšuhdsejis,
 Ak, nelaiime mums, leela nelaiime!
 Tadehl, tā redšams, peesuhbits jums Swents,
 Lai no jums kaut ko isklaušchinatu.
 Mehš esam pasudušchi, pasudušchi! (Ustez no weetas, tur
 Es negaidišchu, ne, es negaidišchu, fehbejis.)
 Lihds mani eesweešč apakšsemes gangōs!
 Es mehgināšču behgt prom no šchi šprosta;
 Weenalga, gals nu tā, waj zitadi.
 Bet tomehr labaki gan, pamehginat,
 Waj neišdodas išglahbtees no tirdeem.

Juris.

Wehl naw tiš traki. Lai ar' Swents šlitts zilweks,
 Tak israhdijas man, ka tam wehl širds,
 Un newar buht, ka kahds muhs noklaušijees.

(Rims usklausas, dširdedams kahdu naktam, pašlehpjas
 sem gultas).

Septitais fstats.

Juris. Swents.

Swents (tà uf Deewa luhgſchanu rokas falizis, palidams
pee durwim ſtahwam).

Mi funigaiſſhti! funigaiſſhti!

Juris.

Bilwet,

Es neſaprotu, fo tu runà.

Swents.

Ut!

Juhs neſinat, ka eſat funigaiſſhtis
No Pileneem pee Neman's upes kraſteem.
Wehl behrnu tee juhs mahtei laupijuſchi.

Juris.

No kureenes taſ tu to wari ſinat?

Swents (nopuhsdamees).

Es? es ne ſen tiſ dabuju to ſinat. (Smagi nopuhsda-
mees).

Ur' mani wini laupijuſchi karà;

Bet patſ es labpraht dewos wineem rofà

Par tam, ka manaji kaht mani zentaſ,

Par tam teem gribeju es atreebtees.

Ziſ daudſ to gadu, pelekaju deenu,

Kopſch wineem negodigi kalpojis!

Kaſ notizis ar mani, funigaiſſhti,

Waj tizeſit tam, fo es ſaziſchu?

Bet paſcham man taſ teeſcham netizamſ,

Ja, netizamſ, kaſ notizis ar mani.

Daudſ gadeem leedſu Leiſchu aſiniſ,

Kaſ manàs dſihſlâs rinko, bet par welti!

Ne ſen wehl mani ſubtiija uf Leiſcheem,

Tur iſſinat. Es gahju. No bij darit!

Taſ taſſchu ir manſ amataſ jau ſen deenàm,

No ſirgu apatſchaſ meſt mehſluſ ahrâ . . .

Bet tagad? Kaſ ar mani notizis?

Es nogahju tà ſpeegſ uf Leiſchu ſemi

Un eekluwu tur leelâ ſtiprà pili

Pee ſtingraſ funigaiſſhta atraitneſ.

Tās preekščā stahwot špodrā istabā,
 Es zentos wišu redset, isgluhnet;
 Bet kad tur šahka dseedat šenās dainās,
 Kad šahka uswilkt dseesmu meldinūs,
 Man šahka ašaras iš azim ritet,
 Lenitem mihtstinajas zeetā firds,
 No nejehdfigā šchēhpnešēju kalpa
 Es tapu tas, kas biju jaunibā.
 Tee mani šubtiija preekšč šewis turp,
 Bet pahrnahzu pawišam pahrwehrtees,
 Ar nodomu, nu kalpot šawejeem.
 Waj re, ko ešpehja uš mani dainās! . . .
 Tās bija jaunu dšihwib' dewešs uhdens,
 Šwehts uhdens, turā wišai egrimu
 Un notihrijos tur no šeneem dubķeem! (Tas raud un
 gaudo tīf šchehligi, ka Rims išbahšč galwu no pagultas).

Ustotais štats.

Tee pašchi. Rims.

Swents (išbiješ atlez atpaķal, tad Rimu pašhdams).
 Ah, tu tas, Rim! (Steepj Rimam abas rolas preti. Tee
 aplampjas un šuhpstas).

Rims.

Baldees, ka ne-eši wairš
 Tu nodewešs, no ka es ļoti bijos.

Swents.

Tas kunigaiščtis, tuhdaļ pašinu
 Pee dšimumšihmes; kas uš wina taķla
 Sem kreišās aušs kà mašs melns širnu grauds.

Rims (šihmi eeraudšijis, roķam plankščkinadams).

Ai, kunigaiščti, kunigaiščti! (Tad Rims un Swents
 šatščuhfstas).

Šuris (kam špeesčas ašaras ašis).

Dittak!

Šel dittak, dittak šarunajatees,
 Ka ari es juhs šaprašt waretu!
 Rims šin, es Leišchu mehli peemiršis,
 Man nahkas gruhiti tani šarunatees.

S w e n t s (nostuhpstidams Jurim rotu).

Ai, klusaf, klusaf, mihlo kunigaiſchti!
Mehs esam ſche jau trihs. Tad turesimees
Nu labi kopâ, gahdasim par ſewi.
Un kas war finat, ka mums neisdodas
Ko isdarit? Es zeru, ka mehs ſpehſim
Gan kunigaiſchti atdot ſawejeem . . .
Un ſcheitan naw tad ir mums palikſhana;
Bet nu mums jaſanem it wiſi prahti!

J u r i s.

Kas teiza tew par manu dsimumſihmi?
Un kâ tu fini, ka es kunigaiſchtiſ?
Waj manus wezakus tu paſihſti?
Ko? Saki man jel! Kur tad wini ir?

S w e n t s.

Ai, ail man ilgi nahktos par tam ſtahſtit;
Bet tagad newajaga jums to finat.
Jel druzzia pazeſſchaitees, pagaideet;
Papreeſchu wajag labi apdomat,
Kâ iſsprukt no ſchi Wahzu perelka.
Tas tagad mums tas wiſu ſwarigakais.
No pils naw wis tik weegli iſtapt laukâ . . .
Naw eeprehjams uſ klaja lauka ſlehptees . . .
Tapt turp pee ſawejeem . . . pee Nemanas . . .
War tik uſ wehdera kâ tſchuhſka lihſdams . . . (Badſir-
dedami kahdu troſni pagalmâ, wiſi trihs ſaraujâs. Swents
pirmais iſleek no iſtabeles. Behz wina aiſlaischas Rims.
Juris eemetas gultâ).

Dewitais ſtats.

J u r i s. Rims (nahſ atpatal).

R i m s.

Es gribeju ko jauna paſtahſtit.

J u r i s.

Brawo! Tad garo laiku pakaweſi.

R i m s.

Tur preeſſchpilſatâ dsihwo plaſchâ namâ
So lepna kundſe, wahrda Gmunda Löwen.

Lai daiła audſchu meita Banuta,
 Kas nokriſtita ſche par Barbaru.
 Ta lez kà kaſe weikli augſtòs kòkòs
 Un jahj ar' ahtros ſchlehpneſeju ſirguſ.
 Pee Gmundas weeſojas daudſ baltſwahrtſchu
 Un man tad eekriht wiinu ſirguſ turet
 Breeſch lepna nama, ſlehpta kuplòs kòkòs.
 Kad atkal reiſ tur kawejòs pee ſirgeem,
 Te iſdſirdu eſ Leiſchu dſeeſmas ſkanas.
 Eſ preeka uſtrauktſ preti eedſeedòs,
 Te dſeedataja ſtipri eekleedſas
 Un jau pehz kahda mahſa azumirkła
 Pahſ ſchogu augſtòs kòkòs eeraugu —
 Kà Dehflu, Laimu ſehdot wihtolà —
 So ſkaiſtu meitu uſkahpuſchu kòkà
 Un jaukàm azim ſkatameeſ uſ mani.
 Tad ſarunajoteeſ drihſ ſinaju,
 Ka wina kahda Leiſchu bajarmeita,
 Breeſch kahdeem peezeem gadeem laupita.
 Tad tahleenè to ſauza kahda balſſ
 Un ta kà putniſch nolaidas no kòka,
 Bij manàm azim ſudis daiłais ſkufis.

S u r i s.

Un tahłaki?

R i m s.

Nu tahłak no ta laika

Eſ iſleetaju wiſu gudribu,
 Lai taptu baltſwahrtſcheem par ſirgu puiſi.
 Pa tam tad radas ar' mums ſehtà zaurums,
 Ar leelu dadſcha lapu aiſkłaħjams;
 Tur warejam nu weegli ſarunateeſ,
 Kad ſkufis nemanot tur atſagas.
 Eſ gauſchi eemihleju meiteni;
 Bet wina pahraſ lepna, pahraſ ſkaiſta
 Un jaunina. Ta tiſ par mani ſmejaſ,
 Labpraht man ſtahſta daudſ par Deetawu,
 Pah ſwehtàm upem, ſwehtàm deewu birſem,
 Pah ſeedoſchanu, peełodinadama,
 Lai nepeemirſtot tehwu eeraſchaſ.

Rà firmgalwe ta nopeetna ſchis leetās.
 Lihds tratumam ſcho meitu eemihleju;
 Tak runajot no mihleſtibas tai,
 Ta atzehrt: Werdsibā naw mihleſtibas! —
 Es: Tad jau tewi, nems kahds Wahzeetel's;
 Teem tā jau ſeekalas tek tewi redſot. —
 Lai aistrijas tee ſawāſ ſeekalās,
 Bet to es ſafu, ka neweens no wineem
 Man nepeedurs ne pirkſta, lepnā atbild. —
 Es eeſchu atpaſaļ pee ſawejeem
 Un tur man maneji dos tauteeti,
 Kahds peenahtas man, lam buhs ſawa pils,
 Kas waldis plaſchu ſemes gabalu . . .
 Es winas azis eſot tīfai wergs,
 Ta mani eeraugot labpraht tīk tamdehļ,
 Ka eſot Leitīs, warot ſarunatees
 Ar winu mihlā mahtes walodā.
 Tad winai ſtahtiju, tā tapu wergs,
 Rà bruneneeki mani ſaguſchi
 Rà maſu puisenu iſ buhdinas,
 Pee ſirga peeſeedami atweduſchi
 Rà ſuni ſchurp, pee walga turedami.
 Pret maneem tauteeſcheem tee ſarā ejot,
 Deek neſt man preeſchturamas brunas, ſchkehpūs.
 Es neſu un man Jareds, tā tee iſlej
 Maneju aſinis, kauj manus brahļus.
 Un abi kopā gauſchi raudajam.
 Kad teizu: tahds jau ir mans liktenis,
 Tam naw ko pretoiees, ta eeſauzas:
 War tatſchu behgt!

Juris.

Ta runā it pareiſi . . .
 Tas warens ſtuķis, man to tīktu redſet!

Rims.

Es winai par jums ar' jau ſtahtijis.
 Un wina juhs labpraht ar' redſetu;
 Ta allaſchin par jums man apwaizajas.

J u r i s.

Es dsihwas feeweetas maj redsejis,
 Tapeh; ka mani glabaja starp muhreem,
 Kur eekluht feeweetem ir stingri leegts.
 Muhs' basnizâ ir daschas gihmetnes
 No ņwehtâm mozeklem un labdarem,
 Kas top no ņchkehpnesejeem peeluhgtas,
 Kâ: Barbara un Katrihna un Ilse.
 Tâs deefgan ņkaiņtas. Tur ar' Deewa mahte, —
 Ta rahdas bargumâ un ņehrumâ . . .
 Mums daudņkahrt ņprediķo par feeweetem,
 Vai behg no wixu kahrđinaņchanâm.
 Man diwi dalâs dalas wixu dsimums,
 Luhķ tâs, kas ņwehtas, mokâs waronigas,
 Un tâs, kas burwju ņpehķeem peewilzigas.

R i m s.

Man feeweet' parahdas par zitu ko:
 Ta iraid wihra ihsta draudņene,
 Uņ kuras plezeem mahju buhķchana;
 Ta jautra meitene, kas jaunibâ
 Uņ upes kraņta pĶawâ ņahwedama
 Tix dņeefmas kamolâ un puhru taiņa
 Un kad tai nodņeedatas kahrju dņeefmas,
 Tad — ņaimneeze un ruhpiju pilna mahte.

J u r i s.

Man patihķ tâs, ko tu man apraksti,
 Daudņ wairak, kâ tâs ņwehtâs mokzeetejas.
 Wisnotahķ ihsti bihstos feeweetes . . .
 Un tomehr juhtu, ka tâs mani ņaiņta.
 Wistihm ta Banuta, par ko man ņahņti,
 Jau modinajufe man ņinķahribu.
 Un neņakamas ilgas mani gumda,
 Tapt prom uņ Deetawu, uņ dainu ņemi,
 Tur dainot mihķas tehru ņemes ahreņ.
 Bet . . . eņmu eeflodņits ņchôs beefôs muhreôs,
 Kâ ņakerts ehrglens ņprostâ walđņinats.

R i m s.

Ne jums, ne man naw zeli paņihņtami,
 Ne lihđņekti, kâ aiņbehgt no ņchis weetas.

Tee audsinajuſchi un gehrbuſchi
 Un lutinajuſchi kà leelman' dehlu,
 Waj war tad domat, kà tee laus jums behgt?
 Kà wanagi tee pehz jums ſkatas, gluhn.
 Ja raſtoſ teem tiſ maſa jauſma, ja! . . .
 (Tas ſit ſew ar plauſtu pa ſprandu, kà tad galwu nozirſtu).

Juris (domàs eegrimdams).

Un Swents, kas ari teizas mani mihsam
 Un gataws eſam, wiſur palihdſet,
 Ka tiftu atkal atdovs ſawejeem,
 Par wiſu paſtahwigi krata galwu;
 Tas nopuhſchas, kà rahdas, ir tàs domàs,
 Ka n'efot wehl nekahdas eeſpehjas,
 ſwirſitees no ſchēhpneſeju nageem.
 Tas dod taſ, jebſchu wahju, zeribu.
 It iſmiſums jau buhtu tihri klahtu,
 Ja zeriba wehl neroſitu prahtu.

Rims.

Ku zereſim, wehl pazeetiſimees! (Aſſeet).

Deſmitais ſkats.

Juris. Diakons Silweſtrš.

Diakons.

Deews palihdſ! Kà jel ſtahw ar weſelibu? (Ranga
 A, ah! jau eet uſ iſweſeloſchanos. Jura pulſſteniſchus).
 Kà ſtahw ar ehſtgribu? Waj ta jau ir?

Juris.

Nekas, ſchis deenas porziju jau weizis;
 Jau pats eſ manu . . . ſpehki ſahſ ar' raſtees.

Diakons.

Ja, ja! jau eet uſ laboſchanàs puſi.
 Tiſ pazeetibas, pazeetibas wajag. (Aſſejet ſaſtopas ar
 Bernardu durwis).

Weenpadſmitais ſkats.

Silweſtrš. Bernards.

Bernards (paſluſu).

Kà ir? Kà ſtahw ar wina weſelibu?

Silwestrs (tapat).

Rà rahdas, šlimiba šahf grofitees;
Tas gan wehl nemeerigs, tà drudšcha apšehsts,
Bet špehti winam stipri ween šahf rastees.
Winšch ir jau jautraks, kaut šchi jautriba
Wehl leetas weenumehr buht šlimiba;
Taf weenalšsiba winam šudufe,
No furas kaites es wiswairaf bijos.
Pateesi, mainišchanās manama;
Tas pee šchis reišas dauds ko nosihmē.
Nu nahkas meklet, atrast lihdsēklus,
Rà nowehrst šlimib's atjaunošchanos.
Šchi dšihwe neder jaunam augumam,
Ta bijufe gan šlimib's zehlonis.
Mums wetšcheem der tik dšihwe šchinis muhrōs,
Bet jaunam išaugt šche, ir dauds par šchauru.

Bernards.

Hm, hm! Tās mana pašcha domas ari.

Silwestrs.

Naw šchaubu, kas ar jaunekli nu darams. (Niseet).

Diwadsmitais škats.

Bernards. Juris.

Bernards (nosēhšdamees uf šola, laipni).

Jau redšams . . . tešcham esat labojušchees,
Par tam gods Deewam, Tehwam debešis.
No firds jums wehlet wehlu wišu labu,
Kaut no jums išnahktu tahds wihrs, no ka
Preešch muhšu ordena ko šagaiditu,
Kas wixu pamatigi pabalstitu.
Tee tahlumneeki, kas šchurp pee mums nonahf,
Arweenu kaut ko peelipina mums,
No kam mums nahkas gruhiti atratitees.
Žuhs išaugušchi šche, Deews palihdsējis
Un launee ešpaidi naw špehjušchi
Žums peektuht, pee jums eeweestees . . . Warbuht,
Ra apnizis jums un garšch laiks šchōs muhrōs,

Ar kam mehš wezakee jau apraduſchi?
 Sel runajeet nu gluschi atklahti.
 Pee mums ſche ſlimeem daudſ kaſ atkauts top.
 Baj ſinat ko? Mans mihlais, man tà leekas,
 Ka nebuhtu nemas tik wiſai ſlitti,
 Sums atkaut lauku gaiſu ee-elpot.
 Ja gribat, parunaſchu tad par tam
 Ar wezo Didriki no Beenawas,
 Lai nem uſ kahtu laiku juhs pee ſewis.
 Tam diwi dehli, kaſ mihl labraht medit,
 Tad warat eet ar teem uſ medibam.

Juriš (preeka pilns).

At medit! Get uſ medibam man patihk!

Bernardš (laimigs, ka ſawu audſekni ee-intreſejis).
 Eš tulin runaſchu ar Didriki;
 Lai gan ſchis wezais neprot laſit, rakſtit,
 Taf daudſ taſ peedſihwojis ſawâ muhſchâ
 Un tures juhs kâ ſawu paſcha dehlu.

Juriš (peezelbamees).

Baldees par tehwiſchliigo gahdibu;
 Raut waretu jau ſchodeen projam kluht!

Bernardš.

Man preeks, ka eſat juhs ar tam ar meeru
 Un gatawi, man labpraht paklauſit.
 Ntu eeſchu wajadſigos ſokus ſpert. (Wiſeet preezigs).

Trihšpadſmitas ſkats.

Juriš (weens pats).

Juriš (leelâ uſtraukumâ pa iſtabu ſokodams).
 Ha! brihwiba jau allasch patihkama.
 Warbuht, ka wareschu ſcho ſwabadibu,
 Kaſ tà man negaidot nahk kâ zepts rauſis,
 Raut kâ wehl iſleetot muhſ' behaſchanai,
 No kuras ſen ar Rimu ſapnojuſchi
 Un tad ar Swentu ari runajuſchi
 Bet kâ? ja jaſchkiras no Rima, Swenta
 Un jadſihwo parwiſam Wahzu ſtarpâ? —

It wiſi kauſi tirpſt, to eezerotees;
 Bet naw wairs eefpehjams nu atteiktees.
 Raut draugi Rims un Swents man buhtu ſche!
 Tad dsirdetu, fo wini par tam teiktu;
 Taf Swents no wineem wiſai nodarbinats,
 Tit ſirgu puiſim Rimam wairaf waſas.
 Taf lai nu ſchà waj tà, uf laukeem buhdams
 Un ſchurpu turpu jahdams medibàs,
 Es tatschu ſpehſchu paſagtees un faſtapt
 Un eepaſihtees ar to ſkaiſto meitſchu,
 Par kuru Rims man pulku ſtahſtijis,
 No tàs ar' ſweizeenus man ſchurpu neſis. (Tas atfeh-
 das ſawà gultinà. Uf elkoneem atſpeedees, eegrimſt domàs).

Œchetrapadſmitais ſtats.

Juris. Rims.

R i m s.

Te bija pee jums diakons un Bernards?
 Nu, diakons juhs zentees labi ahrſtet.
 Bai gan pehz ſawas ahreenes tas rupjſch
 Un weegli ſakaitinams, nurd uf wiſeem,
 Gruhſch wiſus, bet tam tomehr laba ſirds.
 Tas ſlimos iſlamà, ja drihs tee neſpirgſt,
 Bet gahdat gahdà par teem been un nakti
 Ar ihſtu tehwiſchſigu mihleſtibu.
 Bet Bernards, fo tas darija pee jums?
 Tas welti neſper it neweenu ſoli . . .
 Tas iſlodà un ſmalki iſoſchnà
 Ir tur, fur ziteem oſchamais par wahju.
 Winſch iſmanigs un koti breeſmigs zilweks . . .
 Tas ſkatidamees urbtin iſurbj zauri
 Un allasch attahlinas tas no ziteem.
 Tam naw nekahda ihſta amata
 Un tomehr wiku wiſi bihtin bihtas,
 Pat wezakee no brahkeem; wixam atkauts
 It wiſu darit, fo ween eegribas,
 Breeſch wina atweras it wiſas durwis.

Kam ween wiſch ſawas aſàs azis uſmet,
Tam ſhermeles pahr fauleem ſkreetin pahrſkreen.
Wiſch noſkatas un noſklaufas, redſ wiſu.
Wiſch naw par welti ſcheitan pee jums bijis.

Juris (ſmaididams).

Tà ir! Tas mani ſuhtis prom uſ Beenawu.

Rimis (plauktas ſaſidams).

Uf behdu gan! uſ Beenawu, uſ laukeem! —
Ja, ja! tam weenmehr ſawi nodomi un plani. (Updomajees).
Mans funigaiſchti! Man kaſ eekriht prahtâ:
Tur juhs aiſ atſlehgas taf netures.
Juhs ſuhta projam, atſpirgt lauku gaiſâ;
Jums eeſpehjamſ buhs eet un jaht un braukt.

Juris.

Get medit! Jaht un braukt uſ medibâm!

Rimis.

Un kaſ tad leegſ jums, attapt Malburgâ?

Juris.

Bateefi, teeſham tàs ar' manas domas;
Bet luht, fo wehl eſ tagad domaju, —
Luhgt Bernardu, lai wiſch man dotu tewi
Râ apkalpotaju uſ Beenawu lihdi.
Taf pee tam zelaſ ſchaubas, baitoſchanàs,
Ra zaur tam raſi zeltos aiſdomas,
Ra eſam abi kaſhdâ ſakarâ
Un tà muhſ noſlehpums tad nahktu gaiſmâ.

Rimis (bailès).

Ne! To pawifam newar, nedrihkt darit,
Ar' Swenta wahrdu, luhdsu, neminet.

Juris.

Bet tà lai iſteeku eſ beſ jums abeem,
Ar kureem weenâm aſinim eſ ſaiſtits
Un ar to paſchu Deetaw's mihleſtibu?
Starp jums eſ n'eſmu weentulis un atſtahts,
Jums abeem pilnigi eſ uſtizos.

Rimis.

Man gruhti, ſlepen noſluht Beenawâ;
Bet Swents, kaſ gudrakſ, wiſeem ſuneem rihtits,

War weeglat atraft tahdus lihdssektus,
Tadeht us winu warat wairaf zeret;
Taf swehru jums pee wiseem muhju deeweem,
Ka palifschu jums ustizams lihds galam,
Rad wajadses, us wifu buhfschu gataws. (Aiseet).

Peepadsmitais skats.

Juris (staiga jautrs pa istabu). Silwestrs (eenahf).

Silwestrs (smaididams, pulkstenifschus raudsidams).
Ah, labofchanas jau ir teefcham tahda,
Ka waru pilnam peekrist Bernardam,
Kurfch nodomajis' fuhit juhs us laukeem.
Ka patihf jums fchis wina labais nodoms?

Juris.

Wiswairaf preezajos us medibam.

Silwestrs.

Pareifi, kuftefchanas fpirgtâ gaifâ
Wislabaf peekfchirs meefam jaunus fpehtus
Un garu ari pazels, modrinas.

Sefchpadsmitais skats.

Lee paschi. Bernards.

Bernards (us diakonu).

Waj laufit gan, ka raidu brahli Juri
Uf tahdu laitu projam lauku dshiwê?

Silwestrs.

Ar Deewa palihgu pat tulin zela!

Bernards.

Ja tâ! Tad tas jau wifai teizami
Un wifs preefch zela ar' jau fataifits.
Lai Jura labu prahtu eemantotu,
Behz eefpehjas tad gribu isgresnot
So peeklahjigi to preefch ihfâ zela.
Jau watar orden' flehtis ismekleju
Tam drehbes, peeklahjigu mehteli,

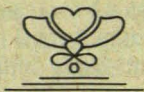
Ir glihtus eerotšhus un sirga leetas;
 Pats demos sirgu stalli ismeklet
 Tam tahdu knašchu, staltu kumeliku,
 Ar ko uš Beenawu war aulekšot.
 Ar' nepeemiršu tam par kalpu gahdat;
 Jo muiščâ tahdu dabut nahktos gruhti. (Uš Juri).
 Jums došču Swentu lihds uš Beenawu.
 Tas naw gan loti apdahwinats, weiklis,
 Bet tomehr ustizams, labs zeka beedris.
 Ar' Swentam ismekleju apgehrbu —
 Belekus paltrakus ar melnu frustu.
 Pats pawadišču juhs uš Beenawu.

Juriš (tam wiš isnaht tã wehlejas, pret abeem brahkeem-
 bruxeneekeem paklanidamees).

Ak, ešmu no jums miški apgahdats,
 Jo pateizigs pret abeem jums mans prahts!

Silwestrs.

Tad šauzu: Gloria Deo in excelsis!
 Un dodu šawu šwehtibu jums lihds,
 Beebilsdams ziteem wehlejumeem jaukeem, —
 Kaut brahliš Juriš atšpirgtu uš laukeem!

Trefchais zehleens.

Bilfatâ. Dahrîs ar fupleem fokeem, lepnu namu un afu
fahnis. Nowafars.

Birmais fstats.

Rims (fehð pee dahrfa fchoga ar gihmi uf fchoga pufi).
Runigaitfchtis Juris-Margeris (tuwodamees).

Juris-Margeris (pee femis).

Schi weeta man jau drufzin pafihstama,
To labi faredf tur no augstâs pils.
Dafchreis ar ziteem fche es staigajis.
Kadeht man fchoreis radas wehlefchanâs,
Nahht weenam fchurp un flapstotees pa fokeem?
To pats es pateikt labi nefinu.
Zums pateizos, juhs wihtoli un truhmi
Un beesâ, semâ migla, gaisa duhmi,
Kas laipni fedfat mani fchini gaitâ,
Ka fkaugu azis mani neredseja!
Wehl atminâ man Rima jaukee stahsti
Par brihwâs kundses, Gmundas, lepno namu,
Par dailo Banutu tâs fabeedribâ.
Sen ilgojos fcho reto fkuçi redset;
Kaut wahjas zaribas, kas mani dsen,
Warbuht taf, ka man laime wiru luhot.
Tur durwtinas, pee turâm ja-apstahjas;
Ar' firgus paredf tur ais stuhra stahwam,
Man rodas jaufma, ka ar' Rims buhs fche.
Un rau, pret fehtu fehð mans mihtais puifis!

Rimš (džeed paklusu).
Seed tur dahrsâ firdspukite,
Nosarkst bakta magonit';
Kur mahsina azis meta, —
Wisur puku koschuminšch.

Juris-Margeris (pee fewis).
Sirds nodreb, isdsirdot šchis dainas škanas. (Sit Rimam
us plezu).

Rimš (uslekdams kahjās).
Ch! Kunigaitšchtiš! (Bahr fehtu parahdas Banutas galwina
ar troni un farteem waigeem. Staistule un kunigaitšchtiš kâ
apburti, apmulšuschi štatas klusedami weens otram azis. Tad
Banuta nosuhd ais fehtas).

Kunigaitšchtiš (pee fewis).

Lihds ar preekeem jauzas
Man isbailes un trihz man wišas meešas;
Man prahtâ eekriht stingree šprediki
Un reišâ fairitajas welna meitas . . .
Bet šchi taf Beišchu meita, nabags škufis
Un šehrdeenite, rauta šwešchumâ. (Rims stumj kunigaitšchti
us wahrtinu puši, tur parahdas Banuta. Tas aiseet tad pee sirgeem).

Otrais štats.

Banuta. Margeris.

Banuta.

Hi, kunigaitšchti!

Margeris.

Dahrgâ Banuta!

Banuta (nopuhsdamās).

Meitina pa dahrsu staigâ,
Wainadsinu turedam':

Tu mans miškais wainadsinis
Lihds man nahzis šwešchumâ!

Dšihwo šweika, mahmulina!
Tehtin, miškais, paleez šweiks!

Wisus miški šweizinaju . . . (Sahš raudat).

Margeris (meerinadams).

Jel neatwadatees, mehš došimees
Turp prom pee wineem . . .

B a n u t a (ašaras ņlauzīdama).

At, neka, neka!

Mums jābeidzas buhš wīnu žētōš nagōš.

M a r g e r i š (jaunekla lepnumā).

Es īspestīšchu juhš no wīnu nageem.

B a n u t a (gihmiti pee stendera peespeesdama).

Kā jel to gribat īšdarit?

M a r g e r i š.

Mehš behgšim!

Juhš nemšchu lihdi . . . (Mims eeswīlpjas. MARGERIS, eeraudšidams SIGFRIDU ar diwi beedreem no nama nahkam ahrā, nosuhd wakara krešlā; BANUTA eesčaujas dahrsā).

Treeschais štats.

Sigfrids. Diwi beedri — bruneneeki.

Pirmais bruneneekš (dšeed).

Spehleju, danzoju wīšu zauru nakti

Ar weenu daiķu meitin . . .

Otrais bruneneekš (tapat).

Lihdi ta špehlite jau pagalam,

Sahť wīna gaušči raudat . . .

Pirmais bruneneekš.

Neraudi, neraudi, mana mihla meitin,

Es tew godīgi aismaššasč' . . .

Otrais bruneneekš.

Es tew došchu trihš šimt dahlderu

Un šawu jauno brahli . . .

Sigfrids (ša-ihdsis).

Ē, to juhš te kà gaiķi abi dšeedat,

Man prahts nebuht uš dšeedaščanu naw.

Man dušmas, ka to šmuķo Barbaru

Jr šchoreiš klahť wīš nepeelabinaju

Un nedabuju apšert, nobuščot.

Birmais bruneneeks.

Ta atbildeja, kà tas muhju dseesmà;
Neegribu, negribu trihs fimt dahlderu,
Ne tawu jauno brahli.

Otrais bruneneeks.

Kà meschà stirna aissfrehja ta projam.

Sigfrids.

Jr Gmundas bahreens neeka nelihdseja.
E, ka tu istšhibetu, Leišču duhja!

Birmais bruneneeks.

Ku redsefim!

Otrais bruneneeks.

Ku redsefim!

Sigfrids.

Ku re . . .

Ku re, kur firgi, jajahj augščhà pili! (Wifì trihs nosuhd
aif dahrsa stuhra, kur Rims ar firgeem).

Beturtais štats.

Agrš rihts. Wahrtini atwevas, Gmunda nahf ahrà, eet
uš basnizu. Margeris, Gmundas nepamanits, eetinees or-
dena mehteli, eetop sehtà un paslehpjas aif tokeem. Gmundas
deenestneezes telà gar atu, uhdeni šmeldamas un projam nesda-
mas. Tàs aiseet. Nahf Baruta weena pate.

Margeris (lehnà balsi).

Oh, Baruta! (Ta šabihstas, aistek pee wina).

Mi mihlā Banutina!

Muhs wakar istrauzeja bruneneeki,
Mas špehjam parunat par listeni,
Kas nodewis muhs šchēhpnesēju warà.
Es paredsu, ka mani šauks drihs projam
No Beenawas uš pili atpakal.
Sirds mani šlubinaja, willa šchurp,
Ar tewi tiktees, mihki parunat,
Birms atgreeschos uš pili šchaurōs muhrōs.

(Saker winas tofu).

Bakuta.

Tur wini tewi liks aif atšlehgas,
Waj ne ta?

Margeris.

Štraušhos no wina rofām . . .

Es aismukšchu pateesi! Efi drošča,
Es ne-aišlaidišhos beš tewis projam,
Es ne-atstahšchu tewi wina nagōs.

Bakuta (tisko šadsirdami).

Li, nepeemirsti mani, kunigaiššči!
Un pasteidsees, to tew es mihi luhdsos;
Jo žitadi tu nahšči ščurp par wehlu
Un atradišči tiki manu lihči
Kaut kur šče pat pee ščoga aufstu gulam.
Ak, wini puhlas mani egruht postā . . .
Man katru deenu ja-atgainajas
No teem ar špehtu un ar gudribu;
Bet beidšot peetruhts man tā weens kā otris . . .
Un kad wairs n-špehšču, man nahwes šahles,
Lai nepeedsihtotu es šawu kaunu. (Margeris apter tās
šlaido augumizu un karštās elpās abu luhpas weenojas uš
pirmo šaldu mutiti. Bakuta firšnigi).
Li, nepeemirsti mani!

Margeris (karsti).

Beemin mani! (Beepesči teem aif
muguras atšlan ruhžošča dušmiga balšs).

Beektais ščats.

Sulainis un deenestneeki, deenestneezes.

Sulainis.

Ščurp, ščurp! jel šereet! . . . rau, tas šwehtais ščukis,
Kas wairas bruneneekteem peelaištees,
Nu mišlinas ar kahdu širgu puifi . . .
Jel šereet! Wedišim uš pili to! (Šmundas deenestneeki
šenas Margeri guhtit; bet ščis šraujas to rofām. Tee nahš
atpakaš puhšdami, elšdami, šmeedamees un lahšdami).

Pirmais deenestneeks.

At, tu nolahdets, bij jau tihri rokâ,
Bet israhwas, tã weefuls projam drahsdamã.

Otrais deenestneeks.

Rã stirnas buks tas pahrskrehja man pahri.

Pirmais deenestneeks (uj otru).

Tulin tu ar' tahds lempis, gahsees semê.

Otrais deenestneeks (uj pirmo).

Un tawi jehlee nagi nenoturet!

Meitas (Bakutu apstahdamas, weenã mutê).

Ņu, mahsina, tew kundse teeſu ſpreedis
Un karstas aſaras pahr rihsstem reetes!

Ģestais ſkats.

Ģeenawã. Muischas preekſchã. Bernards. Didriķa pate.

Bernards (ar jahjamu pahtegu).

Waj brahliſ Juris mahjãſ?

Didriķa pate.

Ņe, mans kungs.

Ar kalponi eſ weena pate mahjãſ;
Ģee darba tihrumã it wiſi ziti
Un jaunais ſakēhpneſ jſ ar ſawu kalpu
Kaut fur ar' iſſtaigajuſchi uſ lauku.

Bernards (ſa-ihdsis).

Tad ſakeet brahlim Jurim, kad tas pahrnahſ,
Lai rihtu dodas atpakaļ uſ pili. (Tas aiſeet. **Didriķa**
pate ee-eet eekſchã).

Ģeptitais ſkats.

Juris-Margeris (pahrnahſ ar eepheſtu mehteli).

Juris (noguris un ſirdsſahpês).

Rã kaħdam ſaglim dſinas tee man pakaļ!
Tik tikko kaħdã dahrjã paſleħpos

Un smeedamees un lahdedami wixi
 Man dahrsâ eelehtuſcham garam ſkrehja.
 Uk, juhtos noguris un kâ pus dſihtws,
 Turklaht nu zeesdams leelas firdſſahpes . . .
 Un nemeers leels nu ploſas manâs kruhtis
 Par mani paſchu un par Banutu.
 Uk, to es mihtu jau no wiſas firds,
 No wiſas dwehſeles ar wiſam dſihſlâm!
 To eezerotees drudſis mani krata,
 Kruhtis nemeers rit pa wiſam manam meeſam.
 Ko gan ar nabadſiti nepaſtrahdas
 Wehl Gmundas kundſe? Wet ar' mani paſchu
 Kahds labs gan augſchâ, pilt ſagaidis?
 Ja buhtu kahds taf mani paſinis
 Un paſtahſtitu kâ par laupitaju?

Aſtotais ſkats.

Juris. Swents (eerodas).

Juris.

Swent uſklaufeſes! — Ja tas ir taiſniba,
 Ko tu man ſcheitan zaurâm deenâm ſaki,
 Ka ilgojees pehz muhſu dſimtenes
 Un gribi palihdſet, man noſkuht turp,
 Tad nekahrđini mani, pahrdomâ
 Par tam un eeſahz leetu, zitad . . .
 Es padariſchu kahdu aplamibu,
 Pat eſmu gataws, pats ſew peelift rotu . . .
 (Swents gruhti nopuhſchas).
 Kamehr es ſchini muiſchâ, — weegli aiſbehgt.
 Kad kahdâ wakarâ es nepahrnahku,
 Tad mani gaidis, pehz tam ſuhtis meklet,
 Waj ſwehri nawa ſaploſijuſchi.
 Ka aiſbehđſis, teem tiſ drihſ prahťâ nenahťs,
 Wehſ waram buht tad leelâ gabalâ.
 Wet kad muhſ wixi atkal eeſlehgs pili,
 Tad, ja mums tur ar' iſbehgt idotos,
 Buhſ troſſnis, tee mums tuhđal dſihſſees paſal.

S w e n t s. (rotas lausidams).

Tas wiss, mans kundsin, ir jau it pareisi.
Pa šausu semi behgt it ne-eespehjamš.
Es esmu domajis pee leelas laiwas,
Pa Rogatu pa nakti nokluht juhrā,
Gar juhrmali tad airet prom us Leisheem;
Bet n'esmu rihfojees netad ar laiwu,
Par aixeem, uhdeneem man masa jehga.
Un tomehr behgšchanai mums uhdens žekšch
Tas weenigais un wifu labakais:
Tas ne-atstahj nekahdas pehdas pakaf.
Ar tahdam domam esmu staigajis
Daschreis lihdsj Rogatinas krastmalei.

J u r i s.

Ar' Kimu wajaga mums lihdsi nemt;
Jel domā ar' par wixu. (Sehnaki). Kas war finat,
Warbuht ka isdofees wehl kahdu aiswest.

S w e n t s (nemeerigi).

Jau weenam ira gruhiti, kunigaišchti,
Wehl gruhitaki ir diweem, bat jau trijeem
Gandrihs ta leeta ne eespehjama,
Un ischetrus newedišchu. (Ruhkti šmeedamees). Jauniba,
Mi jauniba! Waj jums wehl nawa deesgan,
Ka pašchi šawu galwu aisnesat;
Bet to ne . . . Kunigaišchtim wajaga
Tulin to pawadonū, kas lai lihdsj
Tif pehdas atstahit, ka eet wisi bojā.

J u r i s.

Bet trijeem tatschu un pat wairakeem
Jr weeglat atgainatees.

S w e n t s.

Atgainatees!

Ja isnahktu mums beidsot atgainatees,
Tad buhtu teescham labaf pašcheem usmauft
Sew zilpu kaskā un tad pakahrtees . . .
Tad leela griba jums us kaufchanos!

Lai tad nu eetu manis pehž ar' Rims;
Bet kas tas zeturtais, kas nemams lihds?
(Runigaitšchtis nosartst un neto ne-atbild).

Ja neteizat, nemas tad nerunajeet,
Bet tam to waru labi usminet.

Rims peebahšis jums domam pilnu galwu
Par Smundas meiteni; bet war ar' buht,
Ka pašchi wiru esat redsejuschi.

At, jauneem mehds buht apmulšinats prahts,

Bet seeweete naw tšchaumal's wehrtibā,

Un winas dehl es teešham nelikšhu

Sem sobenzirteeneem wis šawu galwu;

Juhs ari nepeelaidišhu pee tam. (Tee škatas weens otram

Ir Leišchōs šimteem škaistas jaunekles! azis).

Juris (nogrešdamees).

Rā gribi un tā šini! bet jel domā

Tu šatrā šinā tik uš aišbehgšchanu.

Ja negribi, tad eeschu es weens patš,

Raut manis pehž ar aišdaritām azim.

Swents.

Juhs noscheloju, bojā aišeesit.

Wehl drušzin, pazeetizibas . . . wezajš tatschu

Ko isdomas . . . Es aišeeschu uš pili.

Man ja-iššin, kad notiks šara gahjeens,

Uš šo jau šen tur pilš šataišas. (Aišfeet).

Dewitais škats.

Juris. Didriķa pate.

Juris (weens).

Man pašcha behgšhana wehl neruhp tā,

Rā mihlās šilaztinās Banutas.

Jau eedoma ween, wiru atšahst mokās,

Man modina wišpahrdroščakās domas.

Ja Swents wehl wišzināšees, kawēšees, —

Ar Banutu un Rimu laiščoš projam.

Es tà jau neka laba neparedsu:
No piljata ſchurp mahjâs ſteidsotees,
Es tahle eeraudsſiju Bernardu
Un man bij jaſlehpjas no wina krumdôs.

Didrika pate (Juri eeraudſidama).

Klau! uſklaufaites! ſche bij atjahjis
Pee jums pats Bernards, ſtingri pawehledams,
Jums dotees rihtu atpakal uſ pili.
Ja, rihtu! rihtu! kruſtos juhſu preekſchâ . . .
Pee Deem' un ſwehtâs Barbaras jums ſwehru.
Winſch teiza tà, uſ mata tà winſch teiza . . .
Es wina wahrdeem labi uſklaufijos:
Winſch pawehleja, ſtingri peeteikdams,
Lai rihtu juhſ pee wina eerodotees.

Juris (taitinats).

Juhſ ſakat, rihtu? Bet waj tomehr winſch
Wehl nenoteiza zitu kahdu laifu?

Didrika pate.

Ne, ne! Winſch teiza iten ſaprotami
To wahrdu „rihtu“ un bij ſa-ihdſis.
Tà rihtu, un jo agrafi, jo labak.

Juris.

Rà leekas, wehlatees no manis noſt tapt.

Didrika pate.

Ro wehl juhſ n'eſat iſdomajuſchi!
Nebuht mums nebijat par gruhtumu.
Ro tur nu par tam runat. Behdjâ laikâ
Juhſ jau pawifam neredſeja mahjâs.
Un nawa tur it nekahds brihnums ari.
Scho brihwibu tiſ drihſ wairs nebaudiſit,
Tadehl ka pils ir teeſham ihſtens zeeumſ.

Juris.

War jau nu gan tà buht! (Didrika pate aiſeet. Juris
pee fewis).

Ta rihtu! (Eas aiſeet).

Desmitais skats.

Swents. Pehzat Juris.

Swents (weens pats).

Ar slittu sinojumu pahrnahku;
Bet ari drufin esmu ja-odis,
Kur nosuda pa wakareem mans kungs.
Tas eededsees pehz Gmundas meitenes,
Pee winas wakar bij tas aislawijees;
Ir schoricht Gmundas dahrsâ winſch ir bijis
Un tur no lepnâs kundses laudim dſenats.
Tapehz tas pahrnahza tahds peekufis,
Aiselfees, wairak ſatreekis kâ jebkad.
Ar' iſſinaju kara gabjeenu,
Ko drihsâ laikâ ſahks pret Leetawu.
Bij pawehlets, ka ausâm wajagot
Buht gatawâm un ſabehrtâm jau maiſôs;
Sahlita gala ſalikta jau muzâs;
Ar' pildiija jau zeka lehgerês
Gan medus dſehreenu, gan labu wihnu.
Un iſtabâs preekſch weefu ſanemſchanas
Maſgaja grihdu, pili puſchkoja;
Leelmestrs kairu deenu ſanem ſinas
Un ſweſchi fungi atbrauz baru bareem
Ar papireem un kara karodſinæem.
Pee leela ſkaita puſchu, kara wihru,
Ir paganu, kas taiſas lihds us karu,
Nu nebuhtu wis ne-eeſpehjams iſbehgt;
Bet weena leeta dara man tik ruhpes,
Ko dſirdeju . . . tas diakona padoms,
Ko ſarunâ ſchis dewa Bernardam:
Nemt kunigaiſchti lihds pee usbrukuma.

Weenpadsmitais skats.

Swents. Juris (iſnahk).

Swents (Juri eeraugot, blehdigi ſmaididams).

Gums neſu ſweizeenu no Bernarda.
Gandrihs arweenu tâ tas noteekas,
Ka ſaſtopas ar to, ko negrib redſet.

Tas isbrihnijees usblāhtwa man dikti:

„Rā drihtsteji tu šawu fungu atstah? —
Wīnšch mani pats šchurp šuhthja, es teizu,
Tam parahdidams jaunos eemaufkus.

„Wehl warat wezōs leetot“ — eeruhzas —

„Ro Juris dara? Waj jau wefels tapis?“

Es atteizu: No kam lai es to sinu?

It deenas redsu wixu tahdu pašchu,

Metahdas pahrgrosibas nemanu.

Un wezais Didriks ar' allasch šuhdsas,

Ka neredstot pee wina labošchanos.

Klufs, kurdigs, behdigs . . . wahrdu šafot, tahds,

Kahds bijis, palizis lihds tagadnei.

Metahda labuma no wina nebuhs.

Tad Bernards plezus raustidams tā teiza:

„Rā redsams, tew ar' patihk Beenawā.“

Waj man tad ar' kur labaki waj šlittak? —

Es teizu — starpiba pee tam tik ta,

Ka zita rofa dod man krahweenus . . .

„Nu šaki šawam fungam šataifitees,

Jau rihtu atpakak, uš pili jahst;

Jau deesgan wixam ir tās šwabadibas

Un Beenawā tas labu nemahziſees.“

J u r i s.

Šcho riht jau Bernards bijis ari šche,

To pašchu Didrik' wezenei tas teizis, —

Lai rihtu jahjot jau uš pili projam.

S w e n t s (pašmaididams).

Nu tā tad rihtu jahsim mehš uš pili.

J u r i s (eekaršdams).

Swent, eekams mums šchis ruhhtais brihdis atnahk, —

Šel dari tu, ko gribi un kà sini, —

Man jabehg! (Swents dšiki nopuhšchas). Waj tu šadsirdeji,
Swent?

S w e n t s.

At, dahrgais fungs! es šadsirdeju to

Pat, ko juhs neišfazijat wehl wahrdōs.

Juhs laikam domajat, ka man gar aušim
Wišs gašjis; ka es ešmu šliskošis?
Ne, wišu daris wežais Swents, ko špešs.

Juris.

Un rihtu tomehr jahšim mešs uš pili? (Swents ne-atbild.
Nu runà! Ko nu darit? Juris iššamifis).

Swents (pakausi kašidams).
Leela behda?

Jel došimees uš pili!

Juris (atlekdams, duhri pažeļis).

Modeweļ! (Swents zeēšch klufu).

Nu, runà tatšchu!

Swents.

Kundšia, wanadšia!

Waj tad juhs ari kaut ko dširdešit,
Ja gribetu es ari kaut ko teikt,
Kad škaišatees tiš' pahrak kundšiški?
Wišpirms jel apmeerinatees. Nu ja,
Juhs ešat gan mans teizams kunigaišchtis;
Bet japašklaufa šchoreiš pawehlei
Un jadodas mums rihtu prom uš pili . . .
Ja rihtu gribetum mešs projam aišbehgt,
Tad buhtu taš — taš pats, it ka kad lištum
Ar tiššchu prahtu galwu mešs uš bluša . . .
Bet nebehdajatees neko, mešs behšim . . .
Un aišlaidišimees beš kašdam breešmàm,
Kad pamiršščinas azim Swents un teišk:
Nu laišk! — Kad wišs buhš gataws, miškais kungs,
Tad behgšim wiši trihš, pat wiši tšchetri. (Taš paškataš
blehdigi uš Juri un pašmihu).

Juris (ne-apmeerinats un noškumis).

Ai, netišk tomehr atštaht Beenawu

Un dotees prom uš pili zeetumà! (Aišeet).

Swents (pee šewis).

Ko lai nu dara? Wiššch tahds šamifis;
Wiššch škumst un šuhdas behl taš meitenes.
Man ja-eet nu uš zeku šataišitees
Un šawa kunga leetas šameklet. (Aišeet)

Divpadšmitais ūkats.

Malburgas widus pili leela weefu ūahle ar granita pi-
lazeem un dauds durwim uš žitām ištabām. Uš ošola raibi
iŷgreestām plauktām gar ūeenām iŷliktas leelas ŷpihdosčas kruh-
tas un bēdas, to ūeltkaki tehlojuŷchi wiŷadu ŷwehru weidōs.
Balteem ŷmalteem barŷtaineem galdauteem klati galbi, kam
aplahrt ŷoli, aplitti miħŷteem iŷrakŷtiteem ŷpiltweeneem; uš
ŷewiŷķķa galda ŷafahrtotas bronŷa maŷgajamas bēdas un kruh-
sas ar uhdēni un iŷrakŷtiti dweeki; grihda klati auŷtruma
grihdŷegām. Sulaini aptek klatos galduš. Dēpnš raibš ŷkats.
ŷķķehpneŷeji nolikuŷchi ŷawuš eerotŷchuš, tehrpuŷcheeš wiŷdahr-
gaķās drehbēs no ŷmalķas gaiŷķarķanas wadmalaš, ŷamta,
auŷtruma ŷihda un ŷelta audumeem. Wezakee ŷawōš baltōš
ŷwahrtōš ar ŷelta ķehdi uš kruhtim. Starp weeŷeem ir: Lūd-
wigš — Brandenburgaš markgraŷš, ŷilipš — Namuraš
graŷš; wehl daŷchi Franzuŷchi, kaħdi Auŷtreeŷchi un kaħdš Anglu
augŷtmaniš. Ēenahť Bernards, ŷa-ihdŷiš noŷtaħķaš atŷahniŷti.
Wiŷi dŷihwi ŷarunajaš par Leiŷchu tautu.

Sigfridš (preeziģi peeķriŷdamaš leelakai braħķu daķai, ka
wiltiģee meŷķoni naw ŷķehlojami).

Mu teiķŷim, ķungi, meħš toš ŷahķŷim ķriŷtit;

Bet kaš par labumu no ķriŷtiŷķanaš?

Taš buhtu teeŷķam taħdš paŷš greħķš, it ķā

ķad ŷwehtitš uhdēnš ušleetš kuŷtonim.

Teem muħŷķam paganišķa aķķiba

ķekad wiš nekauš gaiŷmu eeraudŷit.

ŷķo behrneem pat, ķad iŷķemti no ŷķuhpķa,

ŷahť eeŷilt aŷimiš, tee laiŷķaš lapāš,

Tiķķihdš ķā wini pee-auguŷchi leeli.

Wiŷlabak iŷniħķinat wiŷu tautu . . .

Ēš neŷķehlotu it neweenu paŷķu,

ķaš gaditoš ŷem mana ŷobena . . .

Ēš wiauš ķriŷtu tiķ ar ŷobenu (ŷķaki ŷmeedameeš) —

Te ego baptiso in gladio.

ķaš ta par leelu nelaimi, ja paleeķ

Wiŷš apgabalš ar' tuķŷķš no žilweķeem?

Ēan jau mums raŷeeš eedŷihwotaji . . .

Mums tā ķā tā jau deeŷgan behrnu peedŷimŷt;

Naw truħķumš žilweķu beŷ ihpaŷķuma.

ķur metiŷeeš uš dŷihwi atnahķeiš,

ķur pliwinateeš liķš walŷtš ķarogam,

Un mehš ſcho ſemi tatſchu paturam
 Par ihpaſchumu pahweſt-tronim, Romai.
 Mums jau ſchi ſeme ſen taf dahwinata
 No pahweſteem un ari keiſareem,
 Kam ihſti peeder wiſa paſaule,
 Tadehl ſchi ſeme muhſu ihpaſchums . . .
 Tadehl beſ ſchehlaſtibas jagreeſch taſlis
 Scheem meſchonigeem laupitajeem riaki.

Lamperts.

Tee mehgina pat liktees kriſtitees,
 Beſ ſaudejuma no mums atratitees.
 Tee metuſchees preeſch pahweſtkrehſla ſemê
 Un luhguſchi, toſ labprahtigi peenemt
 Par labeem padewigeem apakſchneekeem;
 Bet taſ nu wineem nawa iſdewees . . .
 Bij jau par wehlu . . . ſeme bij jau muhſu.

Wirnburgs.

Ja taſ ween buhtu! Ne, wehl ſliktaki;
 Tee eeſahkuſchi zelt pat baſnizas
 Un ari muhtuſ aizinat pee ſewis,
 Nij tahda wairoga no mums lai glahbtuſ,
 Bet mums jau iſdewaſ ta peekrahpt winuſ,
 Ka ar' ſchoſ plitoſ pauzuſ . . . Ha! ha! ha!
 Eſ pawehleju pakahrt baſnizkunguſ
 Un Deewa namuſ pahrwehrt ugunkurôſ.

Sigfrids

Kaſ wareja tee buht par baſnizkungeem,
 No pagani pee ſewis uſtureja?
 Turklaht, kaſ tee par tahdeem Deewa nameem?
 Zituſ it nekaſ ka tikaſ Baala bedreſ,
 No peekriht dedſinat, zirſt, iſputinat.
 Birmeſ labu ſehklu ſemê kaiſiſi,
 Papreeſchu nahkaſ lauku kreetni mehſlot;
 Jo tad tik wina ihſti labi dihgſ,
 Kad labi laiſtita buhſ aſinim.

Leelmestrſ.

Nu, pateizotees Deewam, ſwehtai Mahrai
 Un wiſeem muhſu orden' aiſſtahwjeem,

Mehş waram droşchi ştatitees uş preeşchu.
 Muus daudş jau gobu semju eekarotş;
 Lehnitem mehş jau tuwinamees juhrai
 Un lai gan strihdini un karşch ar Poşem
 Wehl ilgi wilşees, lai gan Seetawa
 Ar' şahş ar wineem ştipri weenotees,
 Tad tomehr şchakli eşam gahdajuşchi,
 Ka wareşim ar şekmi pretotees
 Un peewaret tà weenus kà ar' otruş
 Un patureşim eekarotàs semes
 Preeşch şewis, tad preeşch walştş un pahwestkrehşla...
 (Bagreeşdamees uş weeşem).

Nu sinams, tif ar Jeşus palihđsibu.
 Kristigas walştis wişaş atşinuşchas
 Par wajadşigu tapat palihđiet,
 Kà zittahrt kruşta karòş şwehtà jemè.
 Ir şche jau karojam mehş kruşta labad! (Tas işeet).

Sigfrids.

It katris şchēhps, ir katris şpihēis, şobens,
 Kaş eerodaş muus şcheitan palihgà,
 Ir it kà dahwana preeşch başnizaş —
 Kaħdş semes ştuħriş, daşchas werştes leelş.

Wirnburgs.

Bet apgabals? to ari newar şmahdet;
 Tas nawa wiş tif nizinams, kà şchēita . . .
 Pa labai dałai seme augliga,
 Kad apştrahdà to muşşu Waħzu aħrkliş . . .
 Daudş meduş, waşta; meşchi pilni şwehreem;
 Daudş ehrtu druwu; upèş mişsumş şiwju . . .
 Gan seema reişam şihwa — teeşcham teeşa,
 Bet weetàs, kaş aiş wehja, aug pat wiħnş.

Kaħdş Franzuşis (paşmeedamees).

Ja gan! No juhşu wiħna maş eş zeru,
 Bet wişai zeenu juhşu şiwis, putnuş.

Sigfrids.

Eş gribetu, ka turot puşdeenu,
 Juħş đsertu glahşi weza meestina,
 Kam newar lihđşinatees nekahđş đşehreens.

Franzusiſ.

To eſmu dſehriſ, patika man loti,
Bet druſzin taſ par ſmagru taſ preeſch galwaſ.

Sigfridſ (ſmeedameeſ).

Ja gan! Muſh' galwaſ naw jau ari weeglaſ.

Marſchalaſ Altenburgſ (uj Bernardu).

Juſh ſche taſ weenigaiſ, kaſ ruhpu piluſ . . .
Man loti ſchehl par juuſ. Kaſ atkaſ juuſ
Par nepatiſſchanu gan uſbrufuſe?
Waj negribat juſh man to paſazit?
Juuſ allaſch galu galâ ſareſchgejaſ,
Tadehl ka juſh pa daudi ſew uſkraujateeſ.

Bernardſ (peeri ſaraukdamaſ).

Preſt ordeni eſ n'eſmu grehkojiſ,
Taſ man wehl weenigi, kaſ apmeerina;
Bet grehku dehl patſ ſewi apſuhduſu.

Marſchalaſ (ſmeedameeſ).

Juſh ſawu grehku dehl? Juſh taſſchu allaſch . . .
Juſh taſſchu allaſch wiſu iſpildat
It paklauſigi ſwehtai padomei;
Ur noluhku gan ſewi paſeminat,
Lai tiſtu beidſot pa-augſtinati . . .
Eſ netizu, ka juuſ kaſhſ grehka darbſ.

Bernardſ.

Un tomehr eſmu gauſchi grehkojiſ.

Marſchalaſ.

Tâ modinat juſh manu ſinkahribu.

Bernardſ.

To apmeerinat ſche naw iſtâ weeta;
Eſ negribu juſh preekuſ ſamaitat.

Marſchalaſ (ſaſer Bernardu aiſ rokaſ).

Ja zitad ne, tad iſhſ waſhrdſ teizeet,
Jo nedrihſt buht ſche noſlehpumuſ. — Kaſ ſwarigſ?

Bernards.

Breekſch manis paſcha, manas apſinas;
Breekſch ordena tai leetai maſat ſwara. (Tas atkappjas
kahdus fokus).

Marſchals (uſ Wirnburgu).

Tas Bernards ir pateefi ehrmots zilweks,
Winſch padara tik ruhku ſawu dſihwi,
Uſ ſewi nembams iten wiſas ruhpes . . .
Deews ſin, kaſ ſchodeen winam notizis?

Wirnburgs (wirgadams).

Winſch laikam atſihſt ſawu netaiſnibu,
Ka weenis prahtis naw ar Sigfridu
Par paganeem, par winu kauſchanu,
Tadehl tahds ſkahbs un ſa-ihdſis ſchis brahliſ.

(Atſkan galda pulkſtenis, wehſtidams, ka ſahlê meelaſts
jau ſarihlots. Sulaini atwer durwis un leelmeftr̄s eewed wiſ-
papreekſchu Brandenburgas markgrafu, kaſ lepni gehrbees, lihdf
ar Namuras grafu, kaſ graſnâ apgehrbâ daſchadu kraſfu zilts-
ſihmem. Sehdas pee galda tahdâ kahrtâ, ka katram weefam
blatus kahds bruxeneeks, kura uſdewums ar weefu patreekt un
tam peedahwat ehſt un dſert).

Triehspadſmitas ſtats.

Labi atſtatu no galdeem pee kahdam ſahnu durwim pa-
rahdas Gmunda Löwen muhkenes apgehrbâ ka ſchlehpneſeju
puſmahſa. Goda-ſargſ.

Gmunda (uſ godſargu).

Man jarunâ ar brahli Sigfridu.

Godſargſ.

Tad ja-atſauz, pirms naw wehl noſehdees. (Wiſſteidsas
pee Sigfrida, kaſ grib patlaban kahdam Wahzu grafam noſeh-
ſtees blatus, pakluſu):
Kungs, ſteidsami ar jums grib runat dama.

Sigfrids (brihnidamees, duſmodamees, pee ſewis).

Kas tur par leetu? Tas jru nedſirdets!
Ta ne-atwainojama pahrdroſchiba,
Ka tahdâ brihdî mani ſcheitan trauzè . . .

Safodita . . . tsu! . . . bahba! Nepeedofchu
Es winai to it ne par kahdu naudul! (Pafchâs duſmâs-
tas eeranga Gmunda).

G m u n d a (aiſ duſmâm aiſeldamâs, tſchukſtedama).

Lee noſagufchi man to Leiſchu ſtuki!
Ta aiſbehguſe! . . . Ja! man naw neweena,
Ko ſuhtit waretu tai pakal dſihtees . . .
Schis behdas uſtriht man zaur juhſu puiſcheem.
At, tahda negehle . . . at, tawu behdu!
Ja winai lauſim iſmuſt, tad jau wina
It wiſur iſpaudis, ko redſeja,
Ko dara un kaſ noteet manâ namâ . . .
Ta ſahks wehl apmelot un daudi ko ſamelſt.
To wajag ſakert nepeezeefchami!
At, dodeet, laudis!

Sigfrids.

Tad ta eſat juhs

Gan winu ſargajuſchi! Tas ir ſkaidri
Râ deenas gaiſma, tai ir bijis laits
Un weeta, kur ta ſpehja eepaſihtees
Ar puiſcheem, aprunatees, lai gan wina
Taf muhſu bahlelineem, bruneneekeem
Pat negribeja glahſi wihna paſneegt.
Gan labi winu audſinajat juhs!
Juhſ gribat, lai nu winai pakal dſenas,
Bet kur jel? Waj jel kahdas pehdas ſin?
Râ ſinat, ka to laupijis kahds puiſis?
Tad Deewa ſods!

G m u n d a.

Ras ſpehja paredſet?

At wai! Ras to gan buhtu ſagaidijis?
Un kâ tad es pee tam nu wainiga?
Waj war kahds glahbtees no juhſ pilſkaidim.

Sigfrids.

Râ wiſſ tas notika?

G m u n d a.

Râ notizis?

Tur laikam ihſta ſaſwehreffchanâs

Pāpreekšchu kahdas deenas wīnu dahrsā
 No rihta peekēhra, kad bija ta
 Ar kahdu puīši mihli apkampuſes.
 Gan kēhra . . . dſinas pakā; bet bij prom . . .
 Es pāwehleju to nu rihtstēm graisīt,
 Lai istirditu, kas tas tahds jel bijis.
 Ta ne par ko ta wahrdu neteiza.
 To ſlodſiju pee uhdēna un maisēs. —
 Ta nobahla un nihka tahdā mehrā,
 Ka ſahka man nu wīnas palikt ſchehl,
 Ne wis ar' tikdauds wīnas paščas dehl,
 Bet wairak dehl tās leelā ſkaistuma.
 Tad pāwehleju wīnu islaisīt ahrā,
 Bet pee tam kreetni wīnu usraudsit.
 Schodeen no rihta teiza man, ka eſot
 Ta ſaſlimuſe, gahj'je noguletees . . .
 Ap pusdeenu to meitas gahja raudsit,
 Ta bija jau bes pehdām pašuduſe.

Sigfrids.

Zaur ko tad juhs tā pahrleezinati,
 Ka ta ar puīši aiſlaiduſes lapās?

Gmunda.

Ar puīši tatschu wīnu peekēhra.

Sigfrids.

Waj neatronas pehdas? waj naw redſets? (Gmunda
 Juhs ſakat, lai tai pakā dſenotees? ſahk raudat).
 Uſ kureeni? un ko lai ſuhtitu?
 Waj puīſchi preekſch tam, guhſtit behgta ſtuſus?

Iſchetrpadiſmitais ſkats.

Tur pat, kur Sigfrids ar Gmundu ſarunajas, pabahſch pa
 durwim ſawu galwu wezš wahrtu ſargš.

Sigfrids (uſ wahrtu ſargu).

Klau, wezajs, kahdus neekus puīſchi dſenot,
 Tee Gmundai audſchu meitu aiſweduſchi.

Wahrte fargš (galwu fratidams).

Kà wišs tas notizis? Kas to lai usmin?
Kà jušs mahšai meitens pašudis,
Tà jauneklis mums šchoriht paklihdis,
Tas sehrdeenis, to Bernards audsinaja;
Un lihds ar to tas strahdneeks, bešgodis,
Tas wilku behrns, tas Leitis, kuru es,
Ja stahwetu tas manà warà, drošchi
Sen buhtu pakahris, bet brahlis Bernards
To tureja preekšch daschàm wajadsibàm.

Sigfrids (fatruchtamees).

Waj teešcham teeša tas?

Wahrte fargš.

Waj drihštetu

Par tam es kahdu wahrdinu tik bilst,
Ja nebuhtu jau fakti iswanditi
Turklaht tà augšchejà kà lejas pili?
Pat mani brahlis Bernards istiraja,
Tas eekarša un noruhza uš mani,
Ka wiaus palaidis pa wahrteem ahrà . . .
Es? Tà nu gan tas naw. Bes atkaujās
Pee manis ne-isees ne kakis ahrà . . .
Bet rau tur lejas pili, kur ap stakkeem
Un šlimnizu daudš klauschu kleijo apkahrt,
Gan nahkdami, gan eedami, tur war
Waj šimteem ašwest bes jebkashdas jaušmas.

(Rosuhd durwis).

Sigfrids (uš raudošcho Gmundu).

Nu ejeet mahjās! Ejeet! Wišs taps darits . . .
Šcho nakti diwi isbehgušchi šche . . .
Te jau nu tuhdašin uš pehdàm ešam:
Tee teešcham wiši kopà behgušchi,
Tos ari drošchi kopà šaguhštisim . . .
Un Bernards laikam neliks rotas klehpi.

(Ta ašfeet).

Beezpadšmitais štats.

Sigfrids (atgreesčas atpakaļ pee galda, dabudams šwabadu weetu galda galā, blakus Bernardam. Wisapfahrt jautri meelojas, tšhalo, šmejas).

Sigfrids (peeleežas Bernardam, kureš uš elšona atšpeedeš nepeedalas pee ehššanas, pat nashi naw atraišišis no jostas).

Waj ešat dširdejušchi? Waj jau šinat,
Ka juhs audšekna wairs ne-ešot?
Tas aišbehdišis ar kašdu gašjeju.
Un Šmunda man nupat kà ušbruka,
Ka puišchi nošagušchi meitu tai . . .
Šan laikam buhs tee pašchi, zits neweens.

Bernards (aštri pagreesčas).

Waj audšeja ta kašdu Leišchu meitu?

Sigfrids.

Ta audšeja jau gan, tapat kà juhs . . .

Bernards (ažim pamešdams).

Tas nošlehpums.

Sigfrids (klušat).

Tad teššam tešša gan,
Ka šihlā nodotais žums aišbehdišis?

Bernards.

Šan laikam pašudis . . . eš nešinu
Man Šilwešteris dewa padomu,
To nošuhit uš laukeem wešekotees . . .
Kašds buhs to pawediš uš nezeleem.
Tas kašps . . . tašds Leišchu lošs, tašds mešča šwehrs . . .
Tas nu gan tešša; bet nekad wiššch naw
Šar nodeweju bišis. Šau daudš gadus
Man kašpojis, bet tagad nešaprotu . . .

Sigfrids.

Waj ešat šuhitjušchi wiššch mešlet?

Bernards.

Šau šlepen noteek pašaldšihššanāš;
Bet newajaga to wehl tagad išpaust.

Wiß war jau beigtees galu galâ tikai
 Ar ſkuſa aplamigo nerahtribu,
 Par ko tad wina weena ari zeeetiſ.
 Ja ſaku taiſnibu, tad man it preeks
 Par nerahtrnigâ ſkuſa behgſchanu.
 Juß ſinat, jaunekliſ wehl bija jaunſ . . .
 Un karſtaſ aſiniſ . . . Buß aiſwedis
 To un fur paſſehpees pee Beenawaſ.
 Tur wina tad fur krukmoſ atradiſ.
 Kalpſ pamanidamſ jauneſch' noſuſchannu,
 Buß deweeſ, wina meklet, ne wiß behgt.

Sigfridſ (apmeerinadameeſ).

Juß domajat?

Bernardſ.

Man leekas, zitatad naw.

Nu nahſſeeſ jaunekliſ liſt krahtinâ
 Pee uhdena un maiſeſ . . . apzirpt ſpahrunſ . . .
 To meiteni lai Gmundas kundſe ſoda.

Sigfridſ.

Tad par ſcho leetu naw wairſ wahrdu ſaudet. (Sahſ ehſt).

Tomlenſ (eeſteidſaſ pee Bernarda).

Rungſ, ſtahta, ka ar' ne-efot ta Deitſcha,
 Ko ſauz par Ramu jeb par Rimu.

Bernardſ (nobithdameeſ).

Tâ? (Pee ſewiſ).

Schee wiſi behgli weena dſimuma
 Buß agraki jau norunajuſchi
 Un wiſi kopâ nu tad behguſchi. —
 Peewilto zeribu man maſaſ ſchehl
 Râ paſcha Jura pee ka nemanot
 Ir peefehjuſeſ wiſa mana firdeſ.
 Man naw jau ari weenaldfiſgſ taſ labumſ,
 Ko zentoeſ ordenim zaur wina eeguht;
 Bet man, fur taſ pehz wiſeem puhlixeem
 Par Deiti juſdameeſ, nu aiſbehdfiſ,
 Wiſwairakſ firdi kex ta liſtenis.

Naw ſchaubu, ſtaltais Juris aiſees bojâ.
 Man ſtahw it kâ preekſch azim jauneklis,
 Uf to es lifu jaukas zeribas,
 Ar afinainâm kruhtim, ſchêltu galwu . . .
 Es pats tam tagad nebuhtu wairs ſchehligs,
 Jo lihds tas palizis par noſeedsneeku,
 Tam neisbehgot jazeeſch nahwes ſods.
 Te daschi brahli iſſazija domas,
 Ka wiſi Leiſchi janogalina, —
 Tâs tagad rahdas man it kreetnas eſam.
 Weenad pee wineem ſauktin atſauzas
 Schis Leiſchu afinis un pagan'gars.
 Tur nehma wixu behrnu audſinat,
 To atradinaja no walodas
 Un mahzija tad wixam Deewa wahrduſ
 Un wiſas zitas labas mahzibas . . .
 Tas peemirſis bij ſawu dſimumu,
 Kâ litas, turejas par Wahzeeti . . .
 Un tomehr ſaunais pratis wixu atrast
 Un ſew par upuru to iſfraudſit,
 Ko biju puhlejees ta nageem iſraut
 Par godu Deewam Kungam . . . At, tu Kungs,
 Kam peeſchêhri man ruhkto biêri! (Kamehr Bernards tâ
 ſtumijâs domâs nogrimis, tamehr meelaſts beidsas. Deelmestrs
 peezeſas pirmais un ziti ſeko tam. Wiſi ſahk klišt ah râ).

Seſchpadsmitais ſtats.

Bernards (peeſtahjas pee Ioga). Tomlens (gaida uſ pawehlem).

B e r n a r d s.

Kâ gan teem wiſeem bijis eeſpehjams
 Ko ſchejeenes tâ nekaweteem iſmukt
 Un iſſprauſtees zaur ſchêhpneſeju daſu?
 Waj wiſas weetâs labi pahrmeklejat?

T o m l e n s.

Kungs, darits wiſs, kaſ bij tik eeſpehjams.
 Kad pilſat-nahtſauzejs mums ſtahſtija,
 Ka rihtam auſtot eſot pamanijis

Uj Beenaw's pusi tšhetras ehnaš kustum;
 Papreekšchu gahjis weens, tad diwi blafus,
 Teem šetoj's zeturtais kà šulainis, —
 Tad domajam, tee teešham wixi buhs,
 Tur wišu apfahrtni tad pahrmeklejam.
 Bet wezais Didrikis ar šaweem dehleem
 Pee wišeem šwehteem deewot nodeewojàs,
 Ka tee neweenu nawa redšejušchi.
 Dit šwejneeks, kam pee Rogates bij laiwa,
 Been šchelojas, ka ta tam nošagta.

Bernards.

Tad labi. Ej un riško manas leetas. (Tomlens aiseet).

Septinpadsmitais štats.

Attweeras durwis, aij kuzàm eerangama leelmestra basuizina.
 Seelmestram Lüderšam ejot turp, Bernardš šteidsas pee ta.

Bernards.

Man jasišo jums šwarigs notifums,
 Kas padarijis man jo leelas škumjas:
 Tas Leišchu kunigaiščtis — mušju Juris —
 Ir aišbehdsis ar šaweem tautas beedreem,
 Kas, rahdas, kopà šašwehrejušchees.

Lüderš.

Ja tas ween notizis, tad maš tur noškumt.
 Jums tatschu pašihstamas manas domas;
 Maš wareju es jušju planam peekrist,
 Bet apmeerinatees; šchee ahrprahtigee
 Zaur badu kaut kur drošchi dabus galu.
 Un ja teem laimetos ar' taišni nokluht
 Zaur kašdu brihnumu pee šawejeem,
 Tee tomehr maš war kaitet ordenim.
 Es šaku: neleekaitees, brahli Bernard,
 No šchi-ta notifuma škumndinatees!
 Bet zeešchi luhkojatees juhs us tam,
 Ka šwešchi ne-eejauzas ordeni . . .

Ne gahjejus, ne ſaimi, ſirgu puiſchus,
 Kam nawa tihras Bahzu aſiniſ,
 Kaw japeenem muh' leetas deeneſtâ . . .
 Mums, paldees Deewam, muhſeju ir deefgan,
 Mums newajaga ſweſchu palihga. (Pirms tas nometas
 preeſch altara uſ zeſecm wakara luhgſchanai, wehl uſ Bernardu).
 Ja wini taptu noſerti, tad luhſ . . . (Kahda ar roku uſ
 ſaktu. Bernards dſiki paſlanas un Buderſam tuwojotees altarim,
 iſeet klufu no baſnizinas).

Zeturtais zehleens.

Rahmawâ. Beesâ meshâ klajums, grawa, upite. Grawas widû milfige ofols. Ta resnôs jarôs eefahrti farkani wadmalas gabali, kas steepjas lihds semei. Teewôs jarôs — gan sakôs, gan nokaltuschôs — pliwinas israkstiti dweeki, štoteles, audekli, feeweschu galwas rotas, farkanas jostas, lintes etc. Augstu ofola schahwâ Behrkona tehls. Ta preefchâ pazekas no tehsteem tokeem augst fahrts; augschâ sehtinai lihdsigās mergas aplahtas ar farkanu wadmalu. Ofola otrâ pusē pazekas duhmi no seedokla atmena, uš kura šwehtâ uguns kuras. Ap ofolu kustas waideloti baltôs apgehrbôs, josuschees dweekem, balteem ņegeem rokâ; ziti waideloti pelekôs šwahrkôs, kuru malas rotatas baltu linti, apwihletas ahdu strehmelem. Dascheem kronis galwâ, daschi tura to rokâ. Attahsaku figonoti meshonigu iŝklatu. Ap šwehto uguni, atdalitas no ziteem, ugunsġlabatajas — waidelotes baltās drehbēs, ŝalumeem ispuschkotas. Pa trijâm reisâ tās tuwojas ugunskurim; uguni kurdamas ŝkatas leesmās, lihds zitas šwehtneŝejas nahk winu weetâ. Gefahnis kahdâ lubu nojumâ reds daschadas dahwanas, to šwehtzēneeki seedosuschī Behrkonim. Blauktās: medus podi, waska rituli, linu dšijas, audeklu baži, jostas, dšintars, ŝpīhdoschi glahsu gabalini; kublās labiba; gala karajas pee ŝtabeem. Ahrpus sehtinas, kas eet ap šwehto ofolu, apmetuschees paregoni, kŝklettaji, burtneeki, ŝihlneeki un linguŝoni. Wiŝpahrigs klusums. Šche firmgalwji sehd ap iŝdšifuschu ugunsčuri, tur grawas dibenâ reds ŝeewas un meitas rihkojamees gar uguni, raugam ehdeenu šwehtzēneekem; ŝche wihreeshi ŝahw pulzinâ, pusbalŝi ŝarunadamees, tur jaunekki apmetuschees meshmalē, jautrati treekdami. Šchur tur ŝargi.

Birmais ŝkats.

Margeris, Banuta, Swents un Rims (eerôdas meshmalē).

Swents.

Tak reis mehš wezâ Deewa paspahrnē!

Margeris.

Tad ta ta Rahmawa, muhſ' tautas ſwehtums?

S w e n t s.

Ja! Rà zaur brihnumu ſchurp atſkuruſchi.

Margeris (domàs nogrimdams, pee ſewis).

Wiſs man ſche jauns, uſ ko tif azis metu,
 Un atgahdina ſenuſ behrnib's ſapnuſ,
 Kas lehnam moſtas man iſ miglu tahles.
 Tur eeraugamais augſtais ſwehtais oſoſ
 Un ugunſkuris, ſwehtàs uguns leeſmas,
 Tàm aptahrt baltàs drehbès waidelotes,
 Œhi ſwehtniza ſem ſilàm debefim,
 Œhis Deews, kam godu dod firde kluſumà . . .
 Wiſs tas man moda neſakamas juhtas
 Un neiſprotams nemeers wandas kruhtis.
 Œs tapu mahzits tizet weenam Deewam
 Un ziteem ſwehteem Deewa kalpeem klaufit.
 Man dwehjelè wehl atſkan muhku dſeeſmas
 Un ſprediki tur ſchauràs baſnizàs.
 Kas labaks nu? — waj tur tas muhru ſchaurums,
 Waj ſche tas lelais, ehrtais dabas plaſchums? . . .
 Ne Sahlman' Deewa nams, ne baſniza,
 Nedſ ar' ſchi tautas ſwehtà Rahmawa,
 Ne! iſhtais Deewa nams ir muhſu firde:
 Buhs Deewu peeluhgt garà — pateefibà — —
 Un dwehjelè man ſaweenojas wiſi . . .

(Up atnahzejeem pulzejas ſiakahrigi. Banuta baltà ſagſchà eetinufes, aiſ pahreleeziga noguruma nometas ſemè ſahlè. Rahds no kauſchu pulka peenes no ſwehtà amotina kauſiau uhdena, tai atſpirdſinatees).

M a r g e n s (wezatais waidelots, rofu wirs azim turedams, luhkojas ilgi turp, fur jaunee atnahzeji, tad pagreeſchas uſ jaunako waidelotu-palihgu Merunu).

Œj, weiklo Merun, raugi iſſinat,
 Ko tur tee laudis pulzejas kà ſkudras
 Un pawehſti tad, kaſ tur notizis. (Meruns aiſſteidsas).
 Man jaraugas, ka wiſs eet ſahrtigi. (Uſ daſcheem ſargeem).
 Suhſ turatees, ka eſat man pee rokaſ!

Merun s̄ (nahť atpataf).

Tur ir trihs wihreeschi un feeweete
 No galwas lihds pat kahjãm baltã jagſchã.
 No wihreescheem tas weens ſkaifts jauneklis
 Ar ſtalta bruneneeka iſſkату;
 Tas raugas droſchãm ugunigãm azim
 Un turams par ta pulzin' wadoni,
 Lai gan wehl jauns, ar maſu puhziãu;
 Miſ wina ſtahw kahds wihrs ne wiſai leels
 No auguma, tahds pleziãs, pareſnis;
 Tad attahlaku paſlãits, ſauſnejs puiſis,
 Kaſ ar' tiſko no ſehna gadeem ahra.
 Behz wiku drehbem, noguruma ſpreeſchot,
 Teem gan aiſ muguras leels zela gabals,
 Tas pats ar' nebuhs wiſai weeglis bijis.
 Daudi ſwehtzekneeku eſmu redſejis,
 Tať, kahdu kauſchu tee, to pateikt newar.
 Pat ſeiãa, iſſkats jaunaj'm wadonim
 Pawiſam ſawadi un kuſtibã
 Ne jauſmas tam no Leiſchu eeraſchãm.
 Tee eſot Wahzu ſchkehpneſeju behgzi,
 To jauno godajot par kunigaiſchti.

(Dawutu ſewas aiſweb pee ſawa ugunſtura un gulda uſ
 zifu gulas. Rims noſehdees ſahlẽ, ſnausch uſ rokas atmetees.
 Tit Swentu un kunigaiſchti nenomahz gurdenums, jebſchu ari
 pee teem to mana. Margeris modrigi eewehro wiſu un Swents
 turas kahjãs un ſmejas, azis meſdams uſ wiſãm puſem. Ap
 teem druſmejas ſinkahrigee. Kunigaiſchtis ſazel pee daudſeem
 neuſtizibu, Swentu apſrauã jautajumeem).

Swents (kam kahds paſneeds kauſu ar ſulãm).

No waiãajat, kã ſchurp mehſ kluwuſchi?
 Es neiſprotu pats, kã laimejees,
 Waj wadijis muhs Deews, waj kahdi gari.
 Es zitu neko nemahku jums teikt
 Kã: ne to ſpehja mana ſapraſchana, (ſihmedamees uſ zela
 Ne wiku gudriba. Mehſ brauzam gan beedreem),
 Pa uhdeneem, pa ſauſumu mehſ brahſam;
 Pa deenãm gulejam, pa naſtim gahjam;
 Mums tumſã gaiſmu dewa wilku azis.

Un zeetam badu. Keta bariba
 Mums bija putnu olas pērkšos
 Un daščas ogas, reisam jehlas sehnes . . .
 It kà kad buhtu bijuščas mums drehbes,
 Kas neredšamus padara jeb šleppi,
 Tà šchahwas garam šchēhpnešēji mums . . .
 Ne weenreis ween mums lahtšchi stahjas zelà. (Tas behrsch
 Tis brihnums, wairat zits nefas. Nu ja! peeri šmeedamees).
 Bet tagad ļaujeet drušzin atpuhstees.
 Mehš tatschu n'ēšam gahj'šchi weenu deenu,
 Ne diwas, neš ar' dešmit deenas ween . . .
 Gau škaitit tās wairš lahga neprotam.
 Tad mehnešs greešchi bija tà us pušem
 Kad Malburgai mehš greešam muguru,
 Nu šaules šchēhps to atkal pušču šchēhliš . . .
 Un kà juhs redšat, tikko atnahzam. (Tas tapat kà šims
 nolaiščas gar šemi. Tis kunigaiščtis stahw us kahjam, kad
 Meruns peenahš, to nem aiš rotas).

M e r u n s (rahdidams us ofolu).

Juhs, zeemia, nahku aizinat turp nonahkt.

S w e n t s (uslekdams).

Beš manis, kunigaiščti, luhšami,
 Ar šwehteem wihreem ne-eelaiščatees,
 Tee nefapratis juhs, ne juhs ar' wirus.
 Es wirsiščos jums lihds. (Ar peedrokni peeri nošlauzidams,
 tas pasteidšas kunigaiščtim pa preešču. Tee eet klušu lihds
 waideloteem pee šwehtàs sehšas).

M a r g e n s.

Kas ešat tahdi?

S w e n t s.

Ji šchēhpnešēju guhstneezibas behgam.

M a r g e n s (us kunigaiščti rahdidams).

Waj šinat juhs, kas wiščah tahds ihsti ir?

S w e n t s.

Tas Redas dehšs no Buhneem — Pileneem,
 Ko šchēhpnešēji masu ļaupija

Un nodomaja kreetni pahrwahzot;
Bet Leischu afinis tam pamodas. . . .
Pee fakla ronama tam leeziba,
Kahrpina melnam firnim lihdsiga . . .
Tas ir winſch . . . (Waideloti faſtatas azis, rauſta plezus).

M a r g e n s (peeri faraukdams).

Bijis jauneklis pee wineem,
No paſchàm behrnu deenàm ſahkotees!
Kas buhs tad mums par labumu no wina?

K u n i g a i k ſ c h t i s (lepni galwu pazeldams).

Zums buhſchu derigs. (Waideloti faſtatas azis, rauſta plezus).

M a r g e n s (apdomajees).

Kahkeet krihwja preeſchâ! (Krihwis-
tuhreju kuhrejs, firmgalwis ſed ar fiſtu rolâ netahlu ſem jumenta).
Sche, kuhreju kuhrej, bruxeneeku behgki.
Mums ſtahſta, ka ſchis Puhnu Kedas dehls,
Pat rahda dſimumſihmi tam pee fakla.

K r i h w i s (brihnidamees apluhko ſweſchos).

Ko? Dſimumſihme? Kahdi man to ſihmi! (Kunigaiſchta
faklu apluhkodams, krata netizigi galwn; pakluſu uſ Margenu).

Man ſche ta leeta leekas tahda eſam:

Schis kunigaiſchtiſ ſchlehpneſeju iſluhks

Un wina pawadonis — peekrahpts mulkis. (Ditti).

ſel eeweetojeet ſweſchos oſolnamâ

Un pa-ehdineet, padſirdineet toſ! (Kluſu uſ Margenu).

Bet ſlepen noleekait teem droſchus ſargus. (Toſ aiſwed,
kâ ari nomeegojuſchos Rimu).

O t r a i s f l a t s .

Banuta. Marga. Fargala (ſehd attahlaku no uguns, pee
kuras gul Banuta).

M a r g a (pee-eedama pee Fargalas).

Mu, tu ween ſehd kâ prezi pahrdewuſe

Un ne-ej apraudſit to ſweſcho meitu,

Kas apbur muhs ar ſawu ſkaiſtumu.

S a r g a l a.

Es negribu jel; kadeht man nu eet?
Girds man grib puſchu plihst, kad eedomajos,
Ka tahdôs paſchôs gadôs man bij meitina,
Kas sustin paſuda man, af, bej wehſts . . .
Kas ſin, waj swehrs kahds wiwu ſaploſijis,
Waj ſchêhpneſchi to nolaupijuſchi?
Neweens pats ſihlneeks neſpehjis to pateikt,
Ta paſuda kâ atmens uhdeni.
Waj eeſchu? Ne-eeſchu! Kadeht lai eemu?
Girds puſchu plihſis . . . Kaut kaſ attura,
Bet atkal kaut kaſ dſen un ſtubina . . .

(Ta pee-eet pee gulofchâs Banutas).

Ja gan! (nopuhjchâs) it tahda, glujchi tahda pate
Selt' ſiwitina ir buhtu mana meita,
Ar' tai bij dſintarina matu plenes
Un glujchi tahdas roſchu luhpinas
Un tahdi paſchi ſahrti waidſini . . .

Ak wai! mans behrns! mans behrns! (Tai azis pilbas
aſarâm; guletaja pamostas, luhtojas uſ wezeniti; luhpinas
laiſtas ſmaidôs. Iſgi tâs rangas weena uſ otru. Newikus
Banutai eekustotees paweras tâs kruhtis un deedſinâ uſwehrtis
parahdas gredſentiaſch. Beepeschi diwi kledſeeni).

Ak, Banuta! (apkampj meitu).

B a n u t a (apkerdama mahti ap kaſtu).

Ak, mahmina! Ak, mamukina baltâ!

S a r g a l a (turedama rofâs ſawu meitinu).

Ai, mana droſtalina! ai, mans behrns! (Seewas, meitas
apſtahj winas; pat wihreeschi peedalas ſcheem atkalredſeſchanâs
preekeem; bet nu ugunis ſahl iſdſiſt, eestahjas nakts. Dit ſeedo-
jamâ weetâ ſchaujas gairôs ſwehtas leefmas un trihs baltas
meitas-waidelotes, lihdsigas trim tehleem, ſtahw klufumâ tur
par ſardſenem, uguni allasch uſturedamas).

Treeschais ſtats.

Rihtha blaſhma tiſſo auſt, paſludinadama ſeedu mehneſcha agrumu.

Margeris (peezeſas).

M a r g e r i s (weens pats).

Lai gan wehl agris, newaru wairs aiſmigt,
Man galwâ ſmagums, kaut kaſ noſpeesch kruhtis;

Kaut kahdas bailes, behdas moza firdi.
 It meschoni schee laudis, ko sche redsu,
 To gihmji stingruma un mahkonpilni.
 Par redseto kà schehlums firdi sogas —
 No nizinatàs pagahtnes fkan aufis
 Kà dsihwibas un mihlestibas wahrdi,
 Kà mirdsofchas un sposchas swaigsnes tumfâ.
 Man prahtâ schaujas zeenijamais Bernards
 Un schehfirdigais, labais Silwesters,
 Kam fmaidi laistijas ap laipno feiju. —
 Sche glaimo zeriba, ka raschu mahiti,
 Tak newaru tàs waigu atminet,
 Tas klibstin klibst is manas atminas . . .
 Swents gul, rau, fawilzees kà barots kuston's
 Un Rims kà nofists blakus issteepes.
 Tur tablak redsu fargus staigajam.
 Naktis miglâ eeraugami duhmi farkani
 Un uguns eedseltanâ krahfa atspihd,
 Ta krahfo osolu, ta farus, zelmu
 Un wisus pakaramos, seedu weetu,
 Trihs baltas, meerâ tehrptas waidelotes.
 Tàs jauninas, no uguns eekarsetas
 Un weenmehrigâ kusteschanâ winas
 Gan weena, otra issteepj fawu roku
 Un peeleeft ugunij pa schkilai malku;
 Tad beesi duhmi, dsirksteles klibst apfahrt
 Un laisdamàs uf wisam pufem isdseest,
 Tad gaischa leesma schaujas, plandas gaisâ . . .
 Es apmulstu . . . es grihu dotees ahrâ. (Tas ijnaht
 Un lafstigalu balfis skandina no nojuma).
 Pa eewajeem, ai, pawafara dseefmas . . .
 Bateefi, jauna dsihwe mani gaida
 Un pagahtni speesch peemirft, nodot lahsteem.
 Schis mescha fkanas pirmo reis es dsirdu,
 Scho dseefmu walodu es neprotu,
 Tàs tomehr fatrihzina manu firdi . . .
 Ja, teescham jauna dsihwe mani gaida!
 Un pirmâ rihta blahfma tikko aust,
 Bee debefš seedu mehnes agrums mostas.

Wohl laudis gul tà nogahsti gar semi. (Sargi ftatas uf
wiku, bet nefata ne wahrdu; jebſchu tee wiku, kas ſahf aptahrt
paſtaigatees, neiſlaich no azim).

Kau, rihta gaiſma apſpìhd ſahdu ſehmu,
Tas gan tur Behrkontehwa bahrgais tehls.

Ta gihmis bahrgs un rahda zeetſirdibu . . .

Waj ar' pat ſahribu pehz afinim?

Tur fruſtâ fiſtâ Deewa tehlojumôs,

Ko redſeju es muhku baſnizâs,

Gan newareja zitu neko atraſt,

Râ mokas, beſmehrigu mihleſtibu

Un lehnprahtibu, retu labprahtibu.

Tas bija Deews, kas grehtus atnehma,

Kas bij no lauſchu rokâm fruſtâ fiſts

Un aptraipits ar paſcha afinim.

Turpreti ſchis ſche milſu oſolâ,

Râ leetas, nepeepildams, afinſtahrs . . .

Tam ſchehlfirdiba ſchkeet buht ſweſcha leeta . . .

Schis uguns, ſibena un poſta deews . . .

Waj teeſcham poſta deews? . . . Ne, naw tà ihſti,

So Banutu es dſeedam dſirdeju:

Rahmi, rahmi draudedams,

Rahf pahr juhru Behrkonit's;

Ne trauzeja eewu ſeedu,

Ne araja gahjumixu.

Taf neſpehju es ſapraſt, wahrdôs iſteikt,

Ko ſajuht mana firds; kas pahraem prahtus;

Bet mana dwehjele juht ſtarpibu

Starp ſchi-to elku un ſtarp Kriſtu — Deewu.

Tur dſirdeja no ſwehta altara

Alpſchehloſchanas, ſchehlfirdibas wahrduſ

Un ſludinaja brahku mihleſtibu,

Sche, ſchkeetams, walda tifai atreebiba;

Tur reiſam garidsneeki ſludinaja,

Ka wiſi zilweki ir brahki, jeb waj,

Ka teem buhs mihlet ſawu tuwaku

Râ ſewi paſchu, bet ſche — jobs pret ſobu;

So miglas eedſeltainâ gaiſmâ elks

Ur druhmu gihmi, plati wehrtâm ſchaunâm

Behz seedu meſchanas gan ſchahwajas . . .
 Bahr mani nemeers nahf, turp ſkatotees
 Uf tehlu, gar ko wiſ nu gaiſmas ſtari
 Un it kà ſpogulâ rahd' kehma ſtahwu,
 Kurſch nule it kà buhtu pakuftejees.

Beturtais ſtats.

Margeris. Ronis (ſtalts wihreetis no lepna dſimuma. Ta
 gudrās azis dedſiga dſihwiba, kas leezina tizibas karſtumu.
 Tam paregota krihwja goda joſta un pat krihwja amats. Tas
 tuwojas tunigaiſchtim, kurſch laipni paklanotees grib no wina
 iſmukt).

R o n i s (mihligi).

Rà leekas, juhs gan ilgi dſihwojuſchi
 Ar Wahzeem kopâ, wina audſinati
 Un eedehtiti wina tizibâ —
 Jums eeſpehjamš bij wiſu noſkatitees.
 Waj teeſa, kà mums ſtahſta, ka taf buhtu
 Schee laupitaji ſtiprafi par mums?

M a r g e r i s.

Ja gan, par nelaimi, taš teeſa gan;
 Tee ſtiprafi zaur ſawu dſelſi, brunâm,
 Zaur ſaweem eerotſcheem un bagatibu
 Un aridſan zaur tam, ka wineem nawa
 Ne ſeewu, behrnu, familijas dſihweš.
 Tee Deewa kalpi, kalpi eerotſchōš
 Un karotaji ſewiſchi preeſch tam,
 Ra eekarotu Deewam wiſas ſemeš.

R o n i s (peeri ſaraukdams).

Kaš tad taš wineem ir par tahdu Deewu?
 Waj tad taš teeſcham buhtu gan tahdš warens?

M a r g e r i s (iſwairidamees).

Eš maſ ko ſinu jums par wina teift,
 To paſiht — ſwehto kalpu peenahkums.
 Bet winam buhs gan laiſam warens ſpehš,
 Ra apbalwo taš ſawuš peekritejuš.

Par ſchehfirdigu Deewu winu dehwe,
Kas wiſus ſatur ſawâ mihleſtibâ.

R o n i s (plezus raufidams).

Ja gan, bet wina peeluhdſeji ſchehpneſeji —
Tee neapſchehlojas it ne par weenu
Un netaupa, kâ wiſi ſin, neweena.
Te buhs gan laikam kahds leels noſlehpums,
Par ko juhs droſchi ſinaſit ko teikt.
Pee mums naw, paſkataitees winâ tehlâ, (rahdidams uſ
oſolu),
Ne ſchehfirdibas, nedſ apſchehloſchanas.
Muhſ' Deewam peemiht atreebibas gars,
Tas pawehl nahwes ſodu, jo tas warens.
Ar wina palihgu mehs ſargafim
Scho ſemi, teekams aſins ritès dſihflâs,
Ar nipru niſnumu, beſ ſchehlaſtibas.
Mehs mituſchi ſche gadu tuhſtoſchus
Un ſeme allafch bija, ira muhſu . . .
It wiſur atrodamas muhſu tehwu
Un tehwu-tehwu klufas kapu weetas . . .
Scho ſemi dewuſchi mums muhſu deewi;
Kam gan war teeſiba buht, iſdſiht muhs
No deewu ſemes, muhſu pereklifcha?
Es ſaku: Nahwe muhſu eenaidneekeem! (Metas gaiſchats).
Kas winus iſmahzijiis dſelfi kalt
Un wiſas nolahdetâs gudribas,
Ar kam tee graſas muhs nu pahrwaret?
Kâ ſtahta, wini protot zelt ar' pilis
No atmeneem un ſaweenot ſchos tâ,
It kâ kad buhtu kopâ ſa-auguſchi.
No kureenes gan nahſ teem tahda mahſſla?
Un kâ tee kluwuſchi pee bagatibas?

M a r g e r i s.

Pee wineem eſmu tiſ to redſejis,
Kas wineem ir un ko tee darit prot;
Kur wiſs tas nahſ, kur wini mahzijuſchees,
To nemahku jums teikt. Tur atrodas
No wiſam tautam neſkaitami publi

Un wiſi ſtahw ſem weena Deewa waras;
Tas ir, kas padara toš warenus.

Ronis.

Ja gan! Ja gan! Bee mums ar' bija laiſi,
Rad weens pats krihwis waldija pahr ſemi;
Tad radas wairaf, zehlas funigaitſhti
Un ſemi ſadalija gabalinôs.

Bet tagad funigaitſhtis Gedimins

It wiſu ſagrahbj ſawâs ſtingrâs rokâs.

Gan wiau apmelo, ka tas no bailem

Dſihts, gribot padotees ſchim Bahzu Deewam

Un wina wirſkrihwim, bet tas naw teeſa.

Teiz, ka jau ſuhtaus noſuhtijis winſch

Un ſawu meitu Poſeem kilâ deewis . . .

Tas war gan buht, bet deewus neleegs tas;

Jo wiſa ſeine tad tam atriſtu.

Ne, ne! Ta tika lapſas gudriba . . .

Winſch grib tik zaur tam laiſu eemantot,

Lai waretu jo kreetni ſapoſtees.

Ir teeſa gan, ſchi ſweſchâ tizibu

Mums bahſchas wirſu it no wiſâm paſem,

No Kriwitſcheem, kâ ari Maſkoſeem . . .

Tee uſzeſ masus Deewa naminus;

Bee wineem nonahſ tehtini,

Bet wini peſſpeeſti ir ſlapſtitees,

Teem zitad nahwe droſchi gaidama . . .

Mehs ſweſchus deewus nepeelaiſcham ſche. —

(Brihtiau Kluſejis).

Mums ſtaſtits, to juhs eſot Redas dehls;

Juhs doſchotes uſ Puhneem=Piſeneem,

Kas it kâ atſlehga uſ robeschâm.

Jel nepeemirſteet! Glabajeet to zeeti

Un nekaujeet tai Bahzu nagôs kriſt!

Eſ juhſu weetâ winas apſardſibu

Gan kaſdam zitam wiſram atdotu.

Juhs dauds par ilgu eſat dſihwojuſchi

Ar Bahzeefcheem, jums nebuhs tik dauds ſpehka,

Kâ mums, ar ſchêhpneſejeem zihnitees.

M a r g e r i s (aisterts šavās Veišu dehla juhtās).
 Kadeht juhs špreešchat tā? Waj war ar bendi
 Gan apraft tas, kas ilgi zētiš waščās,
 Kas wina šaunām rofām šaldinatas
 Preešč manu tautas brahtu guhštibas?
 Es esmu ismahziješ winaš eenihst.

R o n i s (ar wairaf uštizibu).
 Tadeht jums peenahzas gan eepasihtees
 Ar wišām blehdibām, ko wini leeto.
 Beš tam jums laikam buhs gan labi šinams,
 No kureenes tee dabon eerotščuš
 Un tā šchee šara rihki leetojami.
 Ar tam jau warat mums daudš palihdset. (Rihša pušē
 debēš metas šarlana, šaulei lezot. Ronis aišteidšas prom.
 Waideloti, burtneeki, ugunšfardšes-waidelotes pulzejas ap šeedotki,
 dšeedat rihša dšeesmu. Seedu uguns šchaujās gaiščās leesmās
 un bešee duhmi pelekās gurštēs).

Beektais šfats.

M a r g e r i s. Tad Rims.

M a r g e r i s (weens, aptahrt šfatidamees).
 Bet kur nu wišu manu ilgu šaturš?
 Kur mana širdšpušite, Banuta?
 To gribu meklet. Kur ta palikuše?
 To išredšēju šew par lihgawinu,
 To eezerotees, širdš top newaldama
 Un zentin zēščas buht tāš tuwumā.
 Tif domajot, ka wina šašlint war
 Bež tahda breešmu pilna zētojuma,
 Jau wišām mešām pahrškrej šchermeleš. (Šeraudšidams
 Šel šaki, Rim, kur jele Banuta? Rimu).

J u r i s.

Es weenigi tif šinu pateikt to,
 Ka šeweetes to wakar wakarā
 Uš rofām turedamas gulet wēda. (Šwehtā rihša klufumā
 atškan waidelotn dšeesma par godu šaulei:
 Kam Šaulite, wehlu ležzi?
 Kur tif ilgi šawejees? —
 Uš wineemi šalnīeemi,
 Bahra behrnus šildidam').

M a r g e r i s (aisgrahbts klaufas).

Waj labi es scho dseefmu faprotu ?
Ea atgahdina fenas behrnu deenas
Un noslehpumu pilnus fenus laitus,
Kas laukâ wirschas kâ is kapenem.
Ja, skaištâs Dahwida — un flawas — dseefmas
Tâs iraid Deewa apgaismoto wihru
Un fwehtu praweeschu augsts, teizams darbs ;
Turpret schij dseefmai naw ne tehwa, mahtes.
Tâs tehws — tâs fazeretajs — wiša tauta
Un mahte — daudsee gadu fimteni.
Schai dseefmâ eesitas kaut kas kâ audi
It reis no katra kauschu auguma,
Tâ radas brihniſchigais raschojums
Un wehlâm audsem zehlas mantojums.
Man tahda jauſma, labi neisprasta :
Scho dseefmu nedseijoja wis weens zilweks,
Ne! winu fazereja wiša tauta,
Tai eewihdama ſawu likteni
Ar nebaltâm, kâ ſartâm baltâm deenam . . .
Ea ſkandinata dſihwinatai ſaulei. (Saulē parahdas pahrtumſcheem meſcheem ſtarp ſileem beeseem mahkoneem un fwehtais osols atſpihd ſeltitōs ſtarōs).

S e s t a i s f l a t s .

Jargala. Banuta. Marga. Seewas. Meitas.

M a r g a (uſ ſeewâm).

Hi, ſeewinas, ai, mihlâs mahſinas!
Klau, Jargala wehl nakti preeſch tam gulot,
Neſa wehl neſinot par ſawu meitu,
Ead ſapni redſejuſe mihlō Laimu
Ar baltu, ſaules ſtareem ſpoſchu waigu.
Ea iſchufſtejuſe ſadſirdami auſis:
„Klau, zelees, ej! nu aſarâm ir gals ;
Preeſch tewis ſahkſees tagad preeka brihſchi ;
Luhk, tur uſ plitas ſemes gul taws behrns,
Ea tawa Banuta!“ Un wezenite

Bateefcham aifkleijoja, atrada
Nu fawu putniaku.

Fargala.

Bet kà nu gehrbt

Scho manu baloditi? Truhft tai wijs fche:

Gan ifrakftita krekla, preefchautina

Ur fwaniku, ap faklu dsintarfihles

Un matpiaku un galwà wainadsina.

Gan fawu tumfcho ruhtu wainadsina

Ta naw wis zekà pafaudejufe;

Bet tas tahds fawihstis un fawudfuts,

Aifween bij zekà laikà jagul femè.

(Seewas nahf ar dahwinumeem).

Birmà feewa.

Sche fwahrki tew preefch tawas meitinas!

Otrà feewa.

Sche pogas, deedfinsch dsintar' krellitem!

Trefchà feewa.

Sche krellinsch balts kà fueegs un josta

Kà afins farkana.

Fargala (wifu fanemdama).

Baldees jums mihkàs! (Uf fmaidoscho
Jel nebihstees, mans behrnin, mana dahrgà! Banutu).
Neweens wairs tewi ne-atraus no manis.

(Ubas ee-eet kadhà buhdinà).

Seewas (pee buhdinas).

Dod meitu mums! Wed winu faulitè! . . .

Jel rahdi tautàm! . . . Nahz jel drihsaki! — Ih!

Meitas.

Mehs winu wedifim pee fwehtàs uguns,

Pee waidelotem, Laimai pateikttees.

Seewas (buhdinas audeklu raustidamas).

Ih! Fargala, jel rahdi meitina!

Fargala (ar igresnotu Banutu ifnahkdama).

Tu fkaistulite mana! (Stuhpsta to).

Septitais skats.

Meitas leelā barā nem Banutu aij rokas, wesdamas to pee swehtā osola. Wihreeschu pulzini sweizina wianu zelā; jauneki pazek preeka pilni rokas; wezischi smaididami brauka sawas firmās bahrsdas. Waideloti un waidelotes sagaida Banutu pee sehtas wahrteem. Konis apjosees baltu jostu, baltu sissi rokā un osola ironi galwā, skatas pahrsteigts us Banutu.

K o n i s (pee fetwis).

Wai! Lauma lauschas tagad manā firdi?

Neweena no schim muhsu waidelotem

Ar wianu daikumā naw lihdsinama.

Rā jauka puķe, tikko plaukuse

Un atwehruses smaida saulei preti,

Tā isskatas schi sweschā, skaitā meita. (Nargens nem web Banutu, teem seko waideloti, seedotaji, paregi, pats firmais krihwis, us sista atspeedees. Konis tam eetschukst to ausi; wezis peekrisdams paloka galwu. Waidelotes, neisdschschamās uguns fardses, fanem Banutu, wada to ap seedokli un osolu; tokletaji apflazina Banutu ar uhdeni no swehtā strautina, apber graudeem, swehtidami. Us waidelotu mahjeenu Banuta drihs no sehds, drihs pazekas pehs tizibas eeraschas).

S a r g a l a (pehdigā nahsdama).

Man wajaga pee sawas meitas tapt!

K o n i s (to pee ee-ejas atturedams).

Bapreeschu ej pee kurej' kuhreja,

Pee krihwja; tas ar tewi wehlas runat;

Winsch, kuhrej' kuhrejs, scheitan ween ir kungs,

Tik krihwim teesiba sche pawehlet.

K r i h w i s (us sista atspeedees).

Waj redsi, mahte Sargala, ka deemi

Ir atdewuschi tawu behrnu, meitu

Behs tik dauds gadeem . . .

S a r g a l a.

Slaweti lai wini!

K r i h w i s.

Warbuht tu domā, lahga wezenite,
Ka wini to preesch tewis darijuschi.

Mehs tika ween, kas sinam wiinu prahtu,
 Mehs sinam wiis wiinu noslehpumus.
 Sche atweda tew listens tawu meitu
 Preefsch tam, lai wina scheitan paliftu.
 Ja Laima gribetu tew wiinu dot,
 To buhtu noweduse tawas mahjas;
 Bet tas naw notizis. Ta lifuse
 Tai schurp nahft, eet pee seedu waidelota. (Zargala sahft
 Tahds muhsu Deewa neschaubigais lehmums. waidet).
 Tai jatop waidelotei pee schis uguns,
 Tas dehl to deemi pasargajusch. (Zargala kriht krihwja
 preefscha us zeleem. Banuta meitu bara eefleedsas, pehz mahtes
 issteepdama rokas).

B a n u t a.

Es tikko mahmukinu atraduse,
 No jauna lai nu atkal wiinu sandu! (Sahft raudat).

W a i d e l o t e s (meerinadamas).

Ai, kluflu, kluflu, meita neprahtiga,
 Kad kurfi uguni, tad kluhfi lehnprahtiga.

K r i h w i s (noschbas sem sawa juntina, paker ragu ar medus
 dsehreenu, drustu eedser, sahft swarigi runat).

Tu raudi tur, kur buhtu japreezajas.
 Baj tawai meitai scheitan flifti buhs,
 Behz swehtas uguns skatitees un nesat
 Aisweenu jaunas drahnas, wainagus?
 No labaku gan wari eedomatees?
 Tu wiinu atdotu pee kahda wihra . . .
 Kas tai jel no tam buhtu? Puhlini,
 Gruhts darbs un pastahwigas asaras;
 Bet scheitan kluflums, meers un pilniba,
 Un laudis zeenis, deemi usluhtos . . .
 Ta wisu muhschu nodseedas ka putnisch. (Banuta no-
 bahl, trihz ka lapina, Zargala patriht gar semi, abas issamisu-
 schas raud).

M a r g e r i s (pee-eet pee trihwja).

Tehws! ko juhs teizat, newar peepilditees . . .
 Nekat tas newar notiftees . . . Ja gan!
 Es wiinu isglahbu no schlehpnesjeem,

Es ispestiju to no guhstibas,
 Uj ņawām rokām atņesu to ņe.
 Pehz Deewa taiņnibas ta peeder man,
 Turklaht weens otram dewam ņawu wahrdu
 Rā ņadereti tauteet's, tauteete.
 Ar zilwekeem wis deewi nedalas . . .
 Nemeenam nemt es wiņu nekauņču!

R r i h w i s (tā eedsetts, no ņola uslekdams).

Zeet kluņu, nelga, pahrwahzotais puika!
 ņums tatschu kaņsas naw wehl bijuņčas
 Un Pehrkonim ir pilna teeņiba,
 Nemt meitu pat, kad wed pee wihra to.
 Zeet kluņu, palaidneets tahds, wasanņis!
 Zeet kluņu, nelga, nedrihņti tā runat! (Tas nolaischas
 ņmagi uņ ņola; bet Margeri ņagrahbj ņargi un aiņrauj tahlaf).

R o n i s.

Neņad wehl deewi naw tiņ ņaprotami
 Gan iņteikuņchi ņawas wehleņchanās.
 Rā deena leeta ņkaidra, redņama,
 Pat neredņigais war ņe redņet, ņajehgt . . .
 No guhstibas tā ņaukta atnahza
 Pee mums ņchurp taiņni . . . pee ņchi ņeedofka,
 Pee kura wiņu liņtens wilktin wilka.
 Te wiņai ņapaleef. Mehņ newaram
 Nemeenam ņitam atdot to, kaņ deewu.
 Kad lapina no debeņņ kriht ņe ņeedam,
 Tad wiņu newar wis pee malas meņt . . .
 Ta ar' tā lapina ņchurp atlaiduņes.

ņ a r g a l a.

Bet es jau pirmā wiņu peenehmu. (Uj dotu ņihmi wai-
 delotes iņrauj Wanutu no meitu wiđus un ar waru nowed
 ņawā ņehta. Neņpehziĝs kleeđseens, tad dņiņņch kluņums. Rrihwis
 dņer malku iņ raga, noņlauka muti un nogrimst domās).

R o n i s (uņ Margeri, to ņargi ņatura).

ņel nepretojatees wis muhņu deeweem,
 ņuhs ņlikti eeņahktu ar pretestibu.
 ņuhs atradiņit ņew daudņ meiteņu;

Bet tas, kas waidelotei tuwošees,
Ar ruhktu nahwi šodits tiks tulin,
Raut tas ar' šimtreiſ buhtu kunigaiſčtis.

M a r g e r i s (lepni).

Bet wina wehl nemas naw waidelote,
Nekad ta ſawâ muhſchâ ari nebuhs,
Tadehl ka wina mana lihgawina.
To leezeneeku preekſchâ uſrunaju,
Weens otram ſolidamees ſkuhpſtijamees,
Zaur ſkuhpſteem zeeſchi kopâ ſaiſtijamees,

R o n i s.

Ne, kaſjaš naw wehl tatſchu bijuſčas . . .
Un winai japaleeſ par waideloti. (Tee ſaſkatas duſmigi,
weens otru azim mehrodami. Ronis aiſeet. Raudoščo Zargalu
ſewas pazel no ſemes un iſwed no ſehtas, noſehdinadamas to
ſahlê).

M a r g a (uſ Zargalu).

Waj jukuſe tu prahtâ? Par to raudi?
Ta tatſchu winai iſredſeta laime,
Waj nelaima, ka nebuhs winai wihra? —
Tat weetâ nebuhs ari puhlixu.
Un kaš par likteni, buht apprezetai?
Te ratinſch ruhž, tur podinſch, ſpains klauđ,
Tad drahnu maſgaſchana, weleſchana . . .
Uſ lauka darbs un mahjâs kildošchanâs,
Wihrs neuſtizigs, niſna wihra mahte . . .
Tas wiſſ! Bet ſche buhs wina pilnâ meerâ,
Ar ſeltu winu apbehrs, tawu behrnu!
Klau, mitejees jel raudat, mitejees. (Margeris grib trafot,
plehſi ſawas drehbes; bet tad apkeraš. ka gudrakais iſliktees
meerigam).

M a r g e r i s (uſ Rimu).

Ėj, atneš maiſi, medu, gribu ehſt. (Rims aiſeet).

R o n i s (notahlem gluhnejis, tuwojaš).

Ar deeweem, redſeet, newar jokotees.
Tas labi, ka jums prahtš un gudriba.
Eš neſinu, ka tas pee Wahzeeſcheem,
Bet muhſu ſtarpâ krihwis — kuhrej' kuhrejš

Bar deewu ſuhtni ſkaitas ſemes wirſu . . .

Bar wiņu prahta ſtingru pilditaju.

Tam pretotees wiš neder, taš ar' welti. (Margeris klufe).

R i m š (ar baribu).

Šhe, augsto kunigaiſhti, ehdeens, dšehreens.

(Margeris ſahš ehšt tā iſalziš).

R o n i š.

Ja, deewi dara wišu labi ween. (Miſeet).

M a r g e r i š (uſ Rimu).

Waj neredseji Swentu kaut kur ešam?

R i m š.

Ar tautescheem wiņšch nešpehj iſrunatees,

To ſteepj no weena pulzina uš otru,

Taš wišur ſtašta netizamas leetas

No ſchkehpnesejeem, leelās, ko ween war.

M a r g e r i š.

Ej, atwed wiņu ſchurp!

R i m š.

Ja, kunigaiſhti. (Miſeet).

M a r g e r i š (pee ſewis).

Buhs atkal gudrot peſtiſchanas planu.

No wilka behgam, lahzim uſkritam.

No ſchkehpnesejeem tikko iſsprukam,

Te atkal jazihnas ar waideloteem,

Kam eekahrojās zita lihgawina.

Nu jašanem it wiša iſmaniba.

Aſtotaiš ſkats.

M a r g e r i š. S w e n t š. R i m š.

M a r g e r i š (Swentu pee malas pawebis).

Waj ſini, Swent, kaš notizis?

S w e n t š (druſzin eereibis).

Kā ne! (Taš eefmejas).

Teiz laudis, laime ešam Banutai. (Margeris ſarauz peeri)

Kas jums ko behdat par ņho meiteni?
Jums mah̄te atradiš wehl ņkaiņtaku . . .
Jums newajag par wiku neka domat.
Waj mums tad ņcheitan matōš ņanah̄tt buh̄š
Ar kuh̄rej' kureju un waideloteem,
Tapeh̄z ka Baruta ar' wineem patih̄t.

Margeris (iņmanigi).

Waj dņirdi, Swent, jel mani nepahrproti:
Eš manu, ka man ņcheitan neuftiz;
Man tee ar ņaweem ņargeem uņbah̄ņņas.
Eš ņchaubos, waj tee mani iņlaiņtu,
Kad gribetu ņho Krahmawu eš atņtaht.
Wehl gribu atpuh̄stees no gruh̄tā zela,
Bet tu ej manai mah̄tei paņinot,
Lai ta uņ ņchejeeni peh̄z manis ņuh̄ta.

Swents.

Juh̄š gribat, lai eš weens tur aiņeju?

Margeris.

Ja, eš ņche atpuh̄tiņchos, gaidiņchu,
Lih̄dņi pakal atņuh̄tiš man, bet tu ej!
(Swents aiņeet, pakauņi kaņidams).
Un meh̄š, mans Rim, nu eefim atkal ņch̄kuh̄ni,
Tur liņņimis uņ auņš.

Rims.

Ja, kunigaiņņhti,
Kaut nogurumu ņpehtum iņgulet. (Abi aiņeet).

Dewitais ņkats.

Jargala. Marga. Seewas (Jargalu apņtah̄juņņas).

Kah̄da ņee wa (meerinadama).

Juh̄š redņeņit, ka jums wiņš laimeņees,
Neņur juh̄š nezeetiņit truh̄kumu
Un wiņi laudiš ņah̄tš juh̄š godinat,
Ja juh̄ņu meita buh̄š pee ņwehtās uguns.

M a r g a.

Wehl wakar tew jau nemas nebij meitas,
Ar wiku ne-efi wehl apraduše.

F a r g a l a.

Man buhtu teefcham daudjreis labaf bijis,
Ja nemas nebuhtu to redsejuse,
Sirds nebuhtu tad eekustinata,
Nekà tik ahtri wiku atkal saudet.
Bij azumirkligs šapnis mana laime! (Kaud).

Desmitais štats.

Margeris ar Rimu (išnakt).

M a r g e r i s.

Ej, Rim, nu paraugees, waj Swents ir gabjis.

R i m s.

Gan kafija tas pakauši, bet gabja;
Taf eeschu sagšchus pehz ta paškatitees. (Niseet).

M a r g e r i s (weens, šchurpu turpu eedams, gluhnedams).

Kaut eeraudsitu kaut kur Banutu,
Jel dsirdetu tik winas mihlo balši;
Bet winas nekur naw . . . ta nosjuduše,
It kà ta buhtu semè eekrituše.
Waj waretu tas buht, ka wiku šlepen
Tee aishwedušchi kaut kur zitur projam?
Tas newar buht, tik weena šwehta uguns,
Tik weens šwehts osols, weena Rahmawa.
Ai, ko nu dabon zeest, tu mana firds?
Un tas par tam, ka Swentam klaušidams,
No Wahzeem behgdams, nonahzu pirms šche,
Kur špeests pehz pirmà šola leekulot;
Kur jurunà ar Roni meerigi,
Kur jamahzas flehpt šawas taisnàs dušmas
Pret šchahdeem leekuligeem šwehtukeem.

(Tas nosehdas eegrimdams domàs).

Par wišu pahrnem mani leelas behdas;

Ar dsihwe, ehdeens, wijs, fo redsu s̄che,
 Man mas pa prahtam. Wijs tahds neglihts, nejauks.
 Tur s̄ch̄h̄hpnefeju pili bija tats̄chu
 Jr maise baltata un gahr̄schigata,
 Jr smalkakas ar' bija eeras̄chas;
 Bet swabadaks es zereju s̄che buht,
 Rā pas̄chu dabā, kā starp s̄awejeem;
 Bet s̄chi-tee s̄aweji man leekas brihs̄cheem
 Buht ari s̄weschneeki, pat pretigi.
 Kad stahsta tee par deeweem, s̄ihles̄chanu,
 Par s̄awām eeras̄chām un s̄aweem darbeem,
 Tos nesaprotu jeb, kad saprotu,
 Tad man tas behrnisch̄kigs un s̄awads leekas.
 Gan loti wehletos no firds tos mihlet,
 Bet firds pee wijsa ta man paleek auksta.
 Schee laudis nuhjam, stopeem, bultam rokā,
 Bes kara eerotscheem, bes brunu gehrba,
 Buspliki, waj ar' ahdās gehrbuschees, —
 Man israhdas tee esam meschonigi.
 Bet krus̄ta karotaji s̄poschās brunās
 Ar selta leh̄dem faklā teescham s̄kaisti.
 Tak pehz̄ s̄chi weena lauschu bara s̄che
 Wis newar s̄preest par wijsu Deetawu.
 Gan zitadi pee Gedimina pilk,
 Kur s̄akrahjas wijs tautas s̄poschums, brangums;
 Dis̄kunigait̄s̄hti, zildinot to warā,
 Tur apstahj waroni jo leelā barā.

Weenpadsmitais skats.

Margeris. Rims (atpakaļ nahkdams).

R i m s.

Sen Swents jau prom pah̄r wiseem kalneem, lejām.
 To warefim jau atpakaļ drihs̄ gaidit.

M a r g e r i s.

Pa tam t̄if weenaldisibā jamahzas
 Un jaskaita nu lomi, brihs̄chi, deenas,
 Lihds̄ Swenta pah̄rnah̄sch̄chanai atpakaļ.

R i m s (klausas).

Klau, šadširdami širgu auleki.

M a r g e r i s.

Waj buhtu tee jau mahtes šuhžitee?

R i m s.

Ne, tee tif jauni weefi Rahmawâ.

M a r g e r i s.

Mums nahkas grūhti, west nu rehkinumu;
So nesinam, zif tahlu Pileni,
Uš tureeni gan newed weens zekšch ween.

R i m s.

Swents laikam puhlas usnemt pirmo zeku,
Ar' kawešchanàs war jau rastees zekâ;
Bet Swents gan ismanigs kâ weza lapša,
Kam sinami it wiši zaurumi.

M a r g e r i s.

War ari buht, ka wiau nofit zekâ,
Zeb kahdi mešča šwehri šaploša . . .
Zeb ka tas nošlihtst kahdâ dšikâ upê.
At, kas wišš neuštrauz nu manus prahtus!

R i m s (klausas atkal).

Waj tatšchu nerahdišees gaiditee. (Mešchâ dširdams trokšnis).

M a r g e r i s (ušlekdams kahjâs, škatas uš mešchu).

Sirds stiprak pukst un kruhtis zilajas . . .
Tur redsu apbrukotus jahtneekus,
Papreešchu wadon's špošchâ zepurê.

R i m s.

Starp knašcheem jahtneekem reds ari Swentu;
Salihziš širga mugurâ kâ nošis.

Diwpadšmitais škats.

Tee pašchi. Nedâ (ar špošchu žiweri, bruneneeku weidâ gehrbuſes).

Wišchuts un beedri.

M a r g e r i s (lepni uš Rimu).

Ja, tee no dšimtenes, no Pilenem!
Un wiau wadoniš drihš ween preekšch manis,

Rà şawa funga, lozis şawus zekus. (Pee fewis).

Waj ta tif nawa mana ihsta mahte?

Reda (apstahjas, ştatas us Margeri, şpeesch roku few us fruhim; pee fewis).

A, ah! Bes teifşhanas jau pasihstu,

Uş matu lihdsinas tas şawam tehvam. (Uşkampj to, tab gribedama pahrlleezinatees, waj şawās juhtās newikas, atşedş tam kaflu un eedşimto fişmi eeraudşidama, eefauzas).

Marger! (Uşkampj to atkal; palaişch, afluşko to no galwas lihdsi kaşjam, uş Wişchutu, kas ar beedreem-şahntneekeem netahku noştahjees).

Manş dehls, ko pehdigi şche rodu.

Waj naw tas ştalts pehz şawa tehwa audşis? (Wişchuts un ta beedri paklanas godbijigi preefşch funigaişchta, kurfşch neişfatami aişgrahşts. Ap wineem pulzejas laudis; pee oşola parahdas waideloti; şlaweno funigaişchteni Redu, tehşwemes şardseni wişi pasihst, augşti zeeni; pa wişu eeleju işşekas trofşch-naina kuştiba).

Roniş (nemeerigş, pee fewis).

Şo neişprotams nemeerş mani apmahş,
Şche funigaişchteni ar dehlu redşot;
Paş neginu, kas man jel notizis?
Man uşnahş tagad tahda kauna jauşma,
Paş brihnumdaito meiteni eş baidoş;
Ştarp waidelotem wehlejoş to redşet,
Weenmehr ar preeku winā noşkatitees,
Ka wina şitam nepeederetu . . .
Nu apşeru tif neprahtigo şoli,
Ko şpehriş lihdsi ar pakalpigo krihwi;
Bet tomehr kaunş nu buhtu atkahptees
Un naw ar' darits wişai lehtdabigi;
Paşleeku ştaiftule şchi meitene,
Tas peedşihwojumi jo brihnişchşigi.
Şahşts ween paş wina wilktin peewilktu
Pee seedaltara leelus kaufşchu baruş;
Bet wişam tam nu raşees kawekli
Şaur brihnişchşigās Redas atnahşchānu.
Tai funigaişchtiş war jau şuhdsetees
Un tişpat weegli Redas praşişchānas
War krihwiş işpildit, ka manu kaşri

Loreis, kad meiteni mehš paņemam;
 Bet es no wīseem augsti zeenits wīhrs
 Tak nedrihktu nu rahdit wahjibu.
 Un naw wairs darišana ūhe ar meitu,
 Bet gan ar tahdu leelu jautajumu:
 No abām warām kurai japadodas —
 Waj waidelotu, jeb waj kunigaiūhtu?

K e d a. (uū dehtu).

Ūhe ūeweetem no kunigaiūhtu kahrtas
 Jr leela teeūiba un ūhehlastiba,
 No waidelotem ūanemt ūauūas ūkaidas
 Un mest tās ūeedaltara uguni.
 Tas atnes laimi un dod ūwehtibu.
 Un tahdās reisās kunigaiūhtenes
 Mehds ūkaidām, ko tām waidelotes ūneeds,
 Māht peejaukt dsintaru jeb ūeltu, ūudrabu.
 No pelneem iūlaūamee metali

Top paglabati Behrkon' mantnizā. (Ta meklejas pa ūawu ūomīnu, kas tai ūahnōs pee jostas peeūabinata un paūūeebuūe taiūni ūawu brunu zepuri, lepneem ūokeem dodas ar dehtu uū ūwehtnizu. Ne tīkai waideloti, bet pat kuhreju kuhrejs — krihwis uū Meruna roūas atūpeedees nahl Redai preti. Wīūi apūweizina wīnu ar zeenibu un leelu godbijibu; krihwis eedams pa preeūūu wed kunigaiūhteni pee ūwehtās uguns, tai ūeko Margeris nodurtu galwu. Pee ūeedaltara Reda iūnem no ūomīnas ūauju ūudraba naudas un met lihdū ar ūkaidām, ko wezākā waidelote tai ūneeds, ūeedam uguni, ka naudas gabali noūūkīnd ween uū ūeedokka almeeneem. Trihs reis prozeūijā apgahjuūe ap ūeedaltari, kunigaiūhtene paūlanas krihwim, dod wehl ūauju naudas waidelotem, ūwarīgi paūlatas uū dehtu un eet tad ar to projam, gabalīnu no waideloteem pawadita).

Trihs padūmitas ūkats.

Redas laudis (labeem eerotūheem, ūtīpri, weūelīgi un beūbehdīgi. Dee uūzehtluūūi peūeku telti, uūkuhruūūi wakarīnām uguni, uūtaiūijusūi diwi ūehdehtus). Reda. Margeris.

M a r g e r i s

(ar ūinkahribu un nemeeru uū mahti ūtatīdamees, pee ūewis).

Ūūij ūeweetei, ūūij mana iūstai mahtei,
 Gan gara ūpehka, nelokama prahta
 Waj buhtu wairak nekā paūūam man?

K e d a (statidamās uf dehlu).

Par ſkaiſtu jaunekli gan uſaudſis,
Kaut ar' kaš ſweeſchads, naidigs muhju dabai.
Waj tās tās ſihmes no tās ſweſchās ſkolas,
No kruſta karotaju audſeſchanas?

(Apluhko wehl reiſ eedſimto lahrpimu).

M a r g e r i s.

Behz tās jau uſſihmeja mani Swents
Par tawu dehlu Wahzu guhſtibâ,
Kad trihs jau bijam ſaſinajuſchees,
Mans uſtizamais Kims un Banuta,
Man Laimas dota, dahrgâ meitina.

K e d a (galwu kratidama).

Man Swents par wina daudz jau ſtahtijis,
Ir labi, ka to waidelotēs nehma;
Par ſewu, dehls, nebuht tew wina neder.
Tu gribi wina man par wedeklu,
Ko ilgus gadus Wahzi tureja?
Ne, ne! Ta neder tew par lihgamu.

M a r g e r i s (uhgſchus uf mahti).

At, mihlâ mahte, wina pahraf ſkaiſta
Un tikla, droſcha un ar labu ſirdi.

K e d a.

Ta, kaš tik ilgi dſihwoj'ſe pee Smundas,
Satidamās ar pulku wihriſchkeem,
Naw ſewa kunigaiſchtim, Kedas dehlam.
Par laimi nehma to pee ſwehtās uguns,
Wismaſakais tur wina nepaſudis;
Bet eš no winaš negribu ne ſinat.

M a r g e r i s (fatreetts).

Uš tewi lifu wiſu zeribu. (Pee ſewis).
Kahds ruhſtums lauſchas tagad manâ ſirdi!

K e d a (pee ſewis).

Winaſch peemirſis. (Ditti). Mums tagad zitaš leetaš.
Mums naw wehl laika domat, taiſiteeš

Uj kabhàm, laulibàm un jautrààm dsihrem.
 Ne lihgmibas dehł pahrnahzi pee mums
 Un nonahkfi tur Buhndòs — Bilendòs.
 Tur řagaida muhs řihwi řihni
 Un deen' un nakti atgainařchanàs.
 Ta naw wis křusta karotaju pilř,
 Bet tautas řargu weeta robesřhàs ;
 Nekat tur newar rokas řlehpi list,
 Nedř eerotřchus no rokàm ahřà laist.
 Sen gluhn uř mums jau křusta karotaji.
 Man nabag', nelaimigai řeeweetei
 Řihđ řchim bij řtabtees tawa tehwa weetà.
 Nu tawa reisa, wadit kara darbus,
 Un mana — atkal atgreestees pee wahrpřtas,
 No řpeesta biju jau pawřřam aismirřt.
 Naw, Marger, tagad laiks preeřřch prezeřřchanàs.
 Tu pařihřti tař křusta karotajus,
 Tew řinama buhs wixu lořřhnařřhana
 Un ne-apřlehptř buhs wixu řřchuhřřkas wiltus ;
 Tew wajadřes nu wiřu to mums atkřaht.
 Tadehł mums listens tewi atdewis ;
 Tapehř ar' tewi řprořtòs tureja,
 Lai ne-atneřtu tu mums wiřu to,
 Kař nořlehpuřs, řo negrib řaut mums řinat.
 No tewis tař neřo tee neřlehpa?

(Margeris domàs nogrimis ne-atbild).

Jau rihtu dořimees uř Bileneem.

(Keda ee-eet řawà telti un Margeris řawà no řareem řařleetà buhđinà, blakus mahtes teltij. Wiři nogul).

Řřchetřpadřmitais řřats.

Rařts. Margeris. Rims. Banuta. Waidelotes.

M a r g e r i s (iřnahř no buhđinas, pee řewis).

At, bahřgà mahte grib, lai atřakòs
 No řawas iřredřetas lihřawinas!
 Ta grib no řiđs man iřraut řiđi ahřà.
 Waj waru řřhni leetà padotees?

Es nesinu, kas mani šagaida
 Tur Pilenōs? — kā beigšees manas deenas?
 Bet to par wišām leetām drošči sinu,
 Ka Banutai buhs man gan peederet,
 Kaut šimreiš mahte tam ar' pretotos.
 Es tatschu esmu wihrs, kam šawa waka,
 Kas sin un šaprot, kas ir wihra daka.
 Naktis tumscha. Wiši gul kā mirušči,
 No manis ween behg Meega-mahmina.
 Ai, Banuta, waj tu ar' meega walgōs,
 Par tewi nomodā tif Margeris?
 Ak, Banuta, pee tewis firds un domas
 Kā taurini, kas rosi aplido. (Tas jogas lihds šehtai us to
 pusi, kur atspihd šwehtās uguns šarlana blahšma).

Pee dšihwas nahwes aisleegts wihtreešchem,
 Par šimtu šoleem tuwotees šchai šehtai,
 Aiš kuras uguns-meitu mahjoklis;
 Bet krusa karotaju školotam . . .
 Man, kahdā wehrtibā šchis Behrkon' blukis
 Un paganu tif rupjee šwehtumi,
 Kur stipra mihlestiba mani dšen?
 Deh! Banutas us wišu esmu gataws! (Tas kuhkojas, kā
 waretu us šchogu uštapt. Atštatidamees wišch eerauga aiš
 fewis kahdu few lihdsigu kustošchu ehnu. Wišch metas tam
 wiršū, šakampi to pee plezeem — tas ir Rims).

R i m s.

Mans kunigaišchti, ruhpu pilns par jums,
 Šuhs pamanidams ejam, steidsos pakal.

M a r g e r i s.

Kaut negaidits, taf derigs beedris šche.
 (Tas uslez Rimam, kuršch pee šchoga peešlejas, us plezeem)
 Nu waru wišu labi pahreddset:
 Luhk, leew nōs us ahdu klahtam zišām
 Gul pulzišch waidelotu — ugunsmeitu.
 Trihs negul, gaididamas šawu rindu,
 Kad tām pee šwehtās uguns jastahjas . . . (Štatas
 A, ah! Turpat ar' leewenitē šehd wisapfahrt).
 Bes meega mana šahpu Banuta . . . (Pustošchu firbi) . . .

Pag, pag! nu pat tās trihs, kas nomodā,
Nu zēlas, šawu fahrt pee uguns eet.
Mās brihtinš atleef man, ko isleetot,
Lihds nogurušchās waidelotes atnahf. (Tas šauz lehnā
Eh, Banuta! balfi).

Banuta (atšauzas).

Ai, Margeri! (Ta usteļ pagalma eefšpufē
pa šahpeeneem pee sehtas, steepdama taunteetim abas rokas preti.
Ahts, ihš šuhpsts).

Margeris (steigšus).

Klau mihlā!

Tu nebihstees . . . es nepališchu dšihwš,
Ja tewi šcheitan ne-ispestišchu.
Jel nekaujees tu, šewi peespeest, eet
Pee ugunškura. Ja reis metiši . . . (Te Banutanosuhd
aiš sehtas, Margeris nolaišchās no Rima plezeem semē. Trihs
no seebaltara usraudšibas nokufušchās waidelotes nahf atpaķal.
Weena no tām eeranga Banutu šahwam, bet Margeri nē).

Waidelote

(no seebotām muzinām dšehruše meestian, uš Banutu).

Eh! trakā kasa! Tu! Uš zīšām! Gulet!
Ko tu kà špoks pa nakti apkahrt kleijo?
Waj domā tu pahr sehtu pahrlēkt pahri,
Ka nokluhtu pee šawa mihlakā? (Štāki eefmeedamās).
Tu, meitin, peederi jau Behrkonim,
Neweens pat peedurtees pee tewis nedrihft.
Par welti nemozi jel šawu firdi;
Par funigaišhti aismiršti ir domat . . .
Luhf, Deews jau labaks ir par zilweku.
Nu, leezees gulet, behrns tu tahds! (Margeris ar Rimu
nepamaniti atgreeschās pee telts).

Peezpadšmitais škats.

Rihts. Laudis mostas, eet sirgus šakopt, uguni usfurt.
Keda (apgehrbuses inahf no šawas telts). Margeris (sehds preešch
šawas buhdinas). Rims. Swents. Wišhuts. Pileneešchi.

Rims (pee-eet pee funigaišhta).

Mans funigaišhti, laiks jau postees zēlā.
(Margeris neleekas ne dširdis).

S w e n t s (broščats buhdams, rausta winu pee drehbem).
Mans kunigaitšhti, luhdsu, laiks jau gehrbtees.
Juhf' mahte gatawa un gaida juhs;
Juhf, weenumehr ta raugas šchurp. Ja gan!

(Margeris nekustas).

R e d a (statas uf behlu, tuwodamās, škarbi).

Jau laiks ir zelā dotees! šen jau laiks! (Margeris sehđ,
uf winu ne azi nepameidams; eeraduse, ka tai uf mata klausa —
bahrgā pawehletajas balst).

Nu zelees! jahsim! sirgi gatawi.

M a r g e r i s.

Ne šoli nešpehršchu no šchejeenes.

R e d a (brihdi stahw tā mehma).

Tu? Ko tas nosihmē? (Margeris statas uf otru puš.
Klahtejee nemeerigi wirščas tuwat. Rēda parauj behlu aif pleza).

Waj dsirdi ar'?

Es pawehlu tew. Zelees!

M a r g e r i s.

Rezelšchos!

R e d a (newiūs šer pehž šawa šobena, kleeđ, tikko wehł
atprasdamās, ka tas winas weenigais behls).

Jel runā! Šaki, kas tew notizis?

Kapehž pret mahti šadumpojees tu?

M a r g e r i s.

Es gribu, ka ar mani mana lihgawa;

Beš winas nešpehšchu ne šoli prom.

Kad winu waideloti aifwēda,

Lai ar' par waideloti dara mani. (Šaki šmejas, ruhštuma

Es ne=eešchu no šchejeenes ne pehdu! pilns).

Ar winu šopā tif uf Bileneem,

Beš winas — atpakaš pee šchēhpnešcheem.

R e d a (bahrgi).

Ar waru pawehlešchu tewi šanemt.

M a r g e r i s (išrauj šobenu no maštīm).

Ja, tika mirušchu! Dsihws nepadosšchos!

Bet tā? Tu ne-eši man mahte, ne?

Ja tu pateesi mana mahte buhtu,
Tad neleegtu tu šawam dehlam to,
Ro pirmo reis wińsch dsihwê lihds no tewis.

K e d a.

To apbuhruše palaidnigà škuše.
Kaut šadegtu ta uguni, kas jašarg! (Margeris apšata
šawu šobenu, gataws atgairatees; Keda dušmās un širdšahpēs
Ja nebuhtu pee fakla dsimumšihme, šahš birbinat ašaras).
Par šawu dehlu tewi ne-atšihstu.
At, Wahzi tawu širdi pahrwehrtušchi,
Tew eeleshjušchi šawas ašinis . . .
Pawišam eši pahrwahzots no teem,
Tapehš no tewis nahš šchi pekles šmaka.

M a r g e r i s.

Tadehlš kauj man šche palikt . . . atstahj mani;
Es negribu jaht lihds . . . šche paliktšchu;
Te labatš nomiršchu, bet nejahšchu.
Seeweete, kaut ar' mana mahte ta,
Ne muhscham parwehletaja man nebuhs.

K e d a (šemi mihdama, roku lihdama pee šawa šobena).

Un tu šchis šwešchās palaidneezes labad
Pret šawu mahti nemees šazeltees?

M a r g e r i s.

Man wina šwešcha naw wis! ne! Ar wina
Mehš kopā badu zeetam. Šwehreju,
Ra winai jabuht manai lihgawai,
Ra ne-atstahšchu to neweenam žitam,
Ne pat ir juhšu Behrfontehwam, nē! (Par tahdu Deewa
nizinašcham, kura ofols un šeedaltaris tuwumā, laudiš no išbai-
lem it pakriht pee šemes. Keda atšahpjās. Margeris šmihne-
dams paštatas uš šahrta puši un nošplaujas. Mahte nesin, šo
darit. Par laimi neweena waidelota naw klahš).

S w e n t s (tik pa pušei tizedams Behrfontim, peegrūhš Mar-
gerim weegli pee rofas).

Mans funigaišchti, kas žums notizis?
Par welti glušchi gribat nemt šew galu;
Kadehlš tad? Waj tās mulka meitas labad?
At, šo juhš darat? Ro juhš darat?

M a r g e r i s (bahrgu fstateenu).

Brojam!

Es nepadodos mahtei un tu gribi

Behl mani mahzit? Ne, kahds neleetis!

(Swents faplazis atwelkas nost).

R e d a (koti ustraunkta, ahtri fchurpu turpu fokodama, uj faweem
laudim fstatidamās, pee fewis).

Man buhtu prahts, to list ar waru aiswest;

Bet deefin, waj man laudis klaufis wairs?

Dihds fchim, fur nebija teem fawa funga,

Tee afli klaufij' manām pawehlem;

Bet nu tee tura drofchi manu dehlu

Par fawu likumigo wadoni.

At, feeweetei jau nawa teefibas,

Kas wihreetim, fā gentes galwai — fungam. (Dehnata
tapdama, fagrausta no apfiras par fawu nespehju, ta greefchas
pee dehla trihzoſchu balſi).

Klau, Margeri, mans behrns, waj tew naw firds?

Waj teefham tew naw firds preefch fawas mahtes?

Waj tu par mani ne-apschehloſees?

M a r g e r i s.

Bapreefchu apſchehlojatees par mani.

R e d a.

Kaw wara man, tew dot to meiteni.

Tu nefini, kahds fwars ir waideloteem.

Mehs newaram ar wineem ſpehſkotees,

Ne peedurtees pee wineem nedrihfſtam . . .

Un wiſs, kam wini uſleef fawu roku,

Tas wiſs jau peeder wineem, peeſriht deeweem.

M a r g e r i s.

Es nefinu un finat negribu

Nefa par juhju deeweem, eeradumeem;

Bef Banutas taf nespehrſchu ne ſoli.

Waj nemat to ar waru . . . iſluhdsat,

Waj iſpehrſat, ar ſeltu uſſwehrdami,

Waj pahrmaintat pret zitu, weenlihdſ dauds,

Bet Banutai tiſ buhtin jabuht manai.

Ja ne, tad ir es dsihwot negribu. (Keda nu tit sapras-
dama, ta nedabus wirsrotu, stahw azis nobuhruse, Margeris
Wehl Baruta naw gahjuse pee uguns, galwu pazehlis).
Naw metuse neweenas skaidinas.

Wehl wina nepeeder wis wixu deeweem. (To dsirdejuse,
Keda steidsas prom pee waideloteem, kamehr Margeris sehð
fawâ weetâ kâ pee-audsis).

W i s c h u t s (uf beedreem paklusi).

Waj redsat ar', kahds stingris jaunais kungs?

Schis kunigaischtis prot gan pawehlet;

Tas tã jau muhsu firdis eemantojis:

Swehts peenahkums mums, sanemt pawehles.

K a h d s beedrs.

Wehs gribam to bes peespeeschanas zeenit,

Tas eewehribu peln, sin pawehlet.

M a r g e r i s.

Kim, pasneeds uhdeni man nodsertees.

K i m s (eelaisch no muzinas meestian).

Mans kunigaischti, tas jums labak dereš. (Pasneeds).

S e s c h p a d s m i t a i s skats.

(Wiseem waideloteem preefschã nostahjees) **R o n i s**. Keda.

Wehlat Margeris.

R o n i s (pee sewis).

Pee Soda! Reparedsu neka laba.

K e d a.

Sche esot mana dehla lihgawa,

No kuras ne pawisam naw wiasch schkirams.

R o n i s.

Es nesinu, waj ta wehl scheitan ir,

Waj naw ta zitureenê aissuhstita. (Keda mahj ar roku
Margerim, kursch eet ar pliku sobenu turp).

K e d a (dittã balsi).

Man saka: ta wairs scheitan ne-esot,
Uf zitureeni wina nosuhstita.

Margeris.

Te ir gan wina! Wehl preekſch ſaules lehta
Es wina redſeju. Te ir gan wina!
Tee ſalti melo!

R o n i s (leelâ brehtâ).

Duramos un nuhjas
Jel kampjeet! Tas muhs ſauz par melkuleem!
(Wiſi draud brukt Margerim wirſû. Te peenahf krihwis).

K r i h w i s (iſtruhzees).

Kas te par troſſni? Kas par leelu brehtu?

R o n i s (pee ſewis).

Ai, juſas, kildas ar ſcho kunigaiſſchti,
Ar kruſta karotaju audſekni
Dehl neeka meiteneſ, kaut ta ar' ſkaifſta,
War atneſt poſtu muhſu Rahmawai,
War ſazelt negodu tàs ſwehtumam
Un peeſmeet muhs wehl, Behrkontehwa kalpuſ.
Bet tagad ja-iſleeto gadijums,
Par meiteni nu jaraug iſtaulet
Labs atlihdsinums Behrkon' mantnizai. (Uſ wina mahjeenu
krihwis, waideloti eet eekſchâ pa wahrteem, fur winſch ari
Redu panem lihds. Margeris paleef ahrpuſe lepni ſtahwot un
nogaidot).

Septinpadſmitais ſtats.

Laudis faſtabjas pulzinds. Jargala, dabujufe ſinat, ta kuni-
gaiſſchtiſ iſtaro winas meitu no waidelotu waras, ſteidſas no
lahda ugunſtura pee wina. Pee oſola dſirdams troſſnis. Pee-
peſchi no ſahrta ſahf gaiſôs wehdinatees balti dweeki — waide-
loti lahpi ſahrta augſchâ, weſdami ſawâ widû krihwi; wiſi
wini ſwehtu apgehrbâ, leeleeem wainageem galwâ un ſiſleem
rolâ. Laudis pluhſt ſahrta tuwumâ. Dſiſſch klufums; wiſi
grib dſirdet runataja wahrbus, kureem peemiht ſwehtums.

K r i h w i s

(iſſti kuſtinadams, uſ debefim luhlodamees, pazeltâ balſi).

Ruhzi, ruhzi, Behrkoniti — —
Mahzi laudis ſemotees,

Atsiht tawu leelu špehku — —

Tawam prahtam padotees . . . (Krihwim
peetruhst elpas. Tas pazel gan weenu, gan otu roku. Top
tumschš. Dobja pehrkona ruhkona. Laudis kleebseneem metas
želôs. Krihwis paleel kusu. Waidelotes ustur štipraku uguni.
Top atkal gaischš — atšpihd šaule).

R o n i s.

Juhs, šapulzetee Behrkontehwa laudis,
Jel klaufaites, kahšs kuhrej' kuhrej' lehmums:
Par waideloti išredsetà meita
Top atlaista no šwehtàs uguns gaitas
Tadehl, ka wina zitam šadereta;
Bet Deewam patihk, ka tam kalpotu
Tit šchihstas jaunekles ar šweiku firdi. (Margeris pazel
abas rokas, wizina žepuri. Waideloti nosuhd no šahrta).

Altonpadsmitais štats.

Atwezas wahrti, isnahk Nedā, wesdama Banutu, kura baltā
waidelotes apgehribā ar šelta piņnem; galwā tai ruhtu wainadšinhš.
Margeris.

N e d a .(us Margeri).

Šche tew nu lihgawina, baudeet laimi!

M a r g e r i s (metas želôs mahtes preekščā).
Baldees tew, mana šelta mahmukina!

N e d a (apkampdama ta galwu).

Nu ihsti juhtos, dehlš, par tawu mahti.

M a r g e r i s (ušzeldamees).

Ta bija pirmā mahtes apkampščana,
Kas welsinaja manu šahpju firdi.
Tit nu man mostas behrna mihlestiba.

B a n u t a (ari trisdama Nedas preekščā us želeem).

Tu mana otrā mihlā mahmukina! (Štuhpsta tai rokas).

S a r g a l a (apkerdama Nedas želus).

Muhš' behrni šawed muhs nu radneezibā,
Tapehž es tuwojos ar' pateizibā:
Kaut rastos mums nu laime mihlestibā! (Margeris un
Banuta apkeras. Wiši kopā gan preezajas, gan raud).

K e d a.

Mu schigli firgôš! Prom uf Bileneem!
War katru deenu usbrukt schêhpneschi,
Tur aplenkt muhš; warbuht, ka tee jau zelâ . . .
Uf Bileneem! Uf Bileneem! Sel aschi!

W i s i K e d a s k a u d i s.

Uf Bileneem! Uf Bileneem! So knaschi! (Bileneeschu
pults, eefsehgdams kunigaitſhteni Kedu, dehlu ar lihgawinu
un Fargalu ſawâ widû, taiſas tà ſahrtigâ rindâ dotees projam).

Dewinpadſmitais ſtats.

Tee paſchi. Iſluhts (atſtrej).

I ſ l u h t s.

Schurp, augſtâ kunigaitſhtene, es ſteidsos,
Zums atneſt wiſai nopeetnigu ſinu.
Ta leelâ brihnumu un breeſmu laiwa,
Bee kuras ſchêhpneſeji naigi ſtrahdâ
Un tanî taiſa breeſmu maſchinas
Dehl akmenu un uguns meſchanas,
Lai apſehſtu no uhdens puſeš pili,
Muhſ' lihds ſchim ne-eenemto zeetofſni,
Ta ehrmu laiwa drihſ buhš gatawa;
To darwo tiſ wehl, eekrauj pahrtiku.

(Wiſi iſbihtas, pat droſchâ Keda).

K e d a.

Uf Deewš! tas zeetofſnis pret zeetofſni.
Es ne-eſmu wehl tiſ dauds bijuſeš
No kruſta karotaju daudſuma,
Râ no ſchi paſakainâ breeſmu ehrma.
Uf Deewš! zaur winu paredſams mums gals!

M a r g e r i s (apdomajees).

Man, mahte, labas domas eekriht prahtâ. —
Tee tagad domâ buht beſ kahtâm breeſmâm,
Kekahdu trauzejumu negaidot.
Mehš nemſim daſchuš wihrus, nemſim ſwiſi
Un peelaidiſim ehrmam uguni.

S w e n t s.

Es usæmos turp. winus fleepen nowest.

M a r g e r i s.

Mums katrâ sinâ laiwa fwilinama,
Tas atnems wineem gribu, tuhda! usbrukt.
Un eekams zitu laiwu ustayis,
Tikmehr tee saudes laiku, winu weefi
Tad aifbrauks katris prom us fawu pufi.

R e d a.

Bet kas tad usæmfees fcho leetu wadit?

M a r g e r i s.

Es pats. Schis buhs man pirmais mehginums.

R e d a.

Ne! Tewi nelaidifchu tahdâ trazi.

M a r g e r i s.

Man, mihlâ mahte, katrâ sinâ ja-eet,
Es fajuhthu, ka man tas isdofees;
Es protu walodu un panehmeenus,
Ar Swentu nebihstos es ne no ka.
Kas faprata ar mums fchurp atlawitees,
Tas fapratis ar' fchoreif rihkotees,
Ka dsihwi pahrnahkim mehs atpata!

S w e n t s (few pee fruhstim fisdams).

Et! isdofees mums ehrmu fadefinat
Un atgreestees pee jums us Bileneem,
Ka ir ne matinfch nebuhs aifahrts mums.

R e d a.

Bateefi, atkal japadodas man.
Ar preeku, dehls, es redsu tawu drofmi
Un tawu newaldamu wihrestibu.
Ta, dehls, parleeku leeti deres tew,
Gerangot eenaidneeka leelu fpehku,
Tat nekluht leetai ne-ustizigam.

Margeris

(atwadidamees, peewed lihgamu pee sawas mahtes).

Schi sche mans dahrgums; glabajeet man to;
Bes tās naw manai dsihwei şalduma,
Tās labad seedotu pat dsihwibu.

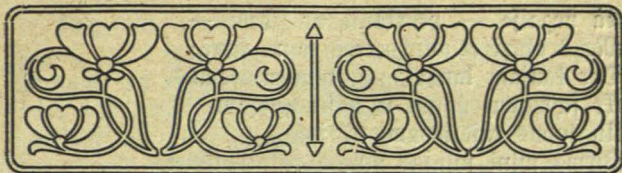
Reda (Barutu pee kruhtim şpeesdama).

Ku şahşchu to kà şawu meitu mihlet.
At, no ta paşcha brihscha, mihlais dehlş,
Kur juhti şpehku, buht par wadoni
Un gentes galwu, — buhşchu atkal mahte . . .
Tai ştahwokli un şwehtâ peenahkumâ,
Breekşch ka no dabas eřmu radita,
Bet ko man nabadşitei nahzas atştaht,
Lai atreebtos par wihru un par dehlu.

(Wiři prom.

Reda ar weenu pulku uř weenu, Margeris ar otru pulku uř
otru puři).

Peektais zehleens.

Malburgâ, granita sahlê kapitulâ şapulzejuşchees ordena wezakee un weesi us kara padomi, turâ marschals, kâ kara şpehla komandetajs, par preekschneeku. Starp weeseem: Brandenburgas markgrafs, Braunschweigas leelstungs un Namuras grafs.

Birmais ştats.

Marschals Altenburgs. Sigfrids. Brandenburgas markgrafs. Leelmestrs Lüderfs. Komturs Soltefs. Bernards. Lamperts.

Marschals.

Karsch, ko mehş wedam te ar paganeem,
 Pawişam lihdsigs nawa wineem kareem (pagreefees us
 Ko juhs tur wedat Bakar-Europâ, Namuras grafa),
 Ar' naw tas şalihdsinams ar teem kareem,
 Ko muhsu orden's zittahrt austrumõs
 Ar Sarazineem zihnidamees weda.
 Gandrihs es ihsti pateikt nesinu,
 Waj war şcho kazu şche par kazu şaukt.
 Şhis bars, ar kuru mums şche nahkas kautees,
 Jau newar lahga pastahwet pret mums;
 Winşch pats to ari iten labi sin.
 Us weenu muhsjeju ja naw to defmit,
 Tad tuhðalin tee naigi laisčas lapas.
 Şchi karoşhana loti ehsmota:
 Ta pastahw behgşhanâ un mahnişhanâ;
 Mehş nogaidam, lihds eenaidneeks kluhst meerigs,
 Un nahkam allaschin no tureenes,
 Ko kureenes tas nesagaida muhs.

Rà negais — pehrtonis ar sibeni —
 Mehš ahtri eelauschamees wixu semè;
 Tur kaujam laudis, nodedsinam zeemus,
 Ar šchēpu, uguni it wišu beidsam
 Un lopus aisdšhdami aisejam,
 Birms wixi šalafas mums pakal dšhteēs.
 It beesi gadas, ka tee nanahł muhs,
 Ar laupijumu šmagi apkrahwuschos,
 Raut kahdā purwā, jeb ar' dumbrajā,
 Tad jagainajas no šchi študru puhla . . .
 Ja usbruhłtam mehš masam pulzinam,
 Tad wišus tos kà odus isnihzinam;
 Bet kad tee škaitā pahrafi par mums,
 Tad wixi paleeł gaušchi neganti
 Un dara nedširdetus breešmu darbus.
 It katram nahwe tad tił sobu galā.

Sigfrids.

Daschreis ar' isdodas teem eelausteēs
 Pat muhsu robeschās, tad wixi tur
 Bes kahdas schehlafstibas wišu wanda.

Maršchals.

Tapēz ar' wiša leeta fastahw tā:
 Teem peekłuhł negaidot un usbruhł tur,
 Kur naw teem kahdas aissargašchanās.

Brandenburgas markgrafs.

Ta iraid ihsta mediba.

Daschi (šmejas).

Ha! ha!

Deelmestrs.

Bet šchoreis gahjeens drušku zitads buhs.
 Mums jalausch p̄retestiba weenā weetā,
 Kas fastopama tur us robeschām.
 Tur Bileni wehl štipris zeetokšnis,
 Kas iten labai pilij lihdsinas,
 Wispirms lihds pamatam tas nopostams.
 Ku šaprotams, mums wajag wixu nemt

Un isnihzinat, zitad ne-eespehjams
Mums zauri speestees, nokluht semes widu,
Ja buhs ais muguras tahds eenaidneeks.
Schai ala peemiht allaschin dauds kauschu,
Turklaht tai wisai usmanigi fargi,
Bet tomehr wini leeli meschoni.

R o m t u r s.

Lihds schim bij gruhhti eenemt Pilenus,
Teem us trim pusen upe apfahrt tek,
Ra wineem newareja lahga pee-eet.

M a r s c h a l s (fmaididams).

Taf rahdas lihdselkis schim kaweklim,
Es domaju, tas buhs tas ihstenaiss.

B r a u n s c h w e i g a s l e e l s k u n g s.

Waj warat pateikt, kahds tas lihdselkis?

R o m t u r s.

Mehs pawehlejam taisni preeksch tam taist
Jo leelu laiwu, ko war drihsak faukt
Par dischu kustinamu zeetokni.
Mehs weegli nolaidisim wiku upe,
Pee paschas pils tad drofschi peepelbesim
Un mehginasim eenemt to ar joni.
Schi milhu laiwa war dauds kauschu usnemt;
La buhweta jo stipra. Us tas buhsim
Tik drofschi, iten ka us fausas semes.

S e e l m e s t r s (nopuhsdamees).

Rai Deems to dod! Tas buhtu tad leels solis
Par labu tahlakajai kara gaitai.
Schee Pileni muhs tik pat stipri kawè
Ra klints trauz leegu upes tezeschanu.

S i g f r i d s.

Wiss ari sagadas ta ehrmoti.
Waj wjadseja gan tam notiftees,
Ra Pileni mums kluhst par breefmu lihgsdu?
(Us Bernardu pagreesees).

Schee Bileni taf Jura dsimtene,
Juhf' isbehguschà mihlà audsekna?
Un kas war sinat, winam isdewees
Warbuht wehl tatschu pehdigi tur nokkuht.

Bernard s.

Es schaubos, ahrprahtiga jauniba
Ween spehja usnemtees scho trako zeku.
Kaut tur waj bads nu winu nomehrdeja,
Waj ari mescha swehrs to saphlehsa.

Romtur s.

Juhs audseknim, kà leekas, bija lihds
Par winu wezaks, loti manigs zilwets.

Bernard s (nopuhidamees).

Tas lops, tas pustraks!

Lampert s (kaunprahtigi).

Jums pat nepatiftu,
Ja notiftu ar winu nelaima,
Tadehl ka juhs, kà tagad wisi runa,
Schi radijuma, Jura, audschu tehws.

Bernard s (bahrgi us to pagreesdamees).

Wans funks! Ne domat nedomaju leegtees.
Warbuht, ka kluhdijos, taf ne wis tihschu.
Tas bija behrns un tapa jauneklis,
No kura warej' leelas leetas zeret.
Ja nebuhtu tif peemaisijuschees
So slegen kahdi sweschi eespaidi,
Pee kureem rasi Sigfrid' mahsa, Gmunda,
Ar sawu audschu meitu naw bes wainas, —
Tad wareja no wira isnahkt derigs,
Ar laiku slawens orden' peekritejs.

Sigfrid s (smeedamees).

Ai, Bernard' funks, jums wajadsetu sen
Jau dseedinatees no tàs leelàs kaites,
Greeft paganus us ihstu taisnib's zeku.

Tos peenahkas tif apfaut, isdeldet.
Sche deemjchehl nawa zita lihdseffa.

Marſchals.

Ja nonahzis winſch Bilend's pee mahtes,
Tad, jebſchu tas teem warens palihgs nebuhs,
Dat labaf muhs tas paſihſt, nekà ziti . . .
Un ta jau nawa lahga buhſchana.

Bernard's.

Es domaju, ka tas buhs otradi.
Winſch paſihſt muhs un ari muhſu ſpehku,
Winſch tà tad raudhis wineem ifrunat,
Scho nederigo mulka pretoschanos.
No tam gandrihſ es eſmu pahrleezinats.
Scho kauſchu ſtuhrgalwiba, pahrdoſchiba,
Behz manàm domàm, teeſcham nahk no tam,
Ka nepaſihſt tee eenaidneeka ſpehku.

Komturs (fmihnedams).

Juhs, brahli Bernard, protat aiſſtahwetees.
Es winus ari brangi paſihſtu . . .
Tee naw wis pahrspehjami firdibà;
Lihdſ beidsamam tee faros, aiſſtahweſees,
Un kaut ar' wineem buhtu ja-eet bojà.
Tee breeſmigi un wihrifchkiigi kaudis.
(Sehde beidsas. Sehdes lozekli fahk zits zaur zitu jauttees,
jawà ſtarpà farunatees).

Leelmeſtr's (uf komturu).

Kà ſtahw ar laiwu, no ka tif daudſ zeram?

Komturs.

Gandrihſ ta jau pawifam gatawa.
Tif atleek pahrwilkt dibenu ar ſwiſi
Un eekraut wajadſigo pahrtifu;
Jo apfahrtnè buhs gruhiti kaut fo dabut
Un aplentſchana wilkſees droſchi ilgi.

Marſchals.

Juhs domajat? Jau maſchin's iſſkats ween,
Man ſchkeet, it wiſeem ſazels leelas hailes.

R o m t u r s.

Ja nemaldos, tad wīnus nepahrsteigs.
Lai gan to buhwejam mehš klufā ostā,
Bet wineem ira šawi isluhti,
Kas wineem par it wīsu sīnās peenes,
Naw laiwas noluhks gruhti usminams.

L e e l m e s t r s.

Kad ar šcho laiwu nolaidišim laudis,
Mums nahtšees šteidsigi tai pašā laikā
Ar' aplenkst zeetokšni no šausuma;
Uš reišu ja-aplenz no wīšām pušem.
Un lai ar' maksatu, ko maksadams,
Pils jadabon mums tomehr šawā warā.

M a r š c h a l s.

Bes šchaubām, kur wehl pastahw Pileni,
Mehš newaram ne šoli špert us preekšču.

S i g f r i d s.

To wini teščam ari pašči sin.
Tapehž us tam mums jašagatawojas,
Ka waren aištahwes tee šawu ligšdu.

M a r š c h a l s.

Uš tam jau ešam šataišijušchees.

O t r a i s š t a t s.

Dee pašči. v. Getkens (brunās, puteklains, noguris eenahš).

L e e l m e s t r s (uš Getkenu).

Kas peespeeda juhs šcheitan eerastees?

R o m t u r s.

Rapehž juhs atstahjat jel šawu weetū?

Es ustizeju usfraudsibu jums.

Kam šawu peenahkumu atdewat? (Getkens zeesch wehl klufu).

W i š i (eenahzeju apstahdami).

Kas notizis? Kas notizis?

Getkens (ar rofu atmesdams).

Uk posts!

Man nebija nekahda eemesla,
Wehl ilgaki par usraugu tur palikt.
Ta laiwa, kas tif daudj mums maksaja
Gan puhliu, gan laika, gan ar' naudas . . .
Ta laiwa beigta! Laiwas mums wairs naw!
(Sapulzeto balsis, issauzeeni jauzas zaurum zauri).

Weens (fauz).

Wairs naw!

Dtrs.

Oho!

Trefchs.

Ko melsh tas?

Geturts.

Runa skaidri!

Deelmestrs (stipra balsi).

Silentium! Jel runajeet pehz kahrtas!
Ka notizis wiss! Kas wiss notizis?
To siki istahsteet bes shchpshanas!
Mums skaidri jasin, kas pee tam ir wainigs.

Getkens (peeri noslauzidams).

Neweens naw wainigs, shku, it neweens;
Neds es, neds tee, kas bija lihds ar mani.
Es gataws teesai, sodam padotees.
Bij laiwa gatawa; to nolaidam
Un isbrauzam no ostas uhdens zeka;
Ta gahja labi, peldeja it weegli.
Mums pawehleja usnemt pahrtiku.
Uf tas mums wajasheja labi gaidit.
Pa tam bij eenaidneeki sh-oduschi
Par muhsu laiwu, winas noluhfu,
Kas draudeja teem nonest leelas breefmas.
Mehs apstahjamees nakti upes widu,
Kad shpen peepeldeja laiwinas
Pee muhsu leelas laiwas paschas malas.
Neds gaidijam, neds ari paredsejam,

Ra tee mums usbrukt eedroschinafees.
 Uf muhju laiwas farga fauzeeneem
 No fweſchâs laiwas tahds jauns zilwets
 Pa wahzifki mums ſkaidri atbildeja.
 Es wiwu wehlaſ labi paſinu,
 Tas bija tas pats jaunais wiltneeks, *Juri,*
 No Bernards audſinaja, ſkoloja.
 It peepeschi, pirms ſpehjam attaptees,
 Tee meta uguni muhſ' laiwa eefſchâ
 Uf drihwejamâm pakulâm un ſwiki.
 Tulin tad uguns leesmas iſſchahwas.
 Uf pehdâm bijam klaht pce dſehſchanas,
 Bet te ar' paſcheem glahbt bij dſihwibu.
 Bee fimta Leiſchu laiwiâs, gan peldus
 Muhs aplenza un muhju laiwa dega.
 Mehſ mitejamees dſehſt un domajam
 Tik kâ mums paſcheem iſglahbtees no leesrâm. *(Tas*
No uguns jalez bija uhdeni; ſmagi nopuhſchas).
 Bet tur ar duntſcheem ſagaidija muhs.
 No muhſejeem tik iſglahbas ne daudſ
 Un laiwa ſadega lihds pamatam. *(Bernards ſaliktâm*
rokâm, nokahrtu galwu ſtahw kâ noſeedſneeks).
 Schis usbrufums ir prahtâ nebuhtu
 Wis nahzis muhju eenaidneekem, Leiſcheem,
 Ja nebuhtu ſchis behglis, nodewejs . . .
 Ja nedſirdetu Wahzu atbildi,
 Tad tuhdaſ buhtu atgainajuſchees
 Un uguns nebuhtu tad peetapuſe.
 Ne tik ween brahta Bernard' audſeknis,
 Bet ir wehl diwi tahdi nodeweji,
 Kâ wiwſch, mums atbildeja ar: „gut Freund.“
 Ta bija tahda leela beſkauniba,
 Breekſch furas lihds ſchim truhta peemehra.

V e e l m e ſ t r ſ (uſ marſchalu).

Tas mums ir leelu leelais ſaudejumſ,
 Bet taſ ne tahds, ko panest newaretu.
 Ta laiwa teefſcham wareja mums deret,
 Bet ar' beſ tās mehſ iſtift pratifiſim,

Tik nedrihstam mehs nowilzinat laiku.
 Ja muhsu eenaidneeki pamanis,
 Ka šatrekufšchi muhsu droščširdibu
 Un peespeedufšchi tà muhs atšazitees
 No nodomatās usbrufšchanas wineem,
 Wehl wairaf paliks wini bestaunigi.
 Mums wiņeem špehteem zelā jadodas
 Uj Bileneem, šcho leelo tšchuhstu ligšdu . . . (Uj Getkenu).
 Zit no jums laiwā galu nehmušchi?

Getkens.

Starp ordenkraudim šaudejums ir masafs;
 Bet darbeneeku škails . . . naw ihsti šinams.

Brandenburgas markgrafs.

Upscheshlojatees! Waj tas zeetofnis
 Pateesi tahds, ka nemt to nespehtum?
 Tas laikam kaut tahds toka šchuhnu šastahws,
 Tik weetām rasi mahleem apmehtats.
 Ja winu šeds no weenas puses upe,
 Tad otrā pušē pee-eet winam šaušums,
 Tur nometišimees, to aplenkšim.
 Tee milsu laiwu šadedšinaja,
 Mehs šadedšinašim šcho winu telli.
 Gan škola? — aptiht bultas pakulām,
 Ar šwiki apleet, laist tad juntā teem?
 Mehs katrā šinā pili eenemšim,
 Kas preti stahs, to isnihzinašim.

Leelmeštrš.

Mums katrā šinā tà tas jadara,
 Jo drihsaf daram to, jo labaki,
 Birms paguhst wini špehtus šalafit.

Romturs.

Tulit tad eesim!

Maršchals.

Duhš, tas wišai brangi!
 Tad pawehles nemas jau newajaga.
 Preekšč šapofchanās peetiks rihta deena. (Wiši aišeet).

Treschais flats.

Bernards. Getkens.

Bernards (Getkenu pee rofas atturedamē).

Es luhdu, jele ne-aifleedsatees,
Ar mani kahdus wahrduš parunat.
Waj teescham pasinat to neleti . . .
To manu isbijuſcho audſekni?

Getkens.

Par to taf naw neſa, ko ſchaubitees.
Warbuht es nebuhtu to pasiniš,
Jo mehš ar winu reli redſejamees;
Bet ziti, kaš to labi pasina,
Iſ pilnigi par winu ſkaidribâ
Un wiſi weenâ baſi ſauz ta wahrdu.
Winſch taš, kaš atweda ſchoš meſchonus,
Winſch dewa wineem ſawas pawehles,
Winſch pirmais muſu laiwai uſbruka.

Bernards (rofas laufidams).

Winſch paliziš tad dſihwš! . . . winſch Pilendš!
Taš ne-iſprotamš, kahdâ wiſſe winſch
Iſ ſpehjiš no-eet tahdu garu zeku
Un pratiš iſmukt pakaldſinejeem.

Getkens.

Kaš tur tiſ ne-iſprotamš? Man jau teiza,
Ka nodomadamš behgt no ſchejeenes,
Taš lihđſ ſew panehmis juhſ' wezo kaſpu,
Kaš ilgi bij pee jumš par iſluhtu,
Bet kaſpojis ne jumš, bet Deetawai.
Schis, protamš, wiſuš zekuš ſinajiš. (Taš pazek roku ar
Dſelſa zimdu).
Ta ir ta nelaima, ka ordeniš
Tai weetâ, fur uſ dſelſi japaſaujaš,
Ar weenu palaiſchaš uſ wiltibu.
Schee laupijuma kahree nolihktumi
Nekur wehl nawa lahga derejuſchi,
Waj buhtu taš ar Poſeem, Pomeraneem,
Waj ar' ar Veiſcheem, kâ ſchi gadijumâ.
Muhſ' dariſchana — uſwilkt brunas, kautees. (Taš aiſeek).

Beturtais stāts.

Bernards (stahw domās). Deelmestrs (eenahf).

Deelmestrs (uf Bernardu).

Jums ne-isdewas wis pa prahtam ihsti!
Tas lai jums der par mahzibu uf preekſchu;
Bet zeru, ka juhs labu gribajat.
Wisaugstakajam ſuhdseet ſawas behdas. (Aiseet).

Bernards (noftumis, nopuhſdamees).

Uf, ja! Par maneem labeem darbineem
Bij zeeft un stahwet tagad man ar kaunu.

Beektais stāts.

Bernards. Silwestrs.

Silwestrs (mihligeem ſmaideem).

Es atnahzu jums praftit, brahli Bernard,
Waj teriak-ſahles negribat nemt lihds?
Bee bruhzem derigas tās plahſterim,
Seb wehlatees wehl kaut ko zitu lihds nemt?

Bernards (noftumis).

Brahl Silwester, es palikſchu, kà leekas,
Te pat ar jums un ar tām teriak-ſahlem.
Man nawa, sineet, nolemts lihds eet karā
Un pašam praſitees taſ nepeenahkas.
Es manu, ka uf mani brahli duſmo,
Man uslikdami to par leelu wainu,
Ka nodeweju usaudſinajis. (Silwestrs rauſta plezus).
Warbuht, ka wineem ari taiſniba,
Ka pagan' behrnus labat tuhdat noſkaut,
Nekā toš ſaudset, nemt un audſinat . . .
Par frusta karotaju paleekotees,
Man nebij paliktees par zilweku.
Man ziti brahli pahrmēt ihsti to,
Ka audſekni es pahraf lolojis.
Ja ta ta waina, neteiktu ne wahrda,
Bet wiſch taſ bija behrnus un jauneklis . . .

Silwesters.

Es ari, brahli, sahku wiau mihlet
Un jutu lihdszeetibu, kad tas flims bij.
Mehs abi, Bernard, nederam par beedreem
Scheem zeetfirdigeem dselša zilwekeem.
Par laimi, ka man darbs pa flimnizu.

Bernards.

Man gauschi schehl scha mulka jaunekla,
Schi zilweka ar leelam dahwanam;
Tam katra sinâ drofchi janem gals.
Das tagad laikam atrodas pee mahtes
Tur Bilendš, pret kureem tagadin
Top sarihkoti wiši muhsu spehki.
Schehl, gauschi schehl par tahdu zilweku
Ar tahdam spehjam . . . dsihws winšch nepaliks.

Seštais flats.

Dee pašchi. Marščhala kumpanš Strekers (eenahk ar listi rokâ).

Strekers (uf Bernardu).

Jums ari nolikts fara gaitâ dotees.

Bernards (schaubidamees).

Jr man? Jr man?

Strekers.

Ja! Sche, luhk, pašchi lafeet.

Jo mestris, kâ ar' marščhals, abi spreesch, (Nahda listi).
Ja nahktos gruhti, eenemt Bilenus,
Kad juhs, kâ parlamentars, pratischot
Wislabak west ar eenaidneefkeem runas;
Jo wini domâ, ka tas peena puika
Nu atrodotees eenaidneefku barâ. (Aifeet).

Silwesters.

Nu dodu sawu swehtibu jums, brahli!
Ar' man ir gauschi schehl ta jaunekla —
Das bij tik gudris un tik patihkams;

Za kaut jel kà jums buhtu eespehjams,
Tad raageet glahbt ta jauno dsihwibu.

Bernards (nopuhjdamees).

Za gan! No juhfu mutes Deewa auzi:
Ak Kungs, muh' abu nopuhšchanos klaufi! (Abi aiseet).

Septitais skats.

Pilenos. Depnatās ehkas galā pazekas lukts jeb tornitis.
Blaschs pagalms ar augstu ugunskuri. Tur pat daschi gari galbi.

Baruta (ustahpuse luktī).

Baruta.

Ak, katru deenu kabhju šcheitan augščā
Un luhkojos us leju, upi, mescheem,
Waj neseeraudsišču es Margeri
Ar wina kara pulku nahkam mahjās,
Taf weltigas ir manas ilgas — gaidas.
Ak, mihlakais ir tahlu kara breešmās
Un mana firds deg šcheitan ilgu leesmās!
Bet manā firdi dsiki rausta špirgste
Nu ahrā lez kà šposcha zerib's dsirkste.
Schurp nakts-šargi jau atštrehja ar siuu,
Ka tahlumā reds blasšmu, uguntinu.
Tad mahte Nedā mihli mani šweiza
Un leela preeka pilnus wahrduš teiza,
Ka Wahzu ehrms nu degot uguns leesmās
Un muuns šche atškanesshot kabhju dseesmas.
Tas ehrms, kas gribej' apriht Pilenus,
No Marger' šadedšinatš pelnōš dus.
Zuhš, putni, gaišā, dodeet siuu man,
Waj Margeris drihš šagaidams buhš gan? (Dšird tauru
flanas).
Manš šaldais draugs! Manš dahrgais tauteetis!
(Ta laiščas lejā pee mahtes).

Astotais skats.

Sargi šagaida pee wahrteem šawu kungu. Margeris (ustahjas
ar kara wihru pulku).

M a r g e r i s.

Nu fweizinata, mana fchuhpła weeta!
Zuhs Bileni, mans tehwu mitekli,
Kur nu man nahkas buht par pawehlneetu.
Es fweizinu juhs, behrna weetinas,
Taf nu pee malas behrnu leetinas.
Af pa fcheem daschdaschadeem zihnineem
Un pa fcho fihwo usbrukuma laiku
Es pahrwehrtées, kà pats to stipri juhtu,
No sehna un no jaunekla par wihru.
Man galwâ rodas tagad wihra domas:
Es grihu noflehgt fabeedribu drihs ar
Dischfunigaitfhti, Gediminu, Wilnâ,
Tam lihdsset zihnitees ar eenaidneekfeem;
Es grihu eegahdat few wifu to,
No redseju pee frusta karotajeem,
Râ: brunas, fchêhpus, kaltus wairogus.

(Wina pulks gawilè).

W e e n s (eefauzas).

Ja, funigaitfhti!

O t r s.

Waronigais wadon!

T r e f c h s.

Ar jums mehs drofchi katra zihniâ!

S w e n t s (butfcho Margerim rofas).

Mans funigaitfhti!

W i f i (fauz).

Tehwu femes fargš! (Tauru ftanas)

D e w i t a i s f t a t s.

Keda (no otras pufes nahf preti ar Bilenu kara fpehku un
pliwinameem karogeem). Banuta.

K e d a (kianidamàs dehla preefchâ).

Sweiks tawâ tehwu-tehwu mitekli!

Sadegdams uguns fahrtâ mihlâis tehws,

Tawš weztehws Walguts, preekšch ne ilga laika —
 Tas mira drihš pehž muhšu pahrnahšchanas —
 Tit atstahja tew, šawam meitas dehlam,
 Kà šwehtu mantojumu ruhkto naidu
 Un leelo reebumu pret šchēhpnesejeem,
 Ko neša kruhtis, muhšcham karodams. —
 Nu šanem tu šcho gruhsto mantojumu,
 Wehl kaujās wairodams ta šwehtumu;
 Ar wihrestibu tawa kruhts lai pildas,
 Ka topi tehwu zeenigs pehžnahzeis.
 Kaut taweem darbeem ne-atrautos Laima,
 Ta tawas mahtes wehlejumu glaima! —
 Lihds šchim es biju pawehletaja,
 Nu tu šchis šaimes galwa, pawehletajs,
 Nu dodi tagad šawas pawehles! (Greesdamās pee šawa putka).
 Juhs, wezakee un mani kareiwji,
 Juhs, bajari un wiši pileneeki, (rahhdidama us dehlu).
 Sche tagad ir nu juhšu jaunais kungs!
 Ne muhšcham nebuhdami nogurušchi,
 Nu klaufeet tam, kà man juhs klaufijušchi!
 (Karogi wizinas, wiši dšiki paklanas, šautdami).
 Slawa, šlawa, šlawa tam!
 Slawa muhšu waldneekam!

M a r g e r i s.

Ai, mihlā mahte, kreetnee kara wihri!
 Scho redsot, dširdot, širds man nodreb tihri,
 Ne wis aš bailibas un kautrešchanās,
 Bet drihšaki aš karstas wehlešchanās,
 Ar jums eet zinixā: — waj uswarot,
 Waj waron nahwē garu islaischot.
 Tu, mana tehwu seme, eši drošcha,
 Wehl tawu dehlu waroniba mošcha!

W i š i (šauž).

Slawa, šlawa, šlawa tam!
 Slawa muhšu waldneekam!

B a n u t a (šteidšas pee Margera kruhtim).

Mans kungs, mans mihlakais, mans šaldais draugs!
 (Upšampjas).

R e d a (Banutu pee rofas nembama).

Nahz, behrnin, mums jau şawas şchiras darbi,
Ar wahrpsta, stelles, drahnas, uguns kuris;
Bet wihreem apşpreeşchanas, fara darbi
Un klufas laimes dsihwes apşardsiba. (Abas aiseet).

M a r g e r i s (pee fewis).

Man tihri şhermeles pahr kauleem pahrşkrej,
Cedomajotees, ka us reis par kungu
Un pawehletaju es palizis,
Kur mana firds wehl leelâ wilnoschanâ
Un kaistin kaist wehl pirmâ mihleşchanâ.
At mihlestiba, ruhpes, fara breeşmas
Nu eet kâ bangas, wilni man pa galwu,
Sirds stipri pufst un fruhtris plaschi pleşch;
Bet laika nepeeteek, to pahrdomat,
Nu naigi pee pils apşardsibas staht. (Ditti).

Jums pateizos, juhs, droşchee fara wihri,
Par ustizibu, ko man gribat rahdit
Tapat kâ manam tehvam, manai mahtei.
Lai godam pastahw juhsu wihrestiba
So projam şlawas pilnôs zihninôs
Ar muhsu usbruzejeem, eenaidneekem.
Es zeru, ka ar şekmi zihnişimees,
No aistahwibas ne-atlaidişimees,
Kaut stahwetum lihds pehdigajam wihram;
Bet pirms man nahkas labi eepaşihtees
Ar Pileneem, ar wiru apfahrtni,
Ar wişu aişardsibas eetaifi.
Breeşch pahreddes man deres ustahpt torni. (Kahpi tani).

Desmitais ştats.

Torni. Margeris. Tad Reda.

M a r g e r i s (pee fewis).

Tur Malburga ar beju beeseem muhreem,
Kur waretu jau istabam buht telpas,
Tad zehlee augstee muhru torni, şkanstis;

Sche Pileni ar jawàm plahnàm feenam,
 Tad fehtàm, stahdageem un semes walneem
 Rà jahdschas pajumte pret stipru pili;
 Tur milsums frusta karotaju, kalpu
 Ar eerotscheem, ar brunàm, maschinàm;
 Sche gan ar' zihnàs noruhditi wihri,
 Taf ne wis brunàs un tif weens pret peezeem,
 Tà masums pret tif leelu pahrswaru.
 Ut, wisai afinaina gaisma aust
 Un sola gruhlu, afinainu zihnu,
 Bet slawas pilnu nahwi waroneem.
 Scho apzerot it pahrskrej drebuli.
 Tif weenu war no diweem iswehletees:
 Waj aiseet meschs, fewi glahbt un laudis
 Un pamest robeschas, waj mirt, tàs fargot.
 Zif peewilziga flufas laimes dsihwe
 Un mahjas faimneeziba plajchâ meschâ,
 Kur dailas feewas waigs ir gaisma trehslâ;
 Taf listenrats naw greeschams atpafak... (Nogrimst domàs).

R e d a (walejeem mateem, eefarkuscheem waigeem, brihtinu
 nepamanita us behlu skaitidamàs).

Tu tagad waldneeks sche, fo domà darit?

M a r g e r i s.

Mubh' eenaidneeks ir stipris, mehš gan drofchi
 Tapat tà Walguts fadegsim sche fahrtâ.

R e d a.

Waj tà?

M a r g e r i s.

Par wahjeem mehš sche pretotees;
 Mehš nespehsim ar sekmi zihnitees.

R e d a.

Nu deesgan! deesgan! Rad ar' ne-isdosees
 Mums pretotees ar sekmi, tad mehš mirsim!
 Tas wiss! Bet katrà sinâ jazihnàs
 Vihds pehdigajam afins pileenam...
 Dehls, weztehwa un tehwa gars no kapeem

Tad izjeltos un tewi nolahdetu . . .
 Es pate tewi lahsteem apkrautu,
 Ja tu aij bailem pamestu muhš' pili.
 Man usnahza kà kahdas isbailes,
 Kad sinaju šče tewi pahrdomajam.
 Luhš, mahtei — dehlam weena dwehsele,
 Ja, tawas domas, šaldās zeribas
 Es šajuhtu ar' šawā mahtes firdi . . .
 Tu mihli Barutu, pehš laimes šlahpsti;
 Tu gataws gan, ar wīnu aiseet projam
 Un tehwu kapus atstahst eenaidneekem,
 Ne pileenīnu ašins ne-īšlehjis!
 Tu!

M a r g e r i s (aistitšs šawā waronu lepnumā).

Ne jel, mahte, tu par mani maldees.
 Ne welti biju bruneneeku školā,
 Daudš jauku, zehlu sinu šmehlos tur . . .
 Kā zītahrt Leonids ar trihššimt wihreem
 Preekšch tehwu semes mira waronahwi,
 Tā Margeris ar šaweem Leišcheem mirš.
 Ja nešpehšim ar šekmi atgairatees
 Un nepratišim labi aiššargatees,
 Tad šapratišim mirt.

R e d a (paskatas tam azis).

Tu eš mans dehšs!

M a r g e r i s.

Nu, sinams waronmahtei — warondehšs! (Reda aiseet).
 Lai! Weenu deenu laime, pehš tam nahwe! (Kahpi jemē).

W eenp ad s m i t a i s š t a t s.

M a r g e r i s. S w e n t s. W i š c h u t s. K a r e i w j i. S i n n e š c h i.

S w e n t s (pee trepem preti nahkdams).

Mans kunigaišchti! Šuhšū pils . . . nefas . . .
 Bet teešcham ta tik laba šchautru guba,
 Te bruneneeki zeptin išzeps muhš.

Schehl wiſu lauſchu, ari ſchehl muhſ' diwu . . .
No par tam ſazifit juhs, kunigaiſſhti?

Margeris (bruhmaini).

No zela noſt! (Tas greeſchas atpataſ pagalmâ, tur ſapulze-
juſſchees bajari, preeſſchneeki, tara wihri, taſ jaunajam wadonim
tuwojotees gawiſe).

Wiſi (ſauz).

Slawa, ſlawa, ſlawa tam!

Slawa muhſu waldneekam!

Margeris (noſtahjas to preeſſchâ, ſameenodams ar ſawu
ſtalto, jauno augumu wihra ſingrumu un ſwaru).

Ku kruſta karotaji tuwojas,
Kâ negaiſs nahſ ar bahrgu wehtru brahſdamſ
Un wiſu ſawâ preeſſchâ ſemê gahſdamſ;
Bet pileneeki droſſchi aiſſtahweſees. —
Taſ runajeet, waj jums gan wihreſtibas?
Waj jums gan waronigas ſirdibas?
Kam winas naw, lai laiſchas tuhdaſ projam,
Bet kaſ ar mani paleek ſcheitan pili,
Taſ lai tab gatawſ, mirt preeſſch tehweſemes.

Wiſchuts.

Tiſ pat, reiſ zilwekſ mirſt. Kad mirt, tab mirt!

Daudſi (atkahrto).

Kad mirt, tab mirt!

Žiti.

Kad mirt, tab mirt!

Wehl žiti.

Tad mirt!

(Neweens nekuftaſ aiſſeet).

Margeris.

Par tahdu wihreſtibu muhſſham ſlawa! —
Kur ſianneſſchi?

Diwi ſianneſſchi (ſtahjas uſ reiſ preeſſchâ).

Te wini ir.

Trefchais siñnesis (peesteigdamees)

Te ir.

Margeris.

Zuhs steidseet lejâ, pilfatâ ar siñu,
Lai laudis waj nu glahbjas schurp sche pili
Un gatawi lihds zihnitees, lihds mirt,
Waj dodas projam meschôs paslehptees. (Siñneschi aij-
steidsas; us Wischutu un wezakeem).
Nu eefim semes walnus apskalit. (Gar kareiwju pulkeem
ejot, wisur Margeri sweizina gawilejot).

Birmais pulks.

Ar slawu mirt!

Otrais pulks.

Ar slawu, slawu mirt!

Trefchais pulks.

Ar slawu mirt!

Beturtais pulks.

Ar slawu, slawu mirt!

Margeris (nahk atpakal, us Wischutu).

Par wisu esat kreetni gahdajuschchi:
Bils semes walni teescham teizami,
Pats apskatiju wisas isejas,
Ir flehptus zelus semes apatschâ
Un wahrtus, pahri seenâm listâs laipas.
Wis kahrtibâ, scho deen pat ussahkt zihnu.
Zuhs, Wischut, kas jau esat kalpojuschchi
Ar leelu ustizibu manai mahtei,
Es eezeku par garnisona wadu.

Wischuts (pallanidamees).

Baldees par ustizibu, kunigaitschti!
Sem juhju tehwa esmu karojis,
Nu gods man zihnitees sem wina dehla
Un mirt, ja listens lehmis, kara nahwi. (Kara pulki eet
ar karogem pahc skatuwi).

Divpadsmitais štats.

Wišas ištabas apgaišmotas. Atškan lihģšmas dšeesmas. Na-
mišchšis atwer durwis, ahrā nahš Rēda šwehtu drehbēs tehr-
pufes, Banuta lihgawas rotā, apstahhta no meitu bara, kas dšeed
kashu dšeesmas. Margeris. Wišchuts. Bezakee. Bajari.

Rēda.

Dehls, gehrbees tagad kashu uswalkā;
Ne ilgi atpakaļ, kad bija tehwa behres,
Šcho deen nu ligšmi šwinešim tew kashas
Un rihtu warbuht dunēs kara trošnis.
Behš laimibas tu šlahpsti, mihlais dehls,
Nu eši, kaut ar' ihšu laiku, laimigs! (Margeris pahr-
gerbtees aišeedams, ar Banutu mihki šaštatas. Banutu nošeh-
dina uš krašchņa trona. Meitas winas matuš šapin un atpin).

Meitas, šeevas (dšeed).

Rebehdajees, ai, mahšina,

Rā aztinas nomasgasi? —

Nomasgasi, ai, širšnina,

Gaušhajami ašarām.

Keruhpejees, ai, mahšina,

Ar lafatu nešlauziši,

Košlauziši peedurknitē

Maš laizina turedam'.

Rēda (uš Wišchutu).

Juhs, mihlais Wišchut, buhšit leelais wedešs,

Man dehlam lihgawinu peewedot

Un abu dšihwes laimi eeswehtot. (Bašneedš tam baltu
dweeli un ošola lapu wainagu).

Wišchuts.

Ar mihtu prahtu, kunigaitšchtene,

Šcho godu ispildidams Laimu luhģšchu,

Lai uštur pahrim šaldu mihleštibu

Un šawstarpigu labu šatizibu. (Tas apjošch šew dweeli un
ušleek galwā wainagu).

Meitas (eewer tšchetras Banutas bišes tšchetrōš šelta gre
dšenōš un raudadamas un dšeedadamas apgreesch tās).

Rebehdajees, ai, mašina,

Tu galwiku nešufasi;

Sufās tawaš jelta bišes
Madšineemi daudš behrnia'.
(Mamischkīs peenes Wischutam šposchu kaušu alus).

Wischutz (šneedš to Banutai).

Dšer dšihwibas špehku preekšč mihlestibas.

Banuta (dšer, attikufcho islej uš šleegščna).

Ras pahraf, lai lihst tas beš errestibas. (Meda ar mei-
tām ruhpejas, ka uguns kuri jo gaisčas leefmas iššaujas).

Wischutz (wed Banutu trihs reis ap ugunskuri).

Topi par gimenes uguns kuhreju,
Par šawa mihlakā laimes buhreju! (Peewed tad lihga-
wiku Margerim, kas gaida goda drehbēs aiš galda bajaru widū
diščā galā. Nu šahšas kahu meelastš).

Trihspadšmitais štats.

Galda weefi: wezakee, bajari. Meelastš. Banuta. Mar-
geriš. Šwents.

Banuta (lihgfma).

Sirdš mihlakais mans, efi jele jautriš!
Mehš tatšču dšeram šawas šalās kashas.
Šan klahtoš raudat man, tew lihgfšmotees.
Man kaunš, ka newaru buht behdiga.

Margeriš.

Man atkal kaunš, ka newaru buht lihgfšmis.

Banuta.

Rapehž?

Margeriš (nopenhšdamees).

At usklaufees man, Banuta!

Ša kahu dšeešmas neškanetu šche
Un prahtus nekawetu dšihxu trofšnis, —
Šā atbalš muhšu aušis atškanetu
Tad šchēhpnešēju širgu pakawi.

Banuta (tam azis štatidamās).

Šo tu tad, mihlakais, tā behdajees?
Taf šinu, šinu! karešč naht mums uš kashām!

M a r g e r i s (klusu nopuhsdamees).

Nu, farfch — tas wehl ne wiß . . .

B a n u t a (winam pašmaibidama).

Mans dahrgais kungs!

Pee mums fche dsimtenê tahds paradums,

Ra tauteet's lihgawinu apbalwo.

Es ar' no tewis gribu dabut balwu —

Un leelu balwu, pehd'jo dahwanu;

Tew fwehti ja-apfolas, man to neleegt.

M a r g e r i s (firsnigi).

Tew wißu dofchu, fo ween wehlefees.

B a n u t a.

Bet apfwehrè man!

M a r g e r i s.

Rà lai apfwehru?

Breefch fwefchu Deewa lahga nepeehlahjas

Un pašchu deewi mani nepafihft.

B a n u t a.

Pee Saules un pee Mehnefcha man fwehri,

Pee ka tu gribi, fwehri, tikai fwehri!

M a r g e r i s (few rofu uf kruhtim lihdams).

Ro tu jel gribi? Saki! Wiß tew kluchs!

Tu iffkatees tà firdi noruhdita,

Rà tad, kad Gmundas dahrsâ dseedaji.

B a n u t a.

Jel atminees, mans mihkais, finu, redsu,

Ra krusa kaxotaji graus muh' pili.

Fuchs, laimigee, it wiß mirfit zihnâ,

Breefch tehwi femes fewi seedodami;

Bet es, es nelaimigâ nepratule,

Ja nesinafchu, tà few galu nemt,

Tad, luhk, mans kungs, to firsnigi tew luhdsu,

Kad peenahzis jau briedis pehdigais,

Birms pabeigfi tu sawu dsihwibu,

Nem manu, lai ta isdseest tawâs rokâs. (Margeris nobah).
 Man swehrejî pee Saules, Mehneſcha (pee mihlata pee-
 Mehſ kopâ eefim zitâ paſaulê . . . ſpeesdamâs).
 Un tur, tur wajaga buht muhſcham preekam,
 Tapehſ ka te bij paſtahwigi zeeſt;
 Zo Deewam, kaſ tur ir, gan jabuht taiſnam.

S w e n t s (pahrgehrbees par ahſtu).

Oh! tad ta kaſſas ir, ka kaſſas! Weeſu
 Ir ſabrauzis beſ luhguma, beſ ſkaita!
 Tit luhkojeet, waj peetikſ jums ar' alus,
 Ar ko toſ pameelot? Wiſapfahrt weeſi!
 Tee labi iſgreinojuſchees uſ kaſſam:
 Spihd mugurâ teem dſeſſa mehteliſ,
 Wirdſ galwâ pulkeem ſelta kiweres,
 Sweeſſ wiaw ſirgi ſpoſchâ aiſjuhgå.

Iſchetrpadiſmitais ſtats.

Tee paſchi. Iſluhſ (atſteidſas).

I ſ l u h ſ.

At, funigaiſchti, ſteidſos paſinot,
 Ka nupat ſchkehpnereſeji ſabrauza
 Un taiſas apſehſt muhſu zeetofſni.
 Pa pilſatinu loſchnâ tee un lahd,
 Ka teem neka mehſ n'eſot atſtahjuſchi
 Un fungi leet ſew lepnas teltiſ zelt.
 To kara ſpehſ ir ſtudru daudſumâ,
 No wina nopluhduſe wiſa leja,
 Kâ klints tit pazekas muhſ' pils ſchiſ baugâs.

M a r g e r i s (uſſetdamâs).

Bee eerotſcheem nu, kreetnee pileneeki!
 Scho reiſ muhſ' takriſa ir — atgainatees . . .
 Ne kâ no odeem karſtâ waſarâ,
 Bet kâ no bruku ruputſcheem, kam dſenolſ
 Zo nahwigs, bihſtamſ muhſu dſimumam.
 Nu isdſehſcheet ar' wiſas uguniſ,
 Ka nedodam ſcheem ſiſeneem mehſ gaiſmu

Un weeglu eekluhschanu muhsu pili!
 Lai fargi ir jo jaustri nomodâ. (Uf wezakeem, bajareem).
 Bet wisi ziti peekopjeet wehl meeru,
 Rahds mehds tas buht preeksch negaisa un wehtras,
 Ra spehks un waroniba pluhst pa dsihslâm.
 Suhš, kreetno Wischut, garnijona preekschneef,
 Pasludineet schis manas pawehles. (Wischuts paklanida-
 mees aisteidfas. Margeris ar Banutu sem rofas ee-eet no
 feeweetem un Namischka pawabits pili. Ugunis isblehsch. Wisi
 isklijst. Tumšcha nakts).

Beezpadsmitais skats.

Masa gaismina. Wischuts eerotschôs sehđ pagalmâ pils
 preekschâ). Margeris isnahť no pils, sobenu apjosees).

M a r g e r i s.

Schee funi japabaida, mihlo preekschneef!
 Suhš taf no kalna noškatijatees,
 Kur buhtu pašcha wiršwadona telts?

W i s c h u t s (kad abi pakahpuschi uf walni).

Zif nowehroju, tas tur, funigaitšhti. (Rahda ar roku).

M a r g e r i s.

Waj teesfa, ka kur ala atrodas
 Ar zauri wilktu apakššemes gaitu?

W i s c h u t s.

Tâ ir nu gan; bet kas no tās par lahgu?

M a r g e r i s

Ramehr tur wini šaldâ meegâ šnausch,
 Tad weegli nokluht winau nometnê. (Roku lidbams pee
 Gals japadara winau wadonim! sobena).

W i s c h u t s.

Bet kas tas buhs tahds, kas to isdaris?

M a r g e r i s.

Es labi sinu winau paradumus,
 Es mahku ari winau walodu . . .
 Es došchôs turp.

Wischuts (it isbijees).
Zuhs dofitees?

Margeris (ar lepmu drofchibu).

Ja gan,
Ka es! un kas war sinat, peepesch's trofknis
War winaus eebaidit, ka atfahpjas.

Wischuts.

Man schehl juhs un turklaht, ja galu nemat,
Kas fargas pili?

Margeris.

Zuhs to darifit.

(Wischutam roku uf plezu lihdams).

Zeeft klusu! It ne wahr dina neweenam.

(Apluh'to famu sobenu, waj deesgan afs. Bee fewis).

Waj eet pee Banutas, wehl atwaditees? . . .

Ne, rafi sustu fpehts, jeb atturetu. (Dikti).

Nu, eefim, Wischut, fur ta fshptà gaita? (Abi aiseet).

Seschpadsmitais flats.

Schlehpnesēju nometne. Bejâ gar pilskalnu fchur tur uszeltas
teltis, furâs bruneneeki gahjuschi pee meera, kamehr winau
apkalpotaji eeweetofuschees pilfatina atstahtâs toka un mahla
buhdinâs. Natts, eedama pret rihtu, eemidsinajuse pat isliktos
fargus. Bernards. Margeris.

Bernards (no famas telts isnahdams).

Natts klusa, swaigschnota un meeriga,

It wisi eeguluschi zeetâ meegâ,

Ar' abi mani beedri telti krahz,

No manis ween tik faldais meedsin'sch behg

Un fehbras domas mani mozit moza.

At, mihleju to jaunekli kâ dehlu,

Kâ pascha ihstu meef' un afini,

Bet nu gan lem'ts buhs wina galu redset . . .

Bats drihsat wehletos fchat kaujâ krist.

Jr kapu lihdsigs klufums, bet tee foli? (Klaufas).

Kahds fargs; kas zits pa lehgeri drih'ft staigat. (Ee-eet
telti. Tai paschâ brih'di Margeris peenah't weegleem foleem un
atwe'l telts aistaxamo, pazeltâ rokâ turedams ih'fu platu sobenu).

A, ah! Gan tahds no maneam eenaidneefceem,
Kas man ne masums pašchâ ordeni,
Grib atreebtees pee manis fšepeni. (Safampj šawu šobenu,
ar širdibu usbruzejam preti štahdamees).

Nu, draugs, tu atrod mani brunotul! (Te austošchâ
gaismâ tas pašihst šawu mihlo audšetni, pazeltâ roka šahf trih-
zet un wiņsch paleet šahwam kâ apstulbis. Margeris pašpehji
šokus diwus atkahptees. Wiņsch negaidot eeranga Bernardu
un uš ņhi kruhtim lehšetais grubdeens ne kustet nekufstas. Ubi
šahw brihtixu mehmi kâ štabi. Bernardš tad attopas, grib
Margeri plikâm rokâm šatwert, bet tas weikli atwiršas.
Bernardš lehnâ balsi).

Kahz, škaušchu tewi tehwišchšigâm rokâm.
Ak, besprahtix! waj reebji tew dšihwiba?

M a r g e r i s (atkahpdamees).

Es apšchelojos par juhš' dšihwibu,
Nu netihkojeet ari juhš pehzi manas. (Tas nošuhd).

B e r n a r d s (šchaubidamees).

Kâ pašcha behrnu eemihleju to
Un šaut jel špehtu, glahbtu to no nahwes.
Ak Deews, ko buhš man tagad jese eefahkt? . . .
Pehzi palihga un šargeem jašauz ween,
Šo war it wiši buht nu leelâs breešmâs
Un ušdurtees uš eenaidneeka eefmas. (Šahf ditti šautt).
Ch, šargi, palihgâ! ak šereet, šereet! (Šželas trošniš
lehgeri. Šo teltim iškrej pušapgehrbti, pušmeegaini, pahr-
beedeti šara beedri; šalpi šampj pehzi eerotšcheem; ušmoduščees
šargi škraida šchurpu turpu, zits išbijees, zits dušmâs).

B i r m a i s š a r g s.

Pee wella! Kas te tufšchu trošni zehliš?

D t r a i s š a r g s.

Uš eenaidneeka pušes wišš ir klušu.
(Pee Bernarda atškrej maršchala kumpans Štrekers).

M a r š c h a l a k u m p a n s.

Kas tas par trošni? maršchal' kungs grib šinat.

B e r n a r d s.

Es eefchu pats to winam pašixot. (Šet lihšji maršchala
teltij, pahr kuru pliwinas balts šarogs ar ehrgli un kruštu).

Marſchals (pussmeegains und dufmigs us gultas fehbedams).
Tas mulkis fodams, kas to trofſni zehla!

Bernards.

Es esmu pats ta trofſchua zehlejs.

Marſchals.

Zuhs?

Tas newar buht! Dehl kahda eemesla tad?

Bernards.

Sweſchs zilweks, dunzi rokâ, eesagas
Zeh, pareisaki ſakot, mehginaja
It ſlepen manâ telti eesagtees.

Marſchals.

Tas jums gan laikam parahdijees ſahpni?

Bernards.

Man winſch jau bija gandrihs paſchâs rokâs.

Marſchals (truſtu meſdams).

Warbuht tas bij kahds kalps gan reiboni.

Bernards.

Ne, tas bij Leitis. Es to pâsinu
Pehz apgehrba un tapat ar' pehz ſeijas.

Tas . . . (stoſtidamees) tas . . . bij deemschehl . . .
pats mans audſeknis.

Marſchals (uſletdams no gultas).

Râ wareja winſch eekluht lehgeri?

Bernards.

Wehl brihniſchſigat, kâ tas ſpehja iſmukt
Un manu azu preekſchâ paſuſt tâ,
It kâ tas buhtu gluschi ſemê lihdis?
Te jagahdâ par orden' labumu;
Schi leeta teeſcham ne-iſprotama
Un war turklaht mums palikt draudoſcha.
Râ rahdas, teem ir nepamanams zekſch,
Pa kuru war tee eebruht lehgeri.

M a r ſ c h a l s (domâs).

Râ tas ſcheem meſchoneem gan prahtâ nahzis,
Ar tahdeem niſeem eefahkt nodarbotees?
Ro zentas ar ſcho usbrufumu panahkt?

B e r n a r d s.

Man ſchkeet, ka manu telti turejuſchi
Par juhſu. Protams wixi tihkojuſchi
Behz muhſu wirſwadona dſihwibas;
Jo, mani eeraudſidams, jauneklis
Tad apmulſa un ſchaubigs palifa;
Bet eekams taiſijos es wixu ſakert,
Tas paſuda man neiſprotami.

S e p t i n p a d s m i t a i s ſ t a t s.

Veela deena. Lamperts ar ſchkehpneſcheem atwed pee mar-
ſchala lehgeri kahdu aſinim notraipitu ſafeetu puſdſihwu wihru.
Wiſſ lehgeris ſaktrej, to apluhſot.

L a m p e r t s.

Mehs wakar dewamees it maſôs pulkôs
Wehl dſikat eenaidneeku ſemê eekſchâ,
Waj ne=eeguhſtum brangu laupijumu;
Bet tik nu bij, zik ſpehjam ſadſenat. —
Bij kahda maſa Leiſchu gimene
Ar mahti, diwi meitam un ſcho wihru.
Tas ſeeweetes mehs tuhdaſ noſawam,
Scho wihru eewainojam, ſafehjam
Un atwedam ſchurp, iſpraſchinat wixu;
Warbuht tam kahdas ſinas iſlabinam.

M a r ſ c h a l s (tira guhſtekni).

Wihrs, teiz, zik aiſſtahwetaju gan pilſ?
Waj ar' dauds pahrtikas ir zeetokſni?
Nu runâ! Dahwaſchu tew brihwibu. (Guhſtekniſ nefa
ne-atbild, jehſchu Lamperts to gruhſta, raufſta).

S i g f r i d s (wixu kahjam ſperdamſ).

Ja nerunaſi, tuhdaſ nodurſim,
Jeb dſihwu wehl uſ reſtem iſzepſim! (Tâ ka no guh-
ſtekna nefa newar iſdabut, tad pamet to ſafeetu ſemê un wiſſ
atwirſchas noſt).

Antonijš (schehlfirdigs Deewa wirs, redsedams guhstefni nahwes molās, nometas pee ta semē; jebſchu tas nedrihft guhstefnim wirwes atraifit, tomehr ſneeds uhdeni pee luhpām, ſahť maſgat no bruhzem aſinis).

Deews Kungs, jel efi klaht ſchim behdulim!
Kungs Jezu, maſgā wina grehku rehtaſ!

G u h ſ t e f n i ſ (aziſ atwehrdams nopuhſchaſ).

Rapehž tu ildſini man dſihwibu?
Lauj labat, ja tew firds, man drihſak mirt,
Un ja tew lihdszetiba, dod man nahwi . . .
Ar naſi pahrdur manu lauſto firdi,
At, neleez ilgati man zeest.

Antonijš.

Bet raſi

Man iſdoſees glahbt tawu dſihwibu,
Ne tiť ſcho laizigo, bet muhſchigo,
Tew uſrahdidams ſwehtu dſihwoſchanu,
Ja peegreeſees pee trihſweeniga Deewa.
Ar tewi notikuſe nelaiime,
Ja pahrwehrteſees tew par ſwehtu laimi,
Ja iſdoſees man tewi peegreeſt Deewam.

(Cepilina mirejam wihnu mutē).

G u ſ t e f n i ſ (pehž ilgaſ klufeſchanas).

Es negribu nebuht juhť debefiſ,
Tur ne-atradiſchu wiſ ſawejuſ . . .
Tur naw neweena, kã tiť eenaidneeki.
Jel lau j man mirt . . .

M a r ſ c h a l ſ (gulofcho ar ſahju ſperdams, uſ kaplanu).

Ro welti laiku kawet

Un ſawuſ ſpehkuſ ſaudet pee ſchi ſwehra?

Antonijš.

Jel apſchelojatees par nelaimigo.

M a r ſ c h a l ſ.

Waj laikam tamdehl, lai taſ aiſeet meſchã
Un ſahť tad pehžak pee mumſ atreebtees?
Wehſ paſiſtam ſcho tſchuhſkaſ dſimumu!

Warbuht es wiinu ari apschelotu,
Ja buhtu gribejis wiinſch runat, bet tas
Ne muti ne-atplehtis ſahwas tirdit . . .
Tak pamehgineet juhs nu wiinam praſit,
Warbuht jums, baſniſzungam, labat weizas;
Juhs protat wiinu welna walodu.

Antonijš (uſ guhſteknī).

Glahb ſawu dſihwibu un atbildi,
No praſa.

Guhſteknīš (wahjā baſfi).

Kam man wajag dſihwibaš?

Antonijš.

Jel rnnà, runà! glahb tak dſihwibu!
Zif zilweku tur pili atrodaš?
Waj ilgi wineem peetiš pahrtika?
Waj wini ſpehš mums ilgi pretoteeš?

Guhſteknīš (ar ſuhdoſcheem ſpehteem).

Zif wiinu tur, to pateikt neſinu,
Neweens jau wiinūs nawa ſkaitijis;
Bet pahrtikaš teem pili pahrum pahri;
Ka tur neweenu dſihwu neſanemſit —
No tam jel eſeet pahrleezinati!
Neweenu . . . Ja ar' pils jums rofàš kriſtu,
Tad atradiſit tikai oglu kaudſi.
Buhs wiſi krituſchi! it wiſi! ari
Juhs, nolahdetee, nemſit galu daudſi!
Lai Behrkon's noſper wiſus juhs, lai noſper
Lihdſ pehdejam! Juhs . . . Wahzu ſuni! (Nejauti eekrah-
zaš, iſlaiſch garu).

Alſtonpadſmitaiš ſtats.

Daſchi godajami weeſi un wezaki bruneneeki pee marſchala telts.
Marſchals Altenburgs. Brandenburgaš marſgrafaš.
Sigfrids. Bernardaš.

Marſchals.

Mums nebuhs weegli, ar teem galà tiſt;

Mehs domajam tos pahrsteitt, bet nefa,
So freetni wini sagatawojuschees.
Ra ismiruse leekas winau pils,
Bet tikko mani laudis tuwojas,
Te birst us wineem afmexi un bultas . . .
Un dauds jau eewainotu, nokautu.

Brandenburgas markgrafs.

Bes schaubam nemsim mehs scho beedekli
Un pahrwehrtisim winau pihschlods, pelnods,
Tif newar galwot, pehz zit ilga laika.
Un aplenkšana war tif ilgi wilktees,
Ra leeta pehz tam naw ne sprungul' wehrta.

Maršchals.

Ra ta tad? Waj juhs labi nesinat,
Ra pils schi wifas Leetaw's stuhrakmens,
Ra no schi zeetokšana mums usbrukt mehds,
Ra wina eenemšana fazels bailes
Pee wiseem Leischeem?

Sigfrids.

Dodeet padomu,
Ra waretum to eenemt iten drihs!
Rad atnahs leetus laiks, tad buhs wehl gruhat
To uswaret ar uguni jeb zitad;
Ar joni nemt to, saudetum dauds lauschu.

Maršchals.

Brahl, Bernard, Juris juhfu audseknis,
Ja nebuhs tur ar' pirmais wadonis,
Buhs droshi gudrakais par wineem wiseem,
Ar winau deretu mums ussahft runas.
Lai wini padodas ar labu mums,
Mehs dahwinasim wineem dsihwibu.

Sigfrids (smihnedams).

Es Juri liktu teescham pirmo pakahrt.
Bet war ar' solit wineem dsihwibu,
So paganeem jau dotais wahrds naw turams.
Un ta ka winsch nu ari kristits zilweks, —

Lai paterš Antonijs to šataiša,
Dod šwehto meelastu, un tad — pee šara!
Wehš glahbjam tatschu wina dwehfeli,
Un tas taf muhsu pirmais peenahkums.

M a r ſ c h a l s.

Brahl, Bernard, issateet jel šawas domas,
Waj deretu jau ussahkt šarunas?

B e r n a r d s.

War mehginat, bet šchaubos, waj tee klaušis.

M a r ſ c h a l s.

Es wehletos, ka eespehjamš man buhtu,
Kristitu kauschu ašinis jel taupit.
Taf, lai nu šchà waj tà, ir jastahjas
Wehl pirms pee fihwa, stipra usbrukuma.

Dewinpadsmitais štats.

Pilenu pils pagalmà. Wišchuts. Pehzat Margeris.

W i ſ c h u t s (weens).

Af tawas waronigas pahrdroščibas,
Tà weenam pašham dotees eenaidneekòs!
Mans Deems! Waj wišč wehl atgreesijees dšihws?
(Klaušas).

M a r g e r i s (nahk elpu wilkdams, lozekus staidams).
Pee Joda! Ta bij pahrškatišchanàs!
Bij weltigs gahjeens, šobens luhk wehl šaufš.
Durt šawu školotaju nepašpehju (Nopuhšchas).
Un marščals šchoreiš išgahja man šweits.

W i ſ c h u t s.

Tee, kunigaiščti, grib muhs išmehrdet.
Mums japeetaupa pahrtika; kas šin,
Waj ne-atšteidsas palihgà mums diščkungs,
No mugur's eenaidneekam usbrukdams. (Dširdams trošnis).

M a r g e r i s.

Ne, šagaidams mums fihws, piktš usbrukums. (Pašahpi
Tur pašihstu iš katru bruneneeku uš walni; pee fewis).

Pehz brunàm, fokeem, gan pehz wixu falpeem,
 Pehz firgeem, waru fatru fawt pee wahrda.
 Daschs mani masu nefajis uf rokàm,
 Bet tagad es teem faunais eenaidneeks.
 Uk bij man tatschu noburt Bernardu,
 Jo tas wisfwarigakais ordenbrahlis;
 Tak bijis tas mans mihtais skolotajs
 Un fajuhthu, ja atkal preti stahtos,
 Pret wixu rofa trihzetu no jauna.
 Par fawu lihgwixu eezerotees,
 Es fawàs karstàs juhsmàs kautu wifus;
 Tak ne-eedomajotees usbrukumu,
 No tahles fkatotees uf bruneneekeem,
 Sirds naw nebuht tif pilna ruhktuma.

Nu falafas tee nometnè ap frustu,
 Kur uszeltis azumirkli altaris
 Un tehtinsch Antonijs tur' pahtarus.
 Klau, atskan man tif pasihstamas dseefmas,
 Tak dseed tàs wixi kà uf manàm behrem . . .
 Rà zitfabrt Ddisejs pret firen' dseefmàm
 Ur wafku fawas aufis aishahsa,
 It tahdà paschà stahwofli es tagad. (Dfird Banutu pili
 dseedam, Margeris klaufas).
 Schij firen' balhij weras manas aufis
 Un mana firds lihds pehd'jai puffsteschanaï. (Usbrukuma
 Bet te jau kara trofchna bangas gahshas trofhnis).
 Rà pikta dseefma tuwàm nahwes kashàm. (Sanz ditti).
 Uf walneem, laudis, eenaidneekam preti! (Aissteidsas,
 tapat Wischuts ar kara wihreem steidsas pahf skatuwi).

Diwdesmitais fstats.

Kara wihri steidsas pahf skatuwi. Reda (pehz fentschu eera-
 duma wihrischku apgehrbà, ar Eitweri galwà). Banuta (balstu
 krelku, dsintara krellem, wainagu galwà).

R e d a.

Ir pate buhtu dewufes uf walni,
 Sa buhtu zauri speestees spehjuse
 Tai leelai lauschu druhfmai, kas tur bija,

Ra ir pat garu islaiduscheem nebij
Wis eespehjams us semi noweltees.
Ar schee wehl dalibneeki zihninâ,
So wini fedf tâ dsihwos jawâm fruchtim,
Râ labi noderigu wairogu.

B a n u t a (ar audekla gabalineem bruchtschu faseeschanai).
Un man nu jabuht schehlfiridigai mahfai,
Kur mana firde tif pilna piktuma
Pret nitneem usbruzejeem schkehpnescheem,
Kur lihdsinos es jaunai wilka mahtei,
Rad medineeki usbrucht winas alai.

(Met kahdu akmeni us eenaidneeku pusi).

R e d a (us nahzejeem un gahjejeem kareiwjeem).
Sche alus un sche medus uhdenis,
Ro atspirdsinat firidi, dsejet flahpes
Un dotees tad no jauna zihninâ,
Dot eenaidneekam belseenus un fahpes.
Sel dseeret, behrni, mana dehla kahsas
Un treezeet, kaunos schkehpnesjeus peklê,
Wirms nahwes kahsas eekschâ raut muhs meklê.
Lai Deewinsch juhfu nowemschanos dsird,
Ra gatawi preeksch tehwu semes mirt!

B a l f i s.

Mirst zilweks tatschu weenreis tâ, kâ tâ
Un kara nahwe jauka, flawena!

Diwdesmitpirmais skats.

Dee paschi. Margeris. Wischuts. Kahds wahrte fargš.

M a r g e r i s (ar pliku sobenu).

Naw zihninšch tas us dsihwibu, bet nahwi.

B a n u t a.

Ar lepnumu us tewi noskatos. (Butscho ta afinaino rofu).
Ta dascham weeglu aiseeschanu dos.

R e d a.

Mums, mana meita, wajag palikt sche,

Gan peenest uhdeni, gan šaseet bruhžes.
Šel pašneeds winam alus kaušu, winšch jau
Wehl nawa šchodeen neka mutē nehmiš.

(Širdams breešmigs trošnis).

Wišchutš (atšeidšas).

Beš kahda pahršwara lihds šchim bij kauja,
Muhš' laudis wiši stahweja kà meeti,
Taf stahdagi jau šahka šwahrstitees;
Bij daschàs weetàs stabi pahrziršti
No krušta karotaju ašeem ahweem;
Tee šchuhpojas un pehdigi tad gahšàs
Šar femi raudami un nosišdami
Daudš eenaidneeku muhšu stahdagi,
Kà muhšu kara wihru ašee zirwi,
Ar kam daudš pretineeku aplawa.

Birms eenaidneekam radas jauni špehki,
Eš šawus wihrus dabuju wehl atwest
Alš otreem, beidsamajeem stahdageem.
Kas kustejas wehl, šteidsšas drošchumà.

Šchi šeena gan nu pate pehdigà,
Bet winu eelaust ir wišgruhtaki. (Šird tauru šanas).

Wahrtu šargš (atšeidšas).

Kahds bruneneeks ar baltu karogu
Un pawadits no maršchal' iššauzeja
Dehl meera grib ar funigaišchti runat.

Margeriš.

Šaišt winus eekšchà! Naht šche manà preekšchà!
(Wahrtu šargš prom).

Diwdesmitotrais štats.

Tee pašchi. Maršchala heroldsš (ar baltu karogu). Ber-
nardsš (šaku šaru rokà).

Maršchala iššauzejš.

Mešš nahkam meera labad apšpreestees. (Abi noštahjas
Margerera preekšchà).

Bernardš.

Šums pašihštami muhšu kara špehki,

Juhf' pils pret wineem ilgi neturesees.
Man schehl par jums; juhs warat glahbt tà samu,
Rà ari samas gentes dsihwibu.
Juhš zihnatees par welti, padodatees!

M a r g e r i s (rausta plezus, warona lepnumā).
Schurp esmu nahzis mirt ar sawejeem,
Bet ne wis glahbtees weens bes wiseem wineem.

B e r n a r d s.

Un juhs tà kristits zilweks karajat
Pret kristiteem?

M a r g e r i s.

Un juhs tà kristiti,
Ram Deewa baušlis štan: Tew nebuhs nofant . . .
Taf nahkušchi ar nahwi, usbrukumeem?

B e r n a r d s.

Mehš gribam isplatit taf kristibu,
Rà pats to reis jums esmu mahzjis.

M a r g e r i s.

Taf ne ar waru, ne ar eerotscheem
Ir isplatama mihlestibas wehsts.
Ja, ejeet wišà pašaulē un mahzeet
Un kristeet Deewa, Dehla, Gara wahrđā . . .
Ta ira Kristus šwehtā mahziba,
Ko no jums pašcheem esmu mahziješ,
Bet ko juhš' brahli ne-ispilda wis.

B e r n a r d s (brihnischki pahrsteigts).

Ja, sinu, bijat man labs mahzeklis
Un paturej'šchi labas mahzibas;
Bet juhs ar' sinat orden' stingribu,
Ja nepadodatees, tad gals jums wiseem,
Neweens no jums dsihws netaps no pils ahrā.

M a r g e r i s.

Uš tam mehš, brahli Bernard, gatawi;
Bet nemiršim mehš wis zaur juhšu rokām.
Breešch teem, kas pahrdšihwos šcho breešmu zihau,
Šchi pils buhs šchaufmu weeta, pelnu tšchupa.

Bernards.

Bet marſchals apſchelloſees par juhſ' dſihwibu.

Margeris (ruhkti paſmeedamees).

Ar Deewu! brahli Bernard, ja, ar Deewu!
Waj buhtu ta gan laba leeziba,
Ka mani eſat labi audſejuſchi,
Ja nahwi eeraudſidams azu preekſchâ,
Tad tuhdaſ ſaka dabu peenemtu
Un ſawus brahluſ dotu bendes rokâs
Par neeka zenu, kahda dſihwiba?

Bernards.

To warat taupit ſwarigakai leetai.

Margeris.

Waj ir wehl kahda ſwarigaka leeta
Kâ mirt par taiſnibu un tehwiſu?

Bernards.

Ta ira, brahli Juri, kriſtiba.

Margeris.

Taſ ne ſchi kriſtiba, kaſ zenſchas noſaut.

Un dſihwu daritaju kriſtibu

Taſ, kâ juhſ ſinat, neneſ wiſ ar waru . . .

Man naw ta ſanemama, man ta ir jau:

Kaſ Kriſtum tiſ, taſ dſihwoſ, jebſchu mi tu.

(Piſeneeki, palitdami nemeerigi, ſauz zits zaur zitu).

Pirmais.

Ko tur wehl wahrdu pameſt? Kautees, mirt!

Otrais.

Schaut noſt to kruſtaſarotaju, ſchaut!

Meſs negribam no wineem neka zita,

Kâ tikai ſiſt toſ un ar ſlawu mirt!

Treſchais.

Ja! Kaut toſ un ar ſlawu galu nemt.

Wiſchuts.

Kungſ, ne-eelaiſchatees wairſ walobâs!

Margeris.

Ar Deewu, brahli, padoſchanàs naw!

Ar Deewu! brahli Bernard, ja, ar Deewu! (Bernards
fatreekts aiſeet ar heroldu. Margeris mahj ar rofu ſaweem
fareiwjeem, lai klaufas).

Juhs, wihri, zihniſch tà jau eefahrſejis,

Ka eet lihds pahrgalwibai firdiba.

Jo maſaf zeribas uſ glahbſchanos,

Jo maſaf behdajat par dſihwibu.

Warbuht jau rihtu newareſeet wairs,

Nu, ſmekeet tad iſ muzàm meeftinu,

Pee kura pee-eet naw neweenam leegts.

Kaut katram no ta taptu ſpirgtums ſneegts!

Lai rudà meeſchu ſula dod jums ſpehku,

Ar ſlawu aiſſtahwet ſcho kalna ehku!

D a ſ c h a s b a l ſ i s (ſauzot, dſeedot).

Brahli, lai wehl malziſch kairs,

Rihtu newareſim wairs . . .

Margeris.

Bet tad nu pulzetees pee ſtahdageem

Uſ pehd'jo afinaino jandalinu!

Schee mani beigu wahrdi jums par ſiau:

Sche ſchlehpneſejeem eekſchà eelauschotees,

Lihds pehd'jai afins lahſei nepadotees!

Wiſchuts.

Uſ preeſchu, dehli, prom pee kura darba,

Lai zihnamees lihds kamehr kaulòs tahrpa!

(Auredami wiſi prom).

Diwdeſmittreſchais ſkats.

Troſfnis. Uſbrufumi. Wiſchuts. Margeris. Laudis.

W i ſ c h u t s (nahk eewainots atpatat).

Nu paredſams jau eefahkums no gala.

Man diwi bultas nupat urbas kruhtis,

Ar meeſas gabaleem tàs iſrahwu.

Tiſ moſàm afinis eſ apturu

Ar mahla gabalineem apklahdams. (Ar weenu roku ap-
turedams afinis, ar otru rahda kareiwjeem us stahdageem, turp
tee zits par zitu ar gawilem un trokni steidsas).

M a r g e r i s (nahk eewainots galwâ un plezâ, mahj apstahtees).

Behz ihfa laifa nems scho zeetokfni. (Kleedjeeni par atbildi).

Bet dsihwus muhs tee rokâ nedabus

Un laupit wineem nefa nekaufim.

Nu sakraut malku sahrtâ, ka tas gataws,

Ra breefmu pilnâ brihdi wijs tur sadeg,

Tâ manta, kâ ar' winas ihpaschneeki,

Ras palikufchi zihnâ newarigi.

Lai buhtu beigu zihniufch wehl tif fihws,

Neweens no mums wis nepadossees dsihwus;

Lai wixi nem tif lihkus . . . pelnu blahki!

Mehs buhfm isbehgufchi wiru kahki.

L a u d i s.

Slawa, slawa, slawa tam!

Slawa muhsu waldneekam!

(Margeris aisteidsas ar wihreem).

W i s c h u t s (lihgfimis kâ atjaunots).

Prom, dehli! Nipri eenaidneekem wirfû!

Un seewas, puifas, prom pee sahrtâ! Tschakli! (Tornis
sagahschas no eenaidneeku ugumigam bultam aisdedsinats).

Buhs, ar to aisturinat malkas sahrtu.

M a r g e r i s (atgreeschas).

So knafchi eenaidneeku ahwi strahdâ

Gar muhsu beidsamajeem stahdageem,

Was atlikufchu wihru atgainat tos.

Waj nebuhs nu jau laiks, mest zihnai meeru

Un ussahkt atlikufcho nahwes kahsas,

Ra leelas ruhpes beidsot kluhtu masas?

W i s c h u t s (us debesim statidamees).

Es redsu gaisds iwaigsnes frustojamees,

Mums muhsu sentfchu dwehjeles nahk pakal.

Jau laiks ir klahk, mums dotees turp pee wineem.

(Wiseet).

Diwdesmitzeturtais skats.

Banuta (weena ar šposču sobenu).

Li, šposčaju sobentiu,

Genaidneeku kawejix:

Nem wihreemi dšihwibixu,

Tos guldini kalninā.

Klauf', dahrgaju sobentiu,

Debešskala dahwanix,

Waj man doši leegu nahwi,

Sirds kaišumu dšefedams?

Saules=mahtes aplokāi

Dwehjelite aišlidos,

Tur ar šawu mihtu draugu

Gaišā sestu ritinas. (Apluhko sobenu).

Li, škatees tu uš mani šposčām azim,

Rā mihtakais uš šawu lihgawixu;

Ja, mihtli mani, dahrgo sobentix,

Man peeschkir wixā rotas weeglu nahwi. (Speesch to pee

Li, kà wehl negribas mirt jaunixai! luhpām).

Bet jamirst, jamirst; wiši mihtee mirst!

Un teescham, kas tad man wehl truhziš?

Wehl kahdu preeku tad man dšihwe dotu?

Warbuht tiš wišai gausčas ašaras,

Warbuht ar' bahra behina šuhru dašu,

Jeb eenaidneeka šaunu, wiltuš prahtu?

Kas uštizama mihtlestiba, šinu,

Es esmu aplampuše mihtako . . .

Un wixam tatsču jamirst lihds ar mani,

Zaur ašinim ar mani weenotam. (Ašaras rit uš teraudu.

Banuta tās noslauka, noliek sobenu, eesmeš weenā kaušā uhdeni,
otrā meduš dšehreenu un aiššteidšas).

Diwdesmitpreektais skats.

Trošnis. Ušbrutumi. Margeris. Wišchuts. Keda.

M a r g e r i s.

At, kahdu škatu nule redseju!

Up šahrtu šewas dšeedaja wehl dšeesmas,

Tad notifikas, kas wehl naw notizis
 Gan pašaulē, zif protu wehsturi,
 Un laikam ar' nekad wairs nenotiks.
 Tur brahli apkampas un butšhojas;
 Weens no teem atrahwa few kruhtis walā
 Un otris gruhda šchēhpu wina meesās.
 Ak, tehwi, ritot gauščām ašarām,
 Moduhra šawus mihtos, kuslos behrnus
 Un meta wixu meesās uguns šahrtā.
 Ai, wihri nonahweja šawas šewas,
 Kas, pehd'jās mutes špeesdamas uš luhpām,
 Ap kaklu apwijušchās karajas.
 Bee tam tur nebija nekahdas brehtas,
 Ne waidas, tikai retas nopuhtas.
 Tā redseju es warontautu mirstam,
 Par wehrdsibu daudš augstak turot nahwi.

W i š u t s (klaušidamees uš ahwu zirteeneem un eenaid-
 neeku šauzeeneem).

Ak, steidsatees! Jel steidsatees, kas negrib
 No šchēhpnesejeem dabut šawu galu!
 Brist stahdagi un grašas tuhdaš gahstees
 Un ahtri eelausifees eenaidneeks.
 Jel steidsatees, ka nēastop muhs dšihwus!

R e d a (butšho šawu dehlu uš peeres, uš Wiščutu).
 Keweena naw, kas mani nonahwetu?

W i š u t s.

Naw eespehjams man, roka trihž, ak, kundse!

R e d a.

Ar šlawu muhšu loma pabeigta,
 Prom dotees Saules-mahtes aplošā;
 Rā krihwju krihwis dšihwa degšču šahrtā
 Un miršču tā tad šwehtu tehwu šahrtā. (Ar baltu
 drahnu gihmi aišklahdama, aišsteidsas uš dibenu, kur uguns
 leefmas arweenu gaischaš pašchaujās).

W i š u t s (nomesdamees pee Margera šahjām).
 Mans laiks nu peenahzis, mans kunigaiščti,

So wadonim triht palikt beidsamajam
Un pašham nemt ſew ſawu dſihwibu.

Margeris.

Trihž rofa. Neſpehju jums peedurtees;
Jums ar' kà wadonim ſew' pašhu jabeids. (Trofkniš,
ruhkona, dſerdaschana aſtkan no lejaš. Wiſchuts uſduras uſ
ſawa ſobena un mirſt).

Tà gahji tu, kà wiſi aiſgabjuſchi. —
Mans uſdewums ar' drihž buhš peepildits;
Tak wehl taš wiſu breeſmigakais brihd's.
Ak, kur tad mana ſelta Banutina?

Diwdeſmitſeſtais ſkats.

Margeris. Banuta. Bruneneeki.

Banuta (nahk rotas ſteepdama preti).

Mehš eſam tikai diwi, nahž pee manis.

Margeris (trihžoſchâ balſi).

Tu ſelta brihdis, ſlihktoſchš dſihweš ſwarš,
Rà noreetoſchš ſauleš ſahrtaiš ſtarš! (Apkampjaš).

Banuta (nolaiſdama galwu uſ ta plezu).

Pee Sauleš, Mehneſcha tu ſwehrejiš . . . (Dſird breeſmi-
guš kleeſeenuš, ar leelu trofkni gahſchš warenee wahrti, ſchēhp-
neſchi jau ſteidsaš pagalmâ).

Mans dahrgakais! ir laiš . . . (Sobena trahpita noſlihkſt
ſemē).

Margeris (eeraudſidams bruneneekuš).

Ak, nahweš twaiš!

Nu, ſoben, kawis manu ſirſniru,
Tik ſihwi karodams par brihwibu,
Tew ween tik brihw nemt manu dſihwibu. (Uſduras).

Bernardš (pirmaiš peeſteidsaš, pahrlleezaš pahr Margera lihkſi).

Ak Deewš, kaš taš par ſodu ordenim! (Aptaſta ta
kruhtis. Dreboſchâ balſi).

Wiaſch jau pagalam, kreetnà ſirdš wairš nepuſt.
(Pee ſewis).

Deewš efi ſchehligš grehziſneekeem mumš! (Wiſi apmul-
fuſchi no breeſmigà ſkata, paleek kà mehmi ſtahwam. Uri wiſ-
zeetſirdigakee ir aiſgrahbti).

Brandenburgaš marſgraſš (lehna baſſi).

Waj teeſcham bija wehrts, nemt tahdu žeku
Un peedaliteeš tahdam uſbrukumam,
Lai dabutum tiſ redſet tahdu ſkatu,
Ko newar aiſmirſt lihdſ pat kapa malai?

Ramuraš graſš.

Taš weenš, kaš teeſa, to ſche newar leegt:
Mirt prata tee kà wezee Romeeſchi.

Marſchalaš Altenburgš.

Ur kam, luht, ordenim ir dariſchana:
Tee, kaš leek kihilam ſawu dſihwibu,
Tur' nahwi labaku par wehrdſibu,
Tee breeſmigi preeſch mumš.

Beigaš.

